

Úrad pre finančný trh
Vazovova 2, 813 18 Bratislava

**Ročná správa o stave
poistovníctva
za rok 2002**

Bratislava, jún 2003

Obsah

Úvod	5
1. Poistný trh Slovenskej republiky	8
(1.1) Subjekty poistného trhu	9
(1.2) Základné imanie poisťovní	9
(1.3) Hospodársky výsledok poisťovní	13
(1.3.1) Analýza hospodárskeho výsledku	13
(1.3.2) Prevádzkové náklady	15
(1.3.3) Podiel predpísaného poistného k HDP	17
(1.3.4) Ostatné hodnotené ukazovatele	18
2. Špecifické ukazovatele poistného trhu	19
(2.1) Predpísané poistné	19
(2.1.1) Predpísané poistné postúpené zaistovateľom	24
(2.1.2) Povinné zmluvné poistenie motorových vozidiel	24
(2.1.3) Predpísané poistné podľa poistných odvetví	27
(2.2) Náklady na poistné plnenia	29
(2.2.1) Náklady na poistné plnenia postúpené zaistovateľom	32
(2.2.2) Náklady na poistné plnenia podľa poistných odvetví	33
(2.3) Škodovosť	34
(2.3.1) Škodovosť podľa poistných odvetví.....	37
3. Technické rezervy poisťovní	41
(3.1) Štruktúra technických rezerv.....	41
(3.2) Finančné umiestnenie prostriedkov technických rezerv	42
4. Solventnosť poisťovní	45
5. Audítori	47
6. Aktuári	49
(6.1) Aktuárska správa	50
7. Sprostredkovanie poistenia	53
8. Odborné skúšky	54
9. Prehľad legislatívneho vývoja	55
Prílohy	59

Úvod

Úrad pre finančný trh (ďalej len „úrad“) podľa § 4 zákona č. 96/2002 Z. z. o dohľade nad finančným trhom a o zmene a doplnení niektorých zákonov spracoval a predkladá na rokovanie vlády Ročnú správu o stave poisťovníctva za rok 2002 (ďalej len „správa“). V predloženej správe sú za ročné obdobie analyzované základné ukazovatele sledované v komerčnom poisťovníctve.

Po zásadných politicko-ekonomických zmenách, ktoré nastali v strednej a východnej Európe na prelome 80. a 90. rokov, bolo jedným z rozhodujúcich cieľov vybudovanie finančného trhu, ktorého súčasťou je aj poisťný trh. Preto sa postupne vytvárali a naďalej upravujú legislatívne a ekonomické predpoklady na vybudovanie prostredia na báze trhových podmienok a zdravého konkurenčného prostredia v oblasti komerčného poisťovníctva. S odstupom viac ako desaťročného obdobia možno konštatovať, že poisťný trh na Slovensku prešiel úspešnou transformáciou.

Rok 2002 bol rokom niekoľkých významných zmien v slovenskom poisťovníctve. Bol to rok, v ktorom sa po prvýkrát uplatnila zmena monopolného zákonného poistenia zodpovednosti za škody spôsobené prevádzkou motorového vozidla na demonopolizované povinné zmluvné poistenie. V súvislosti s tým sa však prejavili aj nedostatky v evidencii a tvorbe náležitých technických rezerv na škody, ktoré vznikli ešte v období zákonného poistenia. Tieto nedostatky sa musia riešiť v súčasnosti v spolupráci všetkých poisťovní, poskytujúcich povinné zmluvné poistenie zodpovednosti zo škody.

V uplynulom roku sa uskutočnili aj významné organizačno-štrukturálne zmeny v slovenskom poisťovníctve, ktoré boli zavŕšené dokončením privatizácie Slovenskej poisťovne, a. s., ku koncu roka. Výsledkom týchto zmien okrem iného bolo, že pri nezmenenom počte (18) univerzálnych poisťovní bolo ku koncu roka 2002 na Slovensku viac životných (7) ako neživotných (4) poisťovní.

Štrukturálne zmeny znamenali ďalšie posilnenie internacionalizácie slovenského poisťovníctva. Tendencia prílivu zahraničného kapitálu do tohto odvetvia naďalej pokračuje, a to prináša so sebou spravidla aj medzinárodné skúsenosti, know-how a zlepšenie ekonomickej sily odvetvia. Opticky sa síce celkový hospodársky výsledok odvetvia v roku 2002 zhoršil (celková strata vyše 853 mil. Sk oproti celkovému zisku 825 mil. Sk v roku 2001), ale tento vývoj negatívne ovplyvnil vlastne iba výsledok Slovenskej poisťovne, a. s. Ostatné poisťovne dosiahli spolu zisk vyše 497 mil. Sk, čo v porovnaní s rokom 2001 predstavuje takmer dvojnásobok (198,3 %). Dosiahnutá rentabilita vo vzťahu k základnému imaniu poisťovní 7,88 % nasvedčuje o atraktivite podnikania v tomto odvetví na Slovensku.

Rok 2002 bol významný aj z hľadiska tvorby legislatívneho prostredia pre činnosť v poisťovníctve. Významné zmeny, ktoré znamenajú predovšetkým ďalšiu harmonizáciu slovenského právneho prostredia s právom Európskej únie, priniesol do podmienok podnikania v poisťovníctve nový zákon č. 95/2002 Z. z. o poisťovníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov, ktorý nadobudol účinnosť dňa 1. marca 2002, ako aj zákon č. 96/2002 Z. z. o dohľade nad finančným trhom a o zmene a doplnení niektorých zákonov, ktorý nadobudol účinnosť dňa 1. apríla 2002.

Podmienkou, ktorá umožňuje pôsobenie poisťovní v konkurenčnom prostredí, je vytvorenie nezávislého dohľadu nad poisťovníctvom a uplatňovanie medzinárodne akceptovaných princípov dohľadu. Úrad vo svojej činnosti vykonáva štvrtročný zber a analýzu dát a postupne zavádza tzv. „early warning system“ (systém včasného varovania), ktorý umožňuje včas odhaliť prípadné nedostatky v poisťovniach.

Pravidelné hodnotenie vybraných ukazovateľov, ich vzájomné porovnanie, vyhodnotenie, správa a tvorba štatistickej databázy dávajú objektívnejší pohľad na poisťný trh. V priebehu roka sa sleduje výška a spôsob umiestnenia prostriedkov technických rezerv poisťovní, vývoj situácie na poisťnom trhu pomocou ukazovateľov, ktorými sú predpísané poisťné, náklady na poisťné plnenia a škodovosť, ďalej sa sleduje solventnosť poisťovne, t. j. schopnosť poisťovne trvale zabezpečiť vlastnými zdrojmi úhradu záväzkov vyplývajúcich z uzavretých poisťných zmlúv. Zvýšený dôraz sa kladie na rozbor a vyhodnotenie aktuárskych správ poisťovní. Osobitná pozornosť sa venuje stavu a vývoju v povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla.

Zmeny v komerčnom poisťovníctve sa prejavujú najmä zmenou štruktúry poistenia, a to v prospech životného poistenia. Rast výšky predpísaného poisťného v životnom poistení svedčí o skutočnosti, že aj na Slovensku je v rámci finančného trhu poisťný trh akceptovaný ako možný nástroj neskoršieho sociálneho zabezpečenia. V poisťovniach sa kvalitatívne, ale aj kvantitatívne mení tvorba a umiestnenie jednotlivých druhov prostriedkov technických rezerv v životnom a v neživotnom poistení. Zavádzaním nových poisťných produktov a služieb poisťovní je rozšírená možnosť výberu takého typu poisťnej ochrany, ktorý je z hľadiska požiadaviek a potrieb klientov najviac požadovaný.

Z dôvodu, že zákon č. 95/2002 Z. z. o poisťovníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o poisťovníctve“) nadobudol účinnosť 1. 3. 2002, činnosť dohľadu nad poisťovníctvom v roku 2002 treba rozdeliť na dve obdobia:

- činnosť dohľadu nad poisťovníctvom za obdobie od 1. 1. 2002 do 28. 2. 2002, kedy bol účinný zákon č. 24/1991 Zb. o poisťovníctve v znení neskorších predpisov,
- činnosť dohľadu nad poisťovníctvom za obdobie od 1. 3. 2002 do 31. 12. 2002, kedy nadobudol účinnosť nový zákon o poisťovníctve.

V období od 1. 1. 2002 do 28. 2. 2002 činnosť dohľadu nad poisťovníctvom bola zameraná najmä na:

- posúdenie nových poisťných produktov a schválenie 14 poisťných podmienok,
- vydanie 5 rozhodnutí o udelení povolenia na výkon sprostredkovateľskej činnosti v poisťovníctve pre fyzické osoby,
- vydanie 8 rozhodnutí o udelení povolenia na výkon sprostredkovateľskej činnosti v poisťovníctve pre právnické osoby,
- vydanie 3 rozhodnutí o udelení predchádzajúceho súhlasu s nadobudnutím alebo prekročením podielu na základnom imaní poisťovne,
- vydanie 1 rozhodnutia o vrátení správneho poplatku,
- vydanie 7 rozhodnutí o sankciách v poisťovníctve,
- priebežné vykonávanie kontroly plnenia opatrení na nápravu zistených skutočností,
- schválenie prevodu poisťného kmeňa v jednej poisťovni,
- vydanie 6 rozhodnutí o prerušení konania,
- vydanie 3 rozhodnutí o zastavení konania,
- zabezpečenie vybavenia 42 podaní, podnetov, žiadostí o stanoviská a oznámení fyzických a právnických osôb týkajúcich sa činnosti subjektov poisťného trhu.

V období od 1. 3. 2002 do 31. 12. 2002 bola činnosť dohľadu nad poisťovníctvom orientovaná najmä na:

- vydanie 3 rozhodnutí o udelení povolenia na vykonávanie poisťovacej činnosti (Česká podnikateľská poisťovňa, a. s.; CREDIT SUISSE LIFE & PENSIONS POISŤOVŇA, a. s. a Poisťovňa Slovenskej sporiteľne, a. s.),

- vydanie 2 rozhodnutí o udelení predchádzajúceho súhlasu na zlúčenie poisťovne s inou poisťovňou (Allianz poisťovňa, a. s. so Slovenskou poisťovňou, a. s., Zurich Poisťovňa, a. s. s Generali Poisťovňou a. s.),
- vydanie 25 rozhodnutí o udelení povolenia na výkon činnosti poisťovacieho agenta (fyzické a právnické osoby),
- vydanie 81 rozhodnutí o udelení povolenia na výkon činnosti poisťovacieho makléra (fyzické a právnické osoby),
- vydanie 18 rozhodnutí o udelení predchádzajúceho súhlasu resp. nesúhlasu na voľbu osôb navrhovaných za členov predstavenstva a prokuristov poisťovne,
- vydanie 6 rozhodnutí o udelení predchádzajúceho súhlasu na nadobudnutie podielu na základnom imaní poisťovne,
- vydanie 2 rozhodnutí o vrátení správneho poplatku,
- vydanie 46 rozhodnutí o sankciách v poisťovníctve,
- priebežné vykonávanie kontroly plnenia opatrení na nápravu zistených skutočností,
- vydanie 87 rozhodnutí o prerušení konania,
- vydanie 61 rozhodnutí o zastavení konania,
- zabezpečenie vybavenia 106 podaní, podnetov, žiadostí o stanoviská a oznámení fyzických a právnických osôb týkajúcich sa činnosti subjektov poisťovného trhu.

V priebehu roka 2002 sa zamestnanci dohľadu nad poisťovníctvom ďalej zamerali najmä na:

- štvrtročný zber a analýzu dát a budovania „early warning“ systému,
- odborné vzdelávanie,
- spoluprácu s medzinárodnými organizáciami, najmä s OECD, IAIS,
- pracovné stretnutie s expertmi (pozorovateľmi) EÚ pri tvorbe hodnotiacej správy o dohľade v oblasti finančného sektora,
- spoluprácu s NBS, ŠÚSR a ÚDR (DÚ),
- prezentáciu stavu a vývoja komerčného poisťovníctva na domácich a zahraničných odborných seminároch a konferenciách,
- výmenu skúseností a odborné vzdelávanie na recipročných seminároch organizovaných s orgánom dohľadu nad poisťovníctvom Českej republiky,
- spoluprácu na tvorbe projektov PHARE,
- spoluprácu na tvorbe legislatívy.

V období od 1. 1. 2002 do 31. 12. 2002 bol vykonaný dohľad na mieste v 6 poisťovniach, a to Poisťovňa DRUKOS a. s., Poisťovňa TATRA a. s., VICTORIA - VOLKSBANKEN Poisťovňa, a. s., Poisťovňa Cardif Slovakia, a. s., Wüstenrot, životná poisťovňa a. s. a R+V Poisťovňa, a. s. V prvých dvoch prípadoch išlo o dokončenie dohľadu, ktorý bol začatý v zmysle predchádzajúcej legislatívy, za pôsobnosti Úradu pre finančný trh, ktorý vykonával činnosť podľa zákona č. 329/2000 Z. z. o Úrade pre finančný trh a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Dohľady na mieste boli zamerané na dodržiavanie ustanovení zákona o poisťovníctve a vykonávacích predpisov, na hospodárenie poisťovne, tvorbu a umiestnenie prostriedkov technických rezerv a na kontrolu podkladov pre vykazovanie solventnosti poisťovne. V 3 prípadoch bolo na základe kontrolných zistení z vykonaného dohľadu na mieste zistené porušenie dodržiavania ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov upravujúcich poisťovníctvo (Poisťovňa DRUKOS a. s., Poisťovňa TATRA a. s. a Poisťovňa Cardif Slovakia, a. s.) a následne boli začaté konania a vydané rozhodnutia o uložení sankcie.

1. Poistný trh Slovenskej republiky

Poistný trh v trhovej ekonomike má významné postavenie so špecifickými úlohami a princípmi. Jedným z ukazovateľov jeho rozvoja je počet poisťovní a druh poskytovaných poistných služieb. V súlade s platnou legislatívou sa od roku 1991 zrušilo monopolné postavenie Slovenskej poisťovne, a. s. Celková zmena počtu poisťovní na slovenskom poistnom trhu je uvedený v nasledujúcej *tabuľke 1*:

Tabuľka 1: Prehľad o vývoji počtu vydaných povolení vykonávať poisťovaciú činnosť

Rok	Počet poisťovní			Z toho			Poznámka
	nových	zaniklo	celkom	univerzálne	životné	neživotné	
1991	2	-	3	3	-	-	
1992	3	-	6	6	-	-	
1993	3	-	9	9	-	-	
1994	2	-	11	10	-	1	
1995	4	-	15	13	1	1	
1996	4	-	19	14	2	3	
1997	4	-	23	16	2	5	
1998	3	-	26	17	3	6	
1999	2	-	28	18	3	7	
2000	2	2	28	19	4	5	Odňaté povolenie Všeobecnej ľudovej poisťovni, a. s., zmena predmetu podnikania Európskej cestovnej poisťovne, a. s.
2001	-	-	28	18	4	6	Prevod kmeňa životného poistenia Hasičskej poisťovne, a. s.
2002	3	2	29	18	7	4	Rozhodnutím Krajského súdu v Bratislave o vyhlásení konkurzu na majetok Dopravnej poisťovne, a. s. zo dňa 4. 3. 2002, zaniklo Dopravnej poisťovni, a. s. povolenie na vykonávanie poisťovacej činnosti, Zurich Poisťovňa, a. s. zanikla bez likvidácie zlúčením s Generali Poisťovňou a. s. s účinnosťou od 31.12.2002.

Na raste počtu poisťovní sa zo začiatku významne podieľal tuzemský kapitál. Neskôr na poistný trh Slovenska prichádzal zahraničný kapitál, a to zakladaním dcérskych spoločností

významných európskych poisťovní a kapitálovým vstupom do tuzemských poisťovní. Podiely zahraničného kapitálu podľa teritoriálneho rozčlenenia sú uvedené v **tabuľke 4** a v **grafe 1**.

Aj napriek tomu, že sú pre to vytvorené legislatívne podmienky, na slovenskom poisťovnom trhu v roku 2002 nepôsobila žiadna pobočka zahraničnej poisťovne a nepôsobila ani žiadna zaistovňa.

(1.1) Subjekty poisťovného trhu

K 31. 12. 2002 bolo evidovaných na slovenskom poisťovnom trhu 28 poisťovní, z toho 18 univerzálnych (poskytujúcich súčasne životné a neživotné poistenie), 6 životných a 4 neživotné poisťovne. Oproti predošlému roku 2001 sa celkový počet poisťovní zvýšil o jednu poisťovňu, zmeny nastali aj v počte životných a neživotných poisťovní.

V priebehu roka 2002 podali žiadosť o povolenie vykonávať poisťovaciu činnosť v životnom poistení traja žiadatelia. Orgán dohľadu po dôkladnom preskúmaní náležitostí podaní a po doložení kompletných dokladov udelil dňa 27. 6. 2002 povolenie na vykonávanie poisťovacej činnosti, ktoré sa stalo právoplatným dňa 3. 7. 2002, Českej podnikateľskej poisťovni, a. s., dňa 26. 8. 2002 povolenie na vykonávanie poisťovacej činnosti, ktoré sa stalo právoplatným dňa 26. 8. 2002, spoločnosti CREDIT SUISSE LIFE & PENSIONS POISŤOVŇA, a. s. a dňa 17. 12. 2002 povolenie na vykonávanie poisťovacej činnosti, ktoré sa stalo právoplatným dňa 18. 12. 2002, Poisťovni Slovenskej sporiteľne, a. s. Všetky tri povolenia sa vzťahujú na vykonávanie poisťovacej činnosti pre poisťný druh životného poistenia v rozsahu poisťných odvetví A1 a A6 uvedených v časti A Klasifikácie poisťných odvetví podľa poisťných druhov, ktorá tvorí prílohu k zákonu o poisťovníctve (pozri tiež **prílohu 16** tejto správy). Podľa rozhodnutia úradu zo dňa 23. 1. 2003, ktoré sa stalo právoplatným dňa 10. 2. 2003, podľa § 36 ods. 1 písm. e) zákona o poisťovníctve úrad udelil spoločnosti Česká podnikateľská poisťovňa, a. s. predchádzajúci súhlas na vrátenie povolenia na vykonávanie poisťovacej činnosti, nakoľko poisťovňa nezačala v uvedenom termíne poisťovaciu činnosť.

Poisťovňa Slovenskej sporiteľne, a. s. bola zapísaná do Obchodného registra ku dňu 27. 1. 2003 a dňa 10. 2. 2003 začala vykonávať poisťovaciu činnosť, z tohto dôvodu táto poisťovňa nie je evidovaná medzi poisťovňami pôsobiacimi v roku 2002. Počet neživotných poisťovní sa v priebehu roka 2002 znížil o dve poisťovne: Dopravná poisťovňa, a. s. ukončila poisťovaciu činnosť rozhodnutím Krajského súdu v Bratislave o vyhlásení konkurzu zo dňa 4. 3. 2002 a Zurich Poisťovňa, a. s. zanikla k 30. 12. 2002 bez likvidácie zlúčením s Generali Poisťovňou a. s.

Zoznam týchto subjektov a údaje o ich základných ukazovateľoch sú uvedené v **tabuľke 2**.

K 31. 12. 2002 pôsobilo na poisťovnom trhu 432 sprostredkovateľov v poisťovníctve, z toho 157 fyzických osôb [14 poisťovacích agentov, 28 poisťovacích maklérov a 115 neprelicencovaných (povolenie platné podľa predchádzajúcich právnych predpisov) sprostredkovateľov] a 275 právnických osôb (10 poisťovacích agentov, 50 poisťovacích maklérov a 215 neprelicencovaných sprostredkovateľov).

(1.2) Základné imanie poisťovní

Zákon o poisťovníctve stanovuje minimálnu výšku základného imania, ktorú musia mať spoločnosti na vykonávanie poisťovacej činnosti podľa poisťných odvetví.

Tabuľka 2: Prehľad poisťovní v Slovenskej republike k 31. 12. 2002

	Poisťovňa	Dátum udelenia povolenia	Základné imanie (ZI) (v tis. Sk)	Podiel zahraničného kapitálu na ZI	Podiel zahraničného kapitálu na ZI (v tis. Sk)
1	Slovenská poisťovňa, a. s.	29.10.1991	4 130 000	99,21 %	4 097 356
2	KOOPERATIVA poisťovňa, a. s.	20.3.1991	700 000	91,36 %	639 520
3	UNIQA poisťovňa, a. s.	15.4.1991	300 000	99,73 %	299 190
4	ERGO poisťovňa, a. s.	12.5.1992	350 000	75,14 %	262 990
5	QBE poisťovňa, a. s.	25.5.1992	143 360	100,00 %	143 360
6	UNION poisťovňa, a. s.	24.9.1992	390 000	94,61 %	368 979
7	Allianz poisťovňa, a. s.	26.1.1993	370 000	100,00 %	370 000
8	Česká poisťovňa - Slovensko a. s.	24.3.1993	450 000	100,00 %	450 000
9	Komunálna poisťovňa a. s.	13.10.1993	280 000	-	-
10	POISŤOVŇA GERLING Slovensko, a. s.	29.9.1994	75 000	100,00 %	75 000
11	VZÁJOMNÁ ŽIVOTNÁ POISŤOVŇA a. s.	17.10.1994	130 000	-	-
12	Univerzálna banková poisťovňa, a. s.	27.3.1995	300 000	-	-
13	Prvá česko-slovenská poisťovňa, a. s.	30.5.1995	150 416	9,75 %	14 670
14	Hasičská poisťovňa a. s. ¹⁾	21.8.1995	140 000	-	-
15	AMSLICO AIG Life poisťovňa a. s. ¹⁾	19.9.1995	300 000	100,00 %	300 000
16	Nationale-Nederlanden poisťovňa a. s.	22.3.1996	462 800	100,00 %	462 800
17	Poisťovňa TATRA a. s. ¹⁾	25.6.1996	188 300	-	-
18	Generali Poisťovňa a. s.	22.1.1997	300 000	100,00 %	300 000
19	KONTINUITA-Slovenská životná poisťovňa, a. s.	13.2.1997	300 000	-	-
20	D.A.S. poisťovňa právnej ochrany, a. s.	17.10.1997	50 000	100,00 %	50 000
21	Wüstenrot, životná poisťovňa a. s.	9.7.1998	100 000	90,00 %	90 000
22	R+V Poisťovňa, a. s.	20.7.1998	140 000	100,00 %	140 000
23	Poisťovňa AIG Slovakia a. s.	14.9.1998	70 000	100,00 %	70 000
24	VICTORIA - VOLKSBANKEN Poisťovňa, a. s.	2.11.1999	140 010	90,00 %	126 009
25	Poisťovňa Cardif Slovakia, a. s.	23.2.2000	130 000	100,00 %	130 000
26	Poisťovňa DRUKOS a. s.	28.11.2000	132 800	-	-
27	Česká podnikateľská poisťovňa, a. s.	27.6.2002	80 000	100,00 %	80 000
28	CREDIT SUISSE LIFE & PENSIONS POISŤOVŇA, a. s.	26.8.2002	135 000	100,00 %	135 000
Celkom			10 437 686	82,44 %	8 604 874

¹⁾ poisťovne, ktoré v čase spracovania správy o stave poisťovníctva predložili účtovné závierky neoverené audítorom

V priebehu roka 2002 zvýšili svoje základné imanie 3 poisťovne (pozri *tabuľku 3*), a to: Poisťovňa TATRA a. s. (o 35 mil. Sk), Generali Poisťovňa, a. s. (o 20 mil. Sk) a VICTORIA – VOLKSBANKEN Poisťovňa, a. s. (o 10 010 tis. Sk).

Naopak k zníženiu základného imania došlo v Prvej česko-slovenskej poisťovni, a. s. (o 80 284 tis. Sk). Zníženie bolo vykonané za účelom úhrady strát minulých účtovných období a bolo vykonané znížením menovitej hodnoty akcií.

Z *tabuľky 3* vyplýva, že celková výška základného imania poisťovní medziročne vzrástla o 0,46 % (o 47 910 tis. Sk) a počnúc rokom 2001 rastie v priemere o 8,85 %. Celkovú výšku základného imania ovplyvnil najmä zánik Dopravnej poisťovne, a. s., Zurich Poisťovne, a. s. a vznik dvoch nových poisťovní.

Tabuľka 3: Prehľad výšky základného imania poisťovní za jednotlivé roky

Poisťovňa	Základné imanie poisťovní za jednotlivé roky (v tis. Sk)				
	1998	1999	2000	2001	2002
Slovenská poisťovňa, a. s.	1 500 000	3 500 000	3 500 000	4 130 000	4 130 000
KOOPERATIVA poisťovňa, a. s.	345 000	550 000	550 000	700 000	700 000
UNIQA poisťovňa, a. s.	300 000	300 000	300 000	300 000	300 000
ERGO poisťovňa, a. s.	190 000	230 000	230 000	350 000	350 000
QBE poisťovňa, a. s.	143 360	143 360	143 360	143 360	143 360
UNION poisťovňa, a. s.	200 000	266 000	390 000	390 000	390 000
Allianz poisťovňa, a. s.	370 000	370 000	370 000	370 000	370 000
Česká poisťovňa - Slovensko a. s.	210 000	210 000	250 000	450 000	450 000
Komunálna poisťovňa a. s.	136 000	136 000	136 000	280 000	280 000
POISŤOVŇA GERLING Slovensko, a. s.	75 000	75 000	75 000	75 000	75 000
VZÁJOMNÁ ŽIVOTNÁ POISŤOVŇA a. s.	120 000	120 000	120 000	130 000	130 000
Univerzálna banková poisťovňa, a. s.	300 000	300 000	300 000	300 000	300 000
Prvá česko-slovenská poisťovňa, a. s.	230 700	230 700	230 700	230 700	150 416
Hasičská poisťovňa a. s.	138 426	138 426	140 000	140 000	140 000
AMSLICO AIG Life poisťovňa a. s.	147 200	147 200	200 000	300 000	300 000
Európska Cestovná Poisťovňa, a. s.	52 030	52 030	52 030	-	-
Dopravná poisťovňa, a. s.	91 816	91 816	91 816	91 816	-
Nationale-Nederlanden poisťovňa a. s.	438 000	438 000	438 000	462 800	462 800
Poisťovňa TATRA a. s.	91 000	91 000	140 000	153 300	188 300
Generali Poisťovňa a. s.	145 000	145 000	145 000	280 000	300 000
KONTINUITA - Slovenská životná poisťovňa, a. s.	80 000	300 000	300 000	300 000	300 000
Všeobecná ľudová poisťovňa, a. s.	50 002	4 932 597	-	-	-
D.A.S. poisťovňa právnej ochrany, a. s.	30 000	30 000	50 000	50 000	50 000
Wüstenrot, životná poisťovňa a. s.	80 000	80 000	100 000	100 000	100 000
R+V Poisťovňa, a. s.	140 000	140 000	140 000	140 000	140 000
Poisťovňa AIG Slovakia a. s.	70 000	70 000	70 000	70 000	70 000
Zurich Poisťovňa, a. s.	-	60 000	60 000	60 000	-
VICTORIA - VOLKSBANKEN Poisťovňa, a. s.	-	130 000	130 000	130 000	140 010
Poisťovňa Cardif Slovakia, a. s.	-	-	130 000	130 000	130 000
Poisťovňa DRUKOS a. s.	-	-	80 000	132 800	132 800
Česká podnikateľská poisťovňa, a. s.	-	-	-	-	80 000
CREDIT SUISSE LIFE & PENSIONS POISŤOVŇA, a. s.	-	-	-	-	135 000
Celkom	5 673 534	13 277 129	8 861 906	10 389 776	10 437 686

V priebehu roka 2002 prišlo k významným zmenám podielu zahraničného kapitálu. Objem zahraničného kapitálu investovaného do poisťovníctva v SR medziročne vzrástol o 3 838 927 tis. Sk, percentuálne až o 80,55 %, na hodnotu 8 604 874 tis. Sk, čo bolo spôsobené najmä zmenou štruktúry akcionárov Slovenskej poisťovne, a. s. po ukončení procesu privatizácie, vstupom dvoch nových zahraničných poisťovní na slovenský poisťovní trh, ale aj navýšením základného imania zahraničnými akcionármi v ostatných poisťovniach.

Dôležitými udalosťami v priebehu roka 2002 bolo prevzatie Zurich Poisťovne, a. s. Generali Poisťovňou a. s. a príprava zlúčenia Slovenskej poisťovne, a. s. s Allianz poisťovňou a. s. na spoločnosť s novým obchodným menom Allianz - Slovenská poisťovňa, a. s.

Tabuľka 4: Štruktúra podielu zahraničného kapitálu na základnom imaní poisťovní

Štát	Hodnota podielu zahraničných akcionárov (ZA) na základnom imaní (ZI) (v tis. Sk)	Podiel ZA na celkovom zahraničnom kapitále	Podiel ZA na celkovom ZI	Podiel ZA na celkovom ZI v roku 2001	Medziročná zmena podielu ZA na celkovom ZI
Nemecko	4 841 994	56,27 %	46,39 %	7,17 %	39,22 %
Rakúsko	1 358 793	15,79 %	13,02 %	12,87 %	0,15 %
Holandsko	832 405	9,67 %	7,97 %	8,01 %	-0,03 %
Česká republika	703 315	8,17 %	6,74 %	6,15 %	0,59 %
USA	370 000	4,30 %	3,54 %	3,56 %	-0,02 %
Spojené kráľovstvo (UK)	143 360	1,67 %	1,37 %	1,38 %	-0,01 %
Belgicko	140 000	1,63 %	1,34 %	-	-
Švajčiarsko	135 000	1,57 %	1,29 %	0,58 %	0,72 %
Francúzsko	80 002	0,93 %	0,77 %	0,77 %	0,00 %
Cyprus	5	0,0001 %	0,0001 %	5,38 %	-5,38 %
Celkom	8 604 874	100,00 %	82,44 %	45,87 %	36,57 %

Zurich Poisťovňa, a. s. zanikla k 30. 12. 2002 bez likvidácie zlúčením s Generali Poisťovňou a. s. s účinnosťou od 31. 12. 2002. Po ukončení procesu zlúčenia Slovenskej poisťovne, a. s. s Allianz poisťovňou a. s., spoločnosť Allianz poisťovňa, a. s. zanikla bez likvidácie s účinnosťou od 1. 1. 2003, z tohto dôvodu v štatistických prehľadoch k 31. 12. 2002 vystupujú tieto dve spoločnosti samostatne.

Po zmene štruktúry akcionárov Slovenskej poisťovne, a. s., kde podiel nemeckého akcionára Allianz Aktiengesellschaft dosiahol výšku 99,08 % základného imania Allianz - Slovenskej poisťovne, a. s., došlo k výraznému zvýšeniu podielu nemeckých akcionárov na celkovom zahraničnom kapitále. Výška zahraničného kapitálu nemeckých akcionárov 745 130 tis. Sk v roku 2001 vzrástla na hodnotu 4 841 994 tis. Sk v roku 2002, čo predstavuje medziročný nárast až o 549,82 %. Z tohto dôvodu sa zmenila aj štruktúra zahraničného kapitálu na slovenskom poisťovnom trhu.

Podľa *tabuľky 2* z celkového počtu 28 poisťovní bolo 21 poisťovní so zahraničnou majetkovou účasťou, pričom v 20 z nich bol prevažujúci, resp. 100 % podiel zahraničných akcionárov. Sedem poisťovní je vo vlastníctve slovenských subjektov.

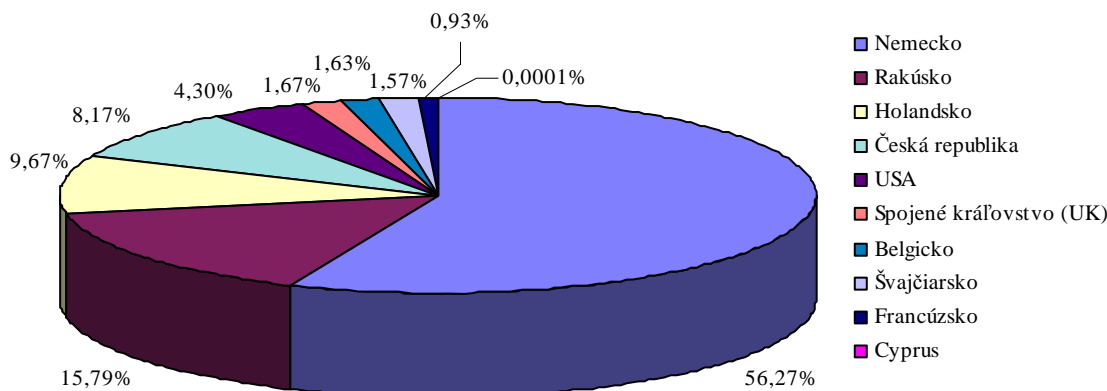
Celkový podiel zahraničného kapitálu na základnom imaní všetkých poisťovní k 31. 12. 2002 bol 82,44 %, čo predstavuje medziročný nárast o 36,57 %.

Zloženie zahraničného kapitálu podľa teritoriálnej štruktúry jeho pôvodu je v *tabuľke 4*.

V *grafe 1* je pomocou diagramu znázornený podiel jednotlivých štátov na zahraničnom kapitále.

Graf 1:

Štruktúra zahraničných akcionárov poisťovní k 31. 12. 2002

(1.3) Hospodársky výsledok poisťovní

Poistný trh na Slovensku sa len postupne vyvíja a niektoré poisťovne na Slovensku pôsobia krátky čas a iné prechádzajú rôznymi zmenami. Tieto skutočnosti, spolu so zmenami legislatívy a ekonomických podmienok sa odzrkadľujú v ukazovateli hospodársky výsledok. Prejavilo sa to najmä v posledných rokoch, počas ktorých sa hospodársky výsledok výrazne menil.

Vplyv na hospodársky výsledok v komerčných poisťovniach majú najmä tieto objektívne faktory:

- začiatok pôsobenia na poistnom trhu – z teórie poisťovníctva vyplýva a doterajšie skúsenosti na Slovensku potvrdzujú, že v prvých 5 rokoch pôsobenia na poistnom trhu, najmä u poisťovní vykonávajúcich životné poistenie, je pravdepodobnosť dosiahnutia straty vyššia; je to spôsobené predovšetkým vysokými počiatočnými nákladmi na rozbeh činnosti poisťovne a vysokými obstarávacími nákladmi,
- zavedenie nového poistného odvetvia v priebehu činnosti poisťovne,
- veľkosť poistného kmeňa,
- obchodná politika poisťovne,
- spôsob zaistenia poisťovne,
- hospodárenie poisťovne.

(1.3.1) Analýza hospodárskeho výsledku

V roku 2002 vykázali poisťovne celkom stratu vo výške 853 598 tis. Sk, čo je medziročný pokles hospodárskeho výsledku o 1 678 624 tis. Sk, keď v roku 2001 vykázali poisťovne celkom zisk vo výške 825 026 tis. Sk. Celkovú stratu ovplyvnila najmä vykázaná strata v Slovenskej poisťovni,

a. s., vo výške 1 350 660 tis. Sk z dôvodu odpredaja majetkových účastí, na ktoré boli v účtovníctve vytvorené oceňovacie rozdiely.

Počas sledovaného obdobia vykázalo 17 poisťovní zisk a 11 stratu. Vývoj hospodárskeho výsledku za ostatných 5 rokov v jednotlivých poisťovniach je uvedený v *tabuľke 5*.

V roku 2002 najvyššiu stratu vykázala Slovenská poisťovňa, a. s., v dôsledku zaúčtovania záporného oceňovacieho rozdielu vo výške 1,76 mld. Sk do nákladov na realizáciu pri predaji akcií (majetkových účastí) Investičnej a rozvojovej banky, a. s.

Tabuľka 5: Hospodársky výsledok poisťovní za jednotlivé roky

Poisťovňa	Hospodársky výsledok poisťovní za jednotlivé roky (v tis. Sk)				
	1998	1999	2000	2001	2002
Slovenská poisťovňa, a. s.	-1 837 320	46 563	103 521	574 323	-1 350 660
KOOPERATIVA poisťovňa, a. s.	35 877	50 453	58 026	121 131	146 010
UNIQA poisťovňa, a. s.	85 211	19 993	38 952	63 300	15 415
ERGO poisťovňa, a. s.	294	683	20 123	5 037	-58 139
QBE poisťovňa, a. s.	68 030	65 655	-18 645	-7 615	5 761
UNION poisťovňa, a. s.	-12 654	-118 798	-73 899	464	16 285
Allianz poisťovňa, a. s.	154 114	263 081	258 914	20 062	154 164
Česká poisťovňa - Slovensko a. s.	1 132	920	-11 913	-67 504	-19 098
Komunálna poisťovňa a. s.	5 470	1 306	8 425	23 022	35 379
POISŤOVŇA GERLING Slovensko, a. s.	10 702	942	5 486	13 498	15 950
VZÁJOMNÁ ŽIVOTNÁ POISŤOVŇA a. s.	-21 498	1 947	15 886	28 263	-29 239
Univerzálna banková poisťovňa, a. s.	4 778	7 763	9 003	18 045	18 036
Prvá česko-slovenská poisťovňa, a. s.	9 220	-5 113	-12 946	-10 444	20 178
Hasičská poisťovňa a. s.	-4 659	4 565	-46 708	-64 390	-107 710 ¹⁾
AMSLICO AIG Life poisťovňa a. s.	43 673	94 504	138 795	229 511	235 200
Európska Cestovná Poisťovňa, a. s.	-14 887	-14 801	-596	-	-
Dopravná poisťovňa, a. s.	17 663	14 305	-29 004	-72 344	-
Nationale-Nederlanden poisťovňa a. s.	-35 271	52 201	84 210	185 593	259 418
Poisťovňa TATRA a. s.	1 896	861	-15 915	-12 405	248
Generali Poisťovňa a. s.	4 510	-13 019	-27 939	-49 866	-108 317
KONTINUITA - Slovenská životná poisťovňa, a. s.	-24 109	-48 868	10 901	30 584	77 296
Všeobecná ľudová poisťovňa, a. s.	-13 487	-	-	-	-
D.A.S. poisťovňa právnej ochrany, a. s.	-2 220	-8 439	-7 563	-8 046	-3 543
Wüstenrot, životná poisťovňa a. s.	-5 027	-13 749	1 106	1 442	2 081
R+V Poisťovňa, a. s.	-53 371	-153 549	-117 299	-126 690	-115 248
Poisťovňa AIG Slovakia a. s.	-2 340	2 382	7 005	-2 158	-23 788
Zurich Poisťovňa, a. s.	-	-2 940	-5 342	-20 575	-
VICTORIA - VOLKSBANKEN Poisťovňa, a. s.	-	-2 481	9 525	6 147	9 740
Poisťovňa Cardif Slovakia, a. s.	-	-	1 893	-5 221	1 131
Poisťovňa DRUKOS a. s.	-	-	144	-48 138	-43 884
Česká podnikateľská poisťovňa, a. s.	-	-	-	-	-7 755
CREDIT SUISSE LIFE & PENSIONS POISŤOVŇA, a. s.	-	-	-	-	1 491
Celkom	-1 584 273	246 367	404 146	825 026	-853 598

¹⁾ údaj Hasičskej poisťovne, a. s. je podľa predbežnej účtovnej závierky k 30. 11. 2002, nakoľko poisťovňa k 31. 12. 2002 nepredložila žiadnu účtovnú závierku

V poradí druhú najvyššiu stratu evidovala R+V Poisťovňa, a. s. Dôvodom dlhodobej straty poisťovne je pokračujúce postupné zavádzanie produktov životného poistenia, vysoké režijné náklady a obchodná politika poisťovne. Poisťovňa hospodári s plánovanou stratou, ktorú vykryva hlavný akcionár R+V Allgemeine Versicherung AG.

Vážne problémy pokračovali v Hasičskej poisťovni a. s., pri ktorej došlo ešte v roku 2001 k prevodu poisťného kmeňa v životnom poistení, pričom v priebehu roka 2002 sa vykonali ďalšie opatrenia na ochranu oprávnených nárokov poistených. Rozhodnutím Krajského súdu v Bratislave o vyhlásení konkurzu na majetok Hasičskej poisťovne a. s. zo dňa 26. 2. 2003, zaniklo Hasičskej poisťovni a. s. povolenie na vykonávanie poisťovacej činnosti.

V Generali Poisťovni a. s. bola strata zapríčinená najmä rozširovaním pôsobnosti poisťovne a s tým spojenými vysokými nákladmi najmä v oblasti správnej réžie a provízií. Po prvýkrát od roku 1998 vykazuje stratu zapríčinenú najmä vysokými mimoriadnymi nákladmi spojenými s odpisom ostatného nehmotného majetku aj ERGO poisťovňa, a. s. Poisťovňa Drukos a. s., ktorá pôsobí na poisťnom trhu a poskytuje životné poistenie druhý rok, vykázala taktiež stratu. Strata bola spôsobená krátkodobým pôsobením poisťovne na poisťnom trhu, ale najmä vytvorením opravných položiek k pohľadávkam k akciám spoločnosti DRUKOS a. s. a k akciám spoločnosti VSŽ a. s. Tieto opravné položky v podstatnej miere znížili hospodársky výsledok poisťovne.

VZÁJOMNÁ ŽIVOTNÁ POISŤOVŇA od roku 1999 po prvýkrát vykazuje stratu zapríčinenú vysokými mimoriadnymi nákladmi súvisiacimi s odpredajom podielov poisťovne v kúpeľných zariadeniach, táto strata vyplynula aj zo zrealnenia cien podielových cenných papierov držaných v portfóliu poisťovne.

Vykázaná strata v Poisťovni AIG Slovakia a. s. bola spôsobená nárastom ostatných nákladov poisťovne nad predpokladanú úroveň, čo bolo zapríčinené posilnením slovenskej koruny, pretože spoločnosť mala uloženú značnú časť finančných prostriedkov v zahraničnej mene.

Oproti roku 2001 Česká poisťovňa - Slovensko a. s. znížila stratu o 48 406 tis. Sk, percentuálne o 71,71 %. Strata v roku 2002 bola zapríčinená najmä vysokými obstarávacími nákladmi investičného životného poistenia, ale aj nepriaznivými výsledkami v poistení malých a stredných rizík v neživotnom poistení.

Náklady na obstaranie poistenia boli dôvodom straty v poisťovni D.A.S., poisťovňa právnej ochrany, a. s., ktorá predstavuje oproti roku 2001 pokles o 55,97 %.

(1.3.2) Prevádzkové náklady

Čistá výška prevádzkových nákladov predstavuje:

- náklady spojené s uzatváraním poisťných zmlúv, tiež obstarávacie náklady (provízie vyplácané sprostredkovateľom, platy, superprovízie vyplácané zamestnancom za uzatvorenie poisťných zmlúv, náklady na vyhotovenie poisťných spisov, správne náklady na spracovanie návrhov a vydanie poisťných zmlúv, ako sú znalecké posudky, lekárske vyšetrenia, náklady na propagáciu a iné vedľajšie výdavky spojené s uzatváraním poisťných zmlúv);

- správnu réžiu (provízie za obnovovanie, prípadne udržiavanie poisťných zmlúv, náklady spojené s inkasom poisťného, správou poisťných zmlúv, správou portfólia, riadením podielov na ziskoch, pasívne a aktívne zaistenie).

Prehľad o čistej výške prevádzkových nákladov a z toho nákladov na obstaranie poisťných zmlúv tak, ako sú uvedené v účtovných závierkach podľa poisťovní, je uvedený v **tabuľkách 6 a 7**.

Prehľad o čistej výške prevádzkových nákladov a z toho nákladov na obstaranie poisťných zmlúv podľa poisťovní rozdelený osobitne na životné a neživotné poistenie, je uvedený v **prílohe 1**.

Tabuľka 6: Prevádzkové náklady (súvisiace s uzatvorením a správou poisťných zmlúv) vo vzťahu k predpísanému poisťnému za rok 2002 (v tis. Sk)

Poisťovňa	Poistenie celkom				
	Predpísané hrubé poisťné	Obstarávací náklady na poisťné zmluvy	Podiel na poisťnom	Čistá výška prevádzkových nákladov	Podiel na poisťnom
Slovenská poisťovňa, a. s.	12 772 751	1 595 154	12,49 %	3 792 922	29,70 %
KOOPERATIVA poisťovňa, a. s.	5 301 454	1 417 386	26,74 %	1 276 088	24,07 %
UNIQA poisťovňa, a. s.	1 271 055	213 598	16,80 %	249 679	19,64 %
ERGO poisťovňa, a. s.	1 017 924	120 736	11,86 %	322 712	31,70 %
QBE poisťovňa, a. s.	546 209	64 330	11,78 %	142 106	26,02 %
UNION poisťovňa, a. s.	775 622	174 325	22,48 %	304 638	39,28 %
Allianz poisťovňa, a. s.	4 484 492	668 949	14,92 %	1 026 759	22,90 %
Česká poisťovňa - Slovensko a. s.	1 798 127	293 885	16,34 %	275 186	15,30 %
Komunálna poisťovňa a. s.	401 340	78 990	19,68 %	61 737	15,38 %
POISŤOVŇA GERLING Slovensko, a. s.	180 113	15 842	8,80 %	5 859	3,25 %
VZÁJOMNÁ ŽIVOTNÁ POISŤOVŇA a. s.	53 014	1 241	2,34 %	17 068	32,20 %
Univerzálna banková poisťovňa, a. s.	338 844	58 667	17,31 %	154 256	45,52 %
Prvá česko-slovenská poisťovňa, a. s.	285 643	45 711	16,00 %	111 404	39,00 %
Hasičská poisťovňa a. s.	9 236	64	0,69 %	32 980	357,08 %
AMSLICO AIG Life poisťovňa a. s.	2 877 580	416 999	14,49 %	869 631	30,22 %
Nationale-Nederlanden poisťovňa a. s.	2 009 145	335 255	16,69 %	609 630	30,34 %
Poisťovňa TATRA a. s.	61 924	8 358	13,50 %	29 116	47,02 %
Generali Poisťovňa a. s.	648 480	245 885	37,92 %	164 003	25,29 %
KONTINUITA - Slovenská životná poisťovňa, a. s.	860 486	107 215	12,46 %	80 528	9,36 %
D.A.S. poisťovňa právnej ochrany, a. s.	50 388	29 889	59,32 %	15 843	31,44 %
Wüstenrot, životná poisťovňa a. s.	118 846	73 403	61,76 %	54 832	46,14 %
R+V Poisťovňa, a. s.	453 055	195 463	43,14 %	267 751	59,10 %
Poisťovňa AIG Slovakia a. s.	152 266	17 909	11,76 %	20 290	13,33 %
VICTORIA - VOLKSBANKEN Poisťovňa, a. s.	23 421	3 231	13,80 %	14 626	62,45 %
Poisťovňa Cardif Slovakia, a. s.	57 108	424	0,74 %	24 889	43,58 %
Poisťovňa DRUKOS a. s.	71 231	4 241	5,95 %	46 674	65,52 %
Česká podnikateľská poisťovňa, a. s.	0	0	-	3 331	-
CREDIT SUISSE LIFE & PENSIONS POISŤOVŇA, a. s.	0	0	-	112	-
Celkom	36 619 755	6 187 150	16,90 %	9 974 650	27,24 %

Tabuľka 7: Prevádzkové náklady (súvisiace s uzatvorením a správou poisťných zmlúv) vo vzťahu k predpísanému poistnému za roky 2000 - 2002 (v tis. Sk)

Rok	Poistný druh	Predpísané hrubé poistné	Obstarávacie náklady na poistné zmluvy	Podiel na poistnom	Čistá výška prevádzkových nákladov	Podiel na poistnom
2000	Životné poistenie	11 209 722	1 958 138	17,47 %	3 880 141	34,61 %
	Neživotné poistenie	16 276 837	1 848 123	11,35 %	3 708 647	22,78 %
	Poistenie celkom	27 486 559	3 806 261	13,85 %	7 588 788	27,61 %
2001	Životné poistenie	13 779 658	2 454 539	17,81 %	4 508 545	32,72 %
	Neživotné poistenie	18 338 276	2 760 641	15,05 %	4 810 270	26,23 %
	Poistenie celkom	32 117 934	5 215 180	16,24 %	9 318 815	29,01 %
2002	Životné poistenie	15 753 313	3 137 505	19,92 %	4 960 415	31,49 %
	Neživotné poistenie	20 866 442	3 049 645	14,62 %	5 014 235	24,03 %
	Poistenie celkom	36 619 755	6 187 150	16,90 %	9 974 650	27,24 %

(1.3.3) Podiel predpísaného poistného k HDP

Podiel predpísaného poistného na hrubom domácom produkte (HDP) je indikátor merajúci váhu poisťných obchodov na národnej ekonomike. Tento indikátor napriek tomu, že je hlboko pod medzinárodným priemerom, od roku 1995 medziročne rastie v priemere o 0,22 % a v roku 2002 dosiahol hodnotu 3,41 %. Postupný nárast podielu predpísaného poistného k HDP spolu s porovnaním vývoja tohto ukazovateľa v ČR je dokumentovaný v *tabuľke 8* a znázornený v *grafe 2*.

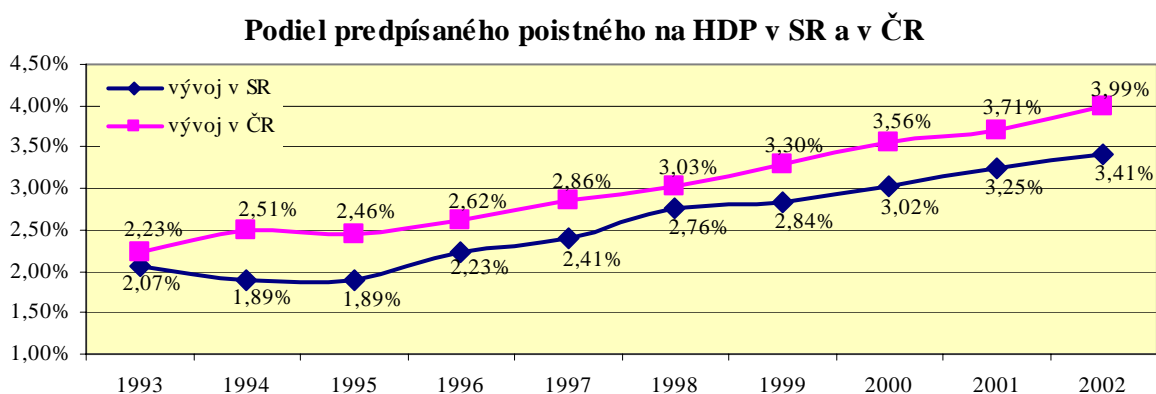
Pre porovnanie, v krajinách EÚ bol v roku 2000 tento podiel 9,22 %, v krajinách OECD 9,06 %. Podľa výročnej správy Európskeho výboru poisťovní CEA (Comité Européen des Assurances) podiel predpísaného poistného k HDP krajín, ktorých asociácie poisťovní sú združené v CEA, predstavoval hodnotu 8,6 % v roku 2001 a 8,7 % v roku 2002.

Tabuľka 8: Porovnanie vývoja podielu predpísaného poistného k HDP v Slovenskej republike s vývojom v Českej republike

Rok	Slovenská republika			Česká republika		
	HDP v bež. cenách (v mld. Sk) ¹⁾	Predpis poistného (v mld. Sk)	Podiel predpisu k HDP	HDP v bež. cenách (v mld. Kč)	Predpis poistného (v mld. Kč)	Podiel predpisu k HDP
1993	406,6	8,399	2,07 %	1 020,30	22,792	2,23 %
1994	486,1	9,193	1,89 %	1 182,80	29,669	2,51 %
1995	568,9	10,732	1,89 %	1 381,00	33,940	2,46 %
1996	628,6	14,041	2,23 %	1 567,00	41,125	2,62 %
1997	708,6	17,087	2,41 %	1 679,90	47,985	2,86 %
1998	775,0	21,424	2,76 %	1 839,10	55,637	3,03 %
1999	835,7	23,727	2,84 %	1 902,30	62,784	3,30 %
2000	908,8	27,487	3,02 %	1 984,80	70,589	3,56 %
2001	989,3	32,118	3,25 %	2 175,20	80,744	3,71 %
2002	1 073,6	36,621	3,41 %	2 275,60	90,784	3,99 %

¹⁾ Zdroj: Štatistický úrad Slovenskej republiky

Graf 2:

(1.3.4) Ostatné hodnotené ukazovatele

Prehľad o ďalších ukazovateľoch, ktoré úrad zbiera, spracováva a vyhodnocuje, je uvedený v *tabuľke 9*.

Tabuľka 9: Vybrané ukazovatele poisťovní

Všeobecné informácie za rok 2002		
Priemerný prepočítaný počet zamestnancov za rok 2002		7 839
z toho: počet interných zamestnancov obchodnej služby (OS) (stav za rok 2002)		2 384
Vyplatené provízie interným zamestnancom OS (v tis. Sk)	v životnom poistení	146 963
	v neživotnom poistení	195 607
Počet externých zamestnancov OS (stav k 31. 12. 2002)	sprostredkovatelia (poisťovací makléri)	1 849
	sprostredkovatelia (poisťovací agenti)	37 895
Vyplatené provízie sprostredkovateľom (v tis. Sk)	v životnom poistení	1 803 770
	v neživotnom poistení	1 310 257
Vyplatené provízie z aktívneho zaistenia (v tis. Sk)	v životnom poistení	0
	v neživotnom poistení	6 463
Inkasované provízie od zaistovateľa (v tis. Sk)	v životnom poistení	333 167
	v neživotnom poistení	1 566 814

Poisťovne aj v roku 2002 vytvárali fond zábrany škôd, pričom oproti roku 2001 hodnota fondu zábrany škôd medziročne klesla o 26,6 % a je predpoklad, že v budúcnosti bude mať celková výška tohto fondu klesajúci vývoj. Vývoj finančných prostriedkov poskytnutých na zábranu škôd za jednotlivé roky je uvedený v *tabuľke 10*.

Tabuľka 10: Finančné prostriedky poskytnuté na zábranu škôd (v tis. Sk)

Druh rizika	1998	1999	2000	2001	2002
Požiar	11 698	10 334	9 878	9 881	2 966
Odcudzenie	3 417	5 189	2 879	100	0
Ochrana zdravia	33 832	4 070	21 421	8 047	5 437
Životné prostredie	0	2 349	0	0	0
Ostatné riziká	24 980	7 307	4 771	7 392	10 255
Celkom	73 927	29 249	38 949	25 420	18 658

2. Špecifické ukazovatele poistného trhu

V podmienkach komerčného poisťovníctva sa sledujú ďalšie špecifické ukazovatele, ktorými sú:

- predpísané poistné,
- náklady na poistné plnenia,
- škodovosť.

(2.1) Predpísané poistné

Celkové predpísané poistné v roku 2002 medziročne, t. j. oproti 31. 12. 2001 vzrástlo o 4 503 542 tis. Sk, percentuálne o 14,02 %, na hodnotu 36 621 476 tis. Sk. Oproti predchádzajúcim rokom, kedy bol medziročný nárast viac ako o 20 %, sa za posledné štyri roky vývoj stabilizoval, napriek tomu bol aj v roku 2002 vyšší ako miera inflácie. V životnom poistení predpísané poistné medziročne vzrástlo o 14,32 % na hodnotu 15 753 313 tis. Sk a v neživotnom poistení predpísané poistné dosiahlo hodnotu 20 868 163 tis. Sk, čo predstavuje medziročný nárast o 13,8 %.

Prehľad o predpísanom poistnom za rok 2002 podľa jednotlivých poisťovní je uvedený v *tabuľke 11*.

Napriek tomu, že najvyšší objem predpísaného poistného v roku 2002 vykázala Slovenská poisťovňa, a. s. vo výške 12 772 751 tis. Sk, jej predpísané poistné oproti roku 2001 kleslo o 2 035 948 tis. Sk. Medziročný pokles o 13,75 % oproti roku 2002 bol spôsobený najmä demonopolizáciou a transformáciou zákonného poistenia motorových vozidiel na povinné zmluvné poistenie motorových vozidiel a prechodom zákonného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú pracovným úrazom a chorobou z povolania do sociálnej sféry. Na celkovom predpísanom poistnom sa Slovenská poisťovňa, a. s. podieľala 34,88 % podielom. Podiel predpísaného poistného Slovenskej poisťovne, a. s. na poistnom trhu medziročne klesol o 11,23 %, z toho v životnom poistení o 3,82 % a v neživotnom poistení o 16,77 %.

Vývoj podielu Slovenskej poisťovne, a. s. na poistnom trhu z hľadiska predpísaného poistného dokumentuje *tabuľka 12* a *graf 3*.

Druhý najvyšší objem predpísaného poistného vo výške 5 301 454 tis. Sk dosiahla KOOOPERATIVA poisťovňa, a. s., čo predstavuje medziročný nárast o 72,64 % a 14,48 % podiel na poistnom trhu. Po nej nasledujú Allianz poisťovňa, a. s. s objemom predpisu vo výške 4 484 492 tis. Sk, medziročným nárastom o 67,47 % a 12,25 % podielom na trhu, AMSLICO AIG Life poisťovňa a. s. s objemom predpisu vo výške 2 877 580 tis. Sk, medziročným nárastom o 9,12 % a 7,86 % podielom na trhu. Prvých päť poisťovní s najvyšším objemom predpísaného poistného uzatvára Nationale-Nederlanden poisťovňa a. s., s predpísaným poistným vo výške 2 009 145 tis. Sk, medziročným nárastom o 6,96 % a 5,49 % podielom na poistnom trhu.

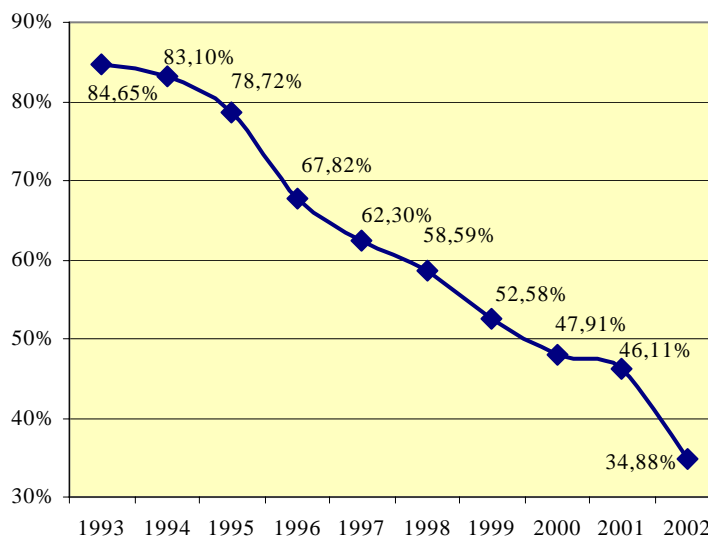
Grafické znázornenie predpísaného poistného podľa jednotlivých poisťovní za rok 2002 je uvedené v *prílohách 2, 3 a 4*. Prehľad o vývoji predpísaného poistného za obdobie rokov 1993 - 2002 je v *prílohe 5*, vývoj predpísaného poistného osobitne v životnom a v neživotnom poistení za obdobie rokov 1997 - 2002 spolu s medziročnými zmenami je uvedený v *prílohách 6 a 7*.

Tabuľka 11: Predpísané poisťné podľa jednotlivých poisťovní za rok 2002 (v tis. Sk)

Poisťovňa	Predpísané poisťné k 31. 12. 2002 (v tis. SK)						k 31. 12. 2001		Medziročný nárast/pokles
	ŽIVOTNÉ poisťenie	Podiel na trhu (v %)	NEŽIVOTNÉ poisťenie	Podiel na trhu (v %)	SPOLU	Podiel na trhu (v %)	SPOLU	Podiel na trhu (v %)	
1 Slovenská poisťovňa, a. s.	4 461 585	28,32	8 311 166	39,83	12 772 751	34,88	14 808 699	46,11	-13,75%
2 KOOPERATIVA poisťovňa, a. s.	1 867 634	11,86	3 433 820	16,45	5 301 454	14,48	3 070 888	9,56	72,64%
3 UNIQA poisťovňa, a. s.	281 718	1,79	989 337	4,74	1 271 055	3,47	977 900	3,04	29,98%
4 ERGO poisťovňa, a. s.	665 577	4,22	352 347	1,69	1 017 924	2,78	841 211	2,62	21,01%
5 OBE poisťovňa, a. s.	341 463	2,17	204 746	0,98	546 209	1,49	549 218	1,71	-0,55%
6 UNION poisťovňa, a. s.	217 932	1,38	557 690	2,67	775 622	2,12	799 954	2,49	-3,04%
7 Allianz poisťovňa, a. s.	854 705	5,43	3 629 787	17,39	4 484 492	12,25	2 677 852	8,34	67,47%
8 Česká poisťovňa - Slovensko a. s.	162 260	1,03	1 635 867	7,84	1 798 127	4,91	959 730	2,99	87,36%
9 Kommunála poisťovňa a. s.	107 567	0,68	293 773	1,41	401 340	1,10	306 463	0,95	30,96%
10 POISŤOVŇA GERLING Slovensko, a. s.	-	-	180 113	0,86	180 113	0,49	143 906	0,45	25,16%
11 VZÁJOMNÁ ŽIVOTNÁ POISŤOVŇA a. s.	680	0,00	52 334	0,25	53 014	0,14	34 190	0,11	55,06%
12 Univerzálna banková poisťovňa, a. s.	104 073	0,66	234 771	1,13	338 844	0,93	420 757	1,31	-19,47%
13 Prvá česko-slovenská poisťovňa, a. s.	285 643	1,81	-	-	285 643	0,78	230 026	0,72	24,18%
14 Hanácká poisťovňa a. s.	-	-	9 236	0,04	9 236	0,03	59 025	0,18	-84,35%
15 AMSLICO AIG Life poisťovňa a. s.	2 809 615	17,84	67 965	0,33	2 877 580	7,86	2 637 146	8,21	9,12%
16 Dopravná poisťovňa, a. s.	-	-	-	-	-	-	88 391	0,28	-
17 Nationale-Nederlanden poisťovňa a. s.	2 009 145	12,75	-	-	2 009 145	5,49	1 878 334	5,85	6,96%
18 Poisťovňa TATRA a. s.	11 239	0,07	50 685	0,24	61 924	0,17	68 005	0,21	-8,94%
19 Generali Poisťovňa a. s.	298 412	1,89	350 068	1,68	648 480	1,77	371 217	1,16	74,69%
20 KONTINUITA - Slovenská životná poisťovňa, a. s.	833 191	5,29	27 295	0,13	860 486	2,35	577 595	1,80	48,98%
21 D.A.S. poisťovňa právnej ochrany, a. s.	-	-	50 388	0,24	50 388	0,14	45 715	0,14	10,22%
22 Wüstenrot, životná poisťovňa a. s.	118 846	0,75	-	-	118 846	0,32	72 343	0,23	64,28%
23 R+V Poisťovňa, a. s.	229 157	1,45	223 898	1,07	453 055	1,24	228 298	0,71	98,45%
24 Poisťovňa AIG Slovakia a. s.	-	-	152 266	0,73	152 266	0,42	93 164	0,29	63,44%
25 Zurich Poisťovňa, a. s.	-	-	-	-	-	-	90 652	0,28	-
26 VICTORIA - VOLKSBANKEN Poisťovňa, a. s.	14 168	0,09	9 253	0,04	23 421	0,064	11 486	0,036	103,91%
27 Poisťovňa Cardif Slovakia, a. s.	7 471	0,047	49 637	0,24	57 108	0,16	22 721	0,071	151,34%
28 Poisťovňa DRUKOS a. s.	71 231	0,45	-	-	71 231	0,19	53 048	0,17	34,28%
29 Česká podnikateľská poisťovňa, a. s.	0	0,00	-	-	0	0,00	-	-	-
30 CREDIT SUISSE LIFE & PENSIONS POISŤOVŇA, a. s.	0	0,00	-	-	0	0,00	-	-	-
31 Slovenská kancelária poisťovateľov	-	-	1 721	0,01	1 721	0,00	-	-	-
Celkom	15 753 313	100	20 868 163	100	36 621 476	100	32 117 934	100	14,02%

Tabuľka 12: Vývoj podielu SP, a. s., na celkovom predpísanom poistnom

Rok	Podiel na trhu
1993	84,65 %
1994	83,10 %
1995	78,72 %
1996	67,82 %
1997	62,30 %
1998	58,59 %
1999	52,58 %
2000	47,91 %
2001	46,11 %
2002	34,88 %

Graf 3:

Podiel životného poistenia na celkovom predpísanom poistnom už v roku 2000 presiahol 40 % a tento trend bol zaznamenaný aj v roku 2002, kedy podiel životného poistenia na celkovom predpísanom poistnom dosiahol hodnotu 43,02 %. Z *tabuľky 13* vidieť, že podiel životného poistenia oproti roku 2002 medziročne vzrástol o 0,12 %, pričom možno konštatovať, že podiel predpísaného poistného v životnom poistení sa oproti roku 2001 ustálil na hodnote 43 %, t. j. v roku 2002 sa vývoj v životnom a neživotnom poistení stabilizoval, pričom spomalenie rastu sa naďalej prejavuje v neživotnom poistení.

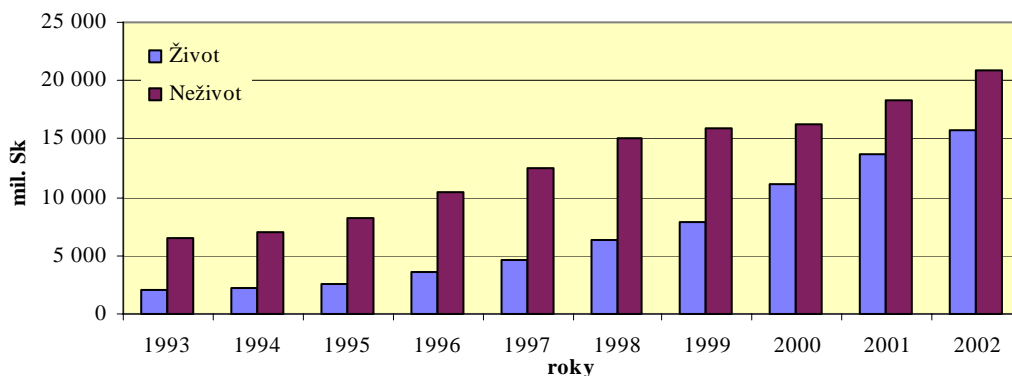
Vývoj podielov životného a neživotného poistenia vzhľadom k predpísanému poistnému za obdobie rokov 1993 - 2002 je uvedený v nasledovnej *tabuľke 13*.

Tabuľka 13: Podiel životného a neživotného poistenia na celkovom predpísanom poistnom (v mil. Sk)

Rok	Životné poistenie	Podiel	Medziročný nárast	Neživotné poistenie	Podiel	Medziročný nárast	Celkom	Medziročný nárast
1993	1 972	23,48 %	-	6 427	76,52 %	-	8 399	-
1994	2 154	23,43 %	9,23 %	7 039	76,57 %	9,52 %	9 193	9,45 %
1995	2 552	23,79 %	18,48 %	8 173	76,21 %	16,11 %	10 725	16,66 %
1996	3 538	25,20 %	38,64 %	10 503	74,80 %	28,51 %	14 041	30,92 %
1997	4 603	26,94 %	30,10 %	12 484	73,06 %	18,86 %	17 087	21,69 %
1998	6 298	29,40 %	36,82 %	15 126	70,60 %	21,16 %	21 424	25,38 %
1999	7 860	33,13 %	24,80 %	15 868	66,87 %	4,91 %	23 728	10,75 %
2000	11 210	40,78 %	42,62 %	16 277	59,22 %	2,58 %	27 487	15,84 %
2001	13 780	42,90 %	22,93 %	18 338	57,10 %	12,66 %	32 118	16,85 %
2002	15 753	43,02%	14,32%	20 868	56,98%	13,80%	36 621	14,02%

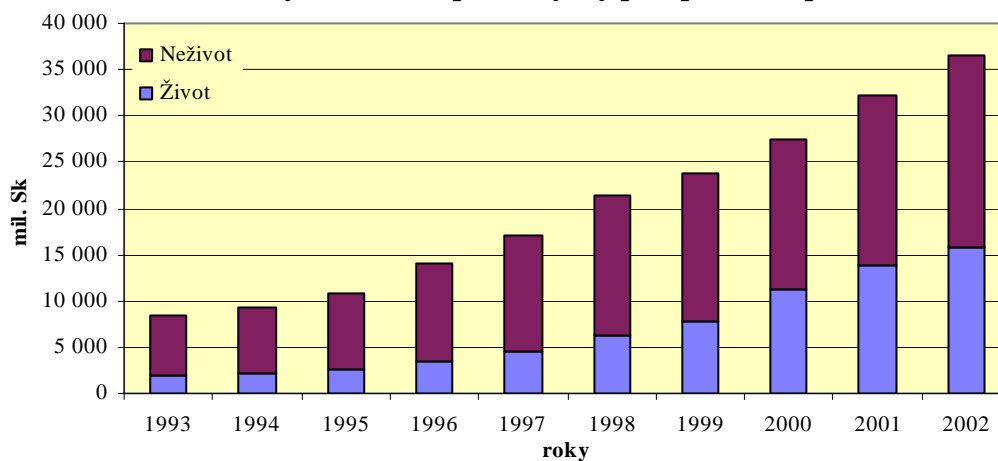
Graf 4:

**Podiel životného a neživotného poistenia
za roky 1993-2002 podľa výšky predpísaného poistného**

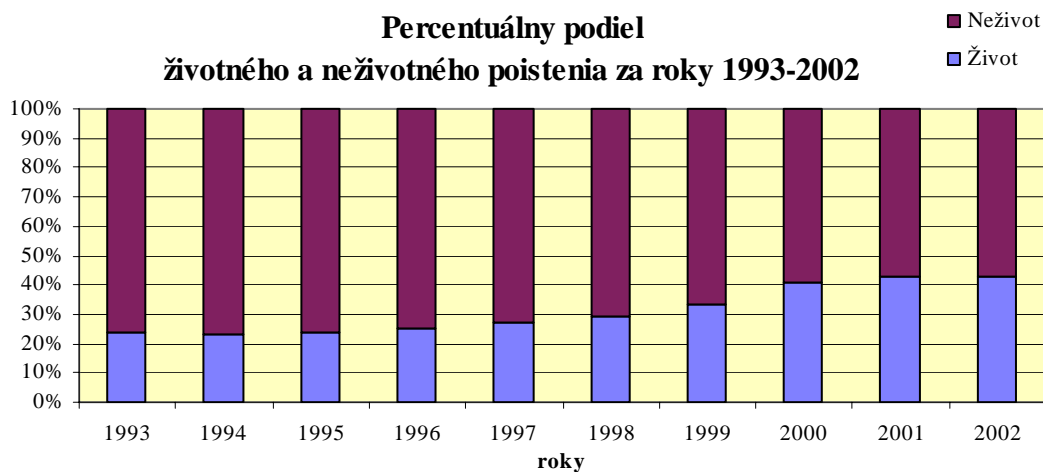
Graf 5:

**Podiel životného a neživotného poistenia
za roky 1993-2002 podľa výšky predpísaného poistného**

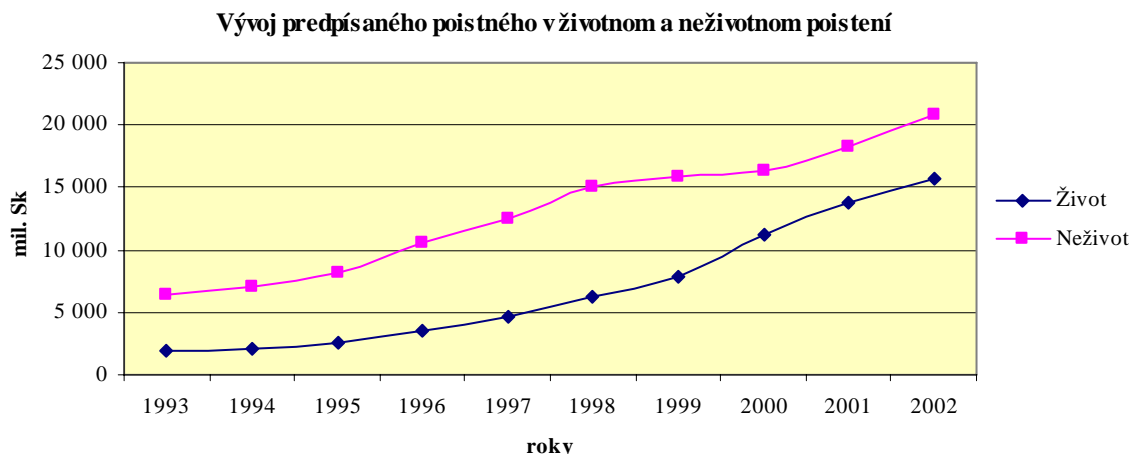

Graf 6:

**Percentuálny podiel
životného a neživotného poistenia za roky 1993-2002**

Graf 7:

Z *tabuľky 13* je vidieť, že podiel životného poistenia oproti roku 2001 opäť medziročne mierne vzrástol a podiel neživotného poistenia mierne poklesol. Z prehľadu vyplýva, že podiel predpísaného poisťného v životnom poistení od roku 1994 medziročne rastie v priemere o 2,45 %. Vývoj na poisťnom trhu tak smeruje k stavu, kedy oba druhy poistenia budú približne v rovnakom pomere 50:50, čo je v súlade s celosvetovým trendom a s vývojom v strednej a východnej Európe, kde tiež životné poistenie v porovnaní s neživotným rastie dynamickejšie, najmä po odštartovaní reforiem systémov štátneho dôchodkového zabezpečenia a po uplatnení rôznych daňových úľav. V *prílohe 8* je graficky znázornený medziročný nárast celkového predpísaného poisťného za obdobie rokov 1998 - 2002.

Na *grafoch 4 až 7* je zobrazený vývoj podielov životného a neživotného poistenia podľa výšky predpísaného poisťného za roky 1993 - 2002.

Pre porovnanie uvádzame v *tabuľke 14* vývoj predpísaného poisťného v ČR a v SR. Za obdobie rokov 1993 - 2002 rýchlejšie rástlo predpísané poisťné v životnom poistení v Slovenskej republike (7,99-krát) ako v Českej republike (5,79-krát), kým v neživotnom poistení rástlo predpísané poisťné o niečo rýchlejšie v Českej republike (3,35-krát) než v Slovenskej republike (3,25-krát). K 31. 12. 2002 bol medziročný nárast predpísaného poisťného v celkovom poistení v Slovenskej republike o 1,57 percentného bodu vyšší ako v Českej republike.

Tabuľka 14: Vývoj predpísaného poisťného v ČR a SR (v mld. Kč, resp. mld. Sk)

Rok	Život ČR	Život SR	Neživot ČR	Neživot SR	Spolu ČR	Spolu SR	Medziročný nárast v ČR	Medziročný nárast v SR
1993	5,88	1,97	16,92	6,43	22,80	8,40	-	-
1994	7,45	2,15	22,22	7,04	29,67	9,19	30,13 %	9,45 %
1995	9,34	2,55	24,60	8,17	33,94	10,73	14,39 %	16,66 %
1996	10,94	3,54	30,19	10,50	41,13	14,04	21,18 %	30,92 %
1997	12,69	4,60	35,29	12,48	47,98	17,09	16,65 %	21,69 %
1998	15,09	6,30	40,55	15,13	55,64	21,42	15,96 %	25,38 %
1999	19,79	7,86	42,99	15,87	62,78	23,73	12,83 %	10,75 %
2000	22,77	11,21	47,82	16,28	70,59	27,49	12,44 %	15,84 %
2001	28,28	13,78	52,46	18,34	80,74	32,12	14,38 %	16,85 %
2002	34,04	15,75	56,75	20,87	90,79	36,62	12,45 %	14,02 %

(2.1.1) Predpísané poistné postúpené zaistovateľom

Na zvýšenie objemu poistného rizika, ktoré môže poisťovňa kryť, sa používa zaistenie. Zaistnou zmluvou poisťovne postupujú časť poisteného rizika zaistovateľom, ide o tzv. pasívne zaistenie. Zaistenie slovenských poisťovní vykonávajú najmä renomované zahraničné zaistovne.

Z celkového predpísaného poistného bolo v roku 2002 zaistovateľom postúpené predpísané poistné vo výške 7 735 335 tis. Sk, čo tvorí 21,12 % z celkového predpísaného poistného. Oproti roku 2001 to predstavuje medziročný pokles o 2 837 852 tis. Sk, percentuálne o 36,69 %.

V životnom poistení bolo zaistovateľom postúpené 4,41 % predpísaného poistného, v neživotnom poistení to bolo 33,74 % predpísaného poistného. V závislosti od individuálnych zaistných programov jednotlivých poisťovní boli poistné zmluvy v životnom poistení zaistené v rozsahu od 0 % do 39,37 % z predpísaného poistného a v neživotnom poistení od 0 % do 84,38 %.

V *tabuľke 15* je podľa jednotlivých poisťovní uvedený prehľad o predpísanom poistnom postúpenom zaistovateľom a výškach podielov predpisu postúpeného zaistovateľom na predpísanom poistnom v životnom a v neživotnom poistení.

Aktívne zaistenie, pri ktorom poisťovne okrem poisťovacej činnosti vykonávajú zaistovaciu činnosť, t. j. zaistujú iné poisťovne, vykonávali v minulosti Slovenská poisťovňa, a. s., Kooperatíva poisťovňa, a. s. a Allianz poisťovňa, a. s., a to len v neživotnom poistení. V roku 2002 nebolo vykázané žiadne predpísané poistné z aktívneho zaistenia, t. j. slovenské poisťovne v roku 2002 nevykonávali zaistovaciu činnosť (nezaistovali iné poisťovne).

(2.1.2) Povinné zmluvné poistenie motorových vozidiel

Zákonné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla bolo demonopolizované a transformované na povinné zmluvné poistenie podľa zákona č. 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov, ktorý nadobudol účinnosť 1. 10. 2001.

Prechod zákonných poistení zo Slovenskej poisťovne, a. s. výrazne zmenil podiely na poistnom trhu, najmä v oblasti neživotného poistenia. V *tabuľke 16* sú uvedené základné ukazovatele o povinnom zmluvnom poistení motorových vozidiel (ďalej len „PZPMV“) v roku 2002.

V *tabuľke 17* je uvedené rozdelenie celkového počtu poistených vozidiel na jednotlivé kategórie; údaje sú uvedené bez SKP, ktorá neeviduje počty vozidiel podľa kategórií.

Celkový počet poistených motorových vozidiel (vrátane SKP) oproti polroku 2002 (1 653 315 ks) klesol o 8 924 ks.

V *tabuľke 18* je uvedené medziročné porovnanie zmien v predpísanom poistnom v neživotnom poistení, pričom sa uvažuje o medziročných zmenách bez zohľadnenia a po zohľadnení PZPMV. *Tabuľka 18* poukazuje na skutočnosť, že okrem Slovenskej poisťovne, a. s., bol u každej poisťovne, ktorá poskytuje PZPMV, zaznamenaný výrazný nárast v medziročných zmenách pri predpísanom poistnom v neživotnom poistení bez a po zohľadnení PZPMV. *Tabuľka 18* tiež vysvetľuje, prečo pri poisťovniach poskytujúcich PZPMV boli zaznamenané vysoké (niekedy viac ako 90 %) medziročné nárasty v predpísanom poistnom v neživotnom poistení.

Tabuľka 15: Predpísané poistné postúpené zaist'ovateľom podľa jednotlivých poisťovní za rok 2002 (v tis. Sk)

Poisťovňa	Predpísané poistné postúpené zaist'ovateľovi k 31. 12. 2002 (v tis. Sk)										k 31. 12. 2001				Medziročný nárast/pokles
	Životné poistenie			Neživotné poistenie			Poistenie celkom				Poistenie celkom				
	Postúpené predpísané poistné	Podiel na trhu (%)	Podiel na predpísanom poisťovním (%)	Postúpené predpísané poistné	Podiel na trhu (%)	Podiel na predpísanom poisťovním (%)	Postúpené predpísané poistné	Podiel na trhu (%)	Podiel na predpísanom poisťovním (%)	Postúpené predpísané poistné	Podiel na trhu (%)	Podiel na predpísanom poisťovním (%)			
1 Slovenská poisťovňa, a. s.	7 392	1,06	0,17	918 166	13,04	11,05	925 558	11,97	7,25	851 548	17,39	0,06	8,69%		
2 KOOPERATIVA poisťovňa, a. s.	276 210	39,73	14,79	1 655 974	23,52	48,23	1 932 184	24,98	36,45	1 116 078	22,79	0,36	73,12%		
3 UNIQA poisťovňa, a. s.	17 002	2,45	6,03	629 734	8,94	63,65	646 736	8,36	50,88	451 249	9,21	0,46	43,32%		
4 ERGO poisťovňa, a. s.	684	0,10	0,10	198 202	2,82	56,25	198 886	2,57	19,54	163 576	3,34	19,45	21,59%		
5 QBE poisťovňa, a. s.	251	0,04	0,07	79 357	1,13	38,76	79 608	1,03	14,57	88 970	1,82	16,20	-10,52%		
6 UNION poisťovňa, a. s.	476	0,07	0,22	191 321	2,72	34,31	191 797	2,48	24,73	237 978	4,86	29,75	-19,41%		
7 Allianz poisťovňa, a. s.	14 782	2,13	1,73	1 267 224	18,00	34,91	1 282 006	16,57	28,59	485 973	9,92	18,15	163,80%		
8 Česká poisťovňa - Slovensko a. s.	12 941	1,86	7,98	1 131 234	16,07	69,15	1 144 175	14,79	63,63	385 655	7,87	40,18	196,68%		
9 Komunálna poisťovňa a. s.	47	0,01	0,04	135 715	1,93	46,20	135 762	1,76	33,83	83 010	1,69	27,09	63,55%		
10 POISŤOVŇA GERLING Slovensko, a. s.	-	-	-	151 987	2,16	84,38	151 987	1,96	84,38	124 400	2,54	86,45	22,18%		
11 VZAJOMNÁ ŽIVOTNÁ POISŤOVŇA a. s.	45	0,01	6,62	0	0,00	0,00	45	0,00	0,08	40	0,00	0,12	12,50%		
12 Univerzálna banková poisťovňa, a. s.	2 037	0,29	1,96	109 162	1,55	46,50	111 199	1,44	32,82	144 321	2,95	34,35	-23,06%		
13 Prvá česko-slovenská poisťovňa, a. s.	0	0,00	0,00	-	-	-	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00	-		
14 Hasičská poisťovňa a. s.	-	-	-	0	0,00	-	0	0,00	-	12 058	0,25	20,43	-100,00%		
15 AMSLICO AIG Life poisťovňa a. s.	170 481	24,52	6,07	307 45	0,44	45,24	201 226	2,60	6,99	170 880	3,49	6,48	17,76%		
16 Dopravná poisťovňa, a. s.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	36 991	0,76	41,85	-		
17 Nationale-Nederlanden poisťovňa a. s.	24 737	3,56	1,23	-	-	-	24 737	0,32	1,23	18 940	0,39	1,01	30,61%		
18 Poisťovňa TATRA a. s.	933	0,13	8,30	35 679	0,51	70,39	36 612	0,47	59,12	45 229	0,92	66,51	-19,05%		
19 Generali Poisťovňa a. s.	117 477	16,90	39,37	239 683	3,40	68,47	357 160	4,62	55,08	175 434	3,58	47,26	103,59%		
20 KONTINUITA - Slovenská životná poisťovňa, a. s.	39 363	5,66	4,72	19 380	0,28	71,00	58 743	0,76	6,83	42 610	0,87	7,38	37,86%		
21 D.A.S. poisťovňa právnej ochrany, a. s.	-	-	-	30 245	0,43	60,02	30 245	0,39	60,02	27 389	0,56	59,91	10,43%		
22 Wüstenrot, životná poisťovňa a. s.	6 912	0,99	5,82	-	-	-	6 912	0,09	5,82	4 821	0,10	6,66	43,37%		
23 R+Y Poisťovňa, a. s.	0	0,00	0,00	85 800	1,22	38,32	85 800	1,11	18,94	64 804	1,32	28,39	32,40%		
24 Poisťovňa AIG Slovakia a. s.	-	-	-	120 803	1,72	79,34	120 803	1,56	79,34	68 905	1,41	73,96	75,32%		
25 Zurich Poisťovňa, a. s.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	89 223	1,82	98,42	-		
26 VICTORIA - VOLKSBANKEN Poisťovňa, a. s.	477	0,07	3,37	5 075	0,07	54,85	5 552	0,07	23,71	6 739	0,14	58,67	-17,61%		
27 Poisťovňa Cardif Slovakia, a. s.	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00	-		
28 Poisťovňa DRUKOS a. s.	2 906	0,42	4,08	-	-	-	2 906	0,04	4,08	463	0,01	0,87	527,65%		
29 Česká podnikateľská poisťovňa, a. s.	0	0,00	-	-	-	-	0	0,00	-	-	-	-	-		
30 CREDIT SUISSE LIFE & PENSIONS POISŤOVŇA, a. s.	0	0,00	-	-	-	-	0	0,00	-	-	-	-	-		
31 Slovenská kancelária poisťovateľov	-	-	-	4 696	0,07	272,86	4 696	0,06	272,86	-	-	-	-		
Celkom	695 153	100	4,41	7 040 183	100	33,74	7 735 335	100	21,12	4 897 484	100	15,25	-36,69%		

Tabuľka 16: Počet poistených vozidiel, predpísané poistné a náklady na poistné plnenia k 31. 12. 2002 u poisťovní poskytujúcich PZPMV

Poisťovne poskytujúce PZPMV	Počet poistených vozidiel (v ks)		Predpísané poistné (v tis. Sk)		Náklady na poistné plnenia (v tis. Sk)	
Slovenská poisťovňa, a. s.	785 326	47,76 %	2 742 482	46,13 %	581 392	20,16 %
KOOPERATIVA poisťovňa, a. s.	370 767	22,55 %	1 394 194	23,45 %	237 600	8,24 %
Allianz poisťovňa, a. s.	360 578	21,93 %	1 312 599	22,08 %	216 928	7,52 %
Česká poisťovňa - Slovensko a. s.	62 627	3,81 %	259 770	4,37 %	61 232	2,12 %
Komunálna poisťovňa a. s.	26 451	1,61 %	88 632	1,49 %	11 022	0,38 %
UNIQA poisťovňa, a. s.	15 162	0,92 %	63 909	1,08 %	14 885	0,52 %
Generali Poisťovňa a. s.	13 066	0,79 %	46 296	0,78 %	17 078	0,59 %
ERGO poisťovňa, a. s.	9 790	0,60 %	34 976	0,59 %	8 329	0,29 %
Celkom	1 643 767	99,96 %	5 942 858	99,97 %	1 148 466	39,83 %
Slovenská kancelária poisťovateľov (SKP)	624	0,04 %	1 721 ¹⁾	0,03 %	1 734 922 ²⁾	60,17 %

1) Hrubé predpísané poistné z hraničného poistenia

2) Náklady na poistné plnenia zo zákonného poistenia motorových vozidiel

Tabuľka č. 17: Počet poistených vozidiel k 31. 12. 2002 podľa kategórie

Kategória	Počet poistených vozidiel	
a1)	60 675	3,69 %
a2)	17 115	1,04 %
a3)	6 538	0,40 %
b1)	670 826	40,81 %
b2)	333 147	20,27 %
b3)	173 743	10,57 %
b4)	19 497	1,19 %
c)	1 581	0,10 %
d)	863	0,05 %
e)	3 696	0,22 %
f)	9 500	0,58 %
g1)	42 481	2,58 %
g2)	30 195	1,84 %
h)	78 456	4,77 %
i)	12 550	0,76 %
j1)	1 632	0,10 %
j2)	287	0,02 %
k1)	254	0,02 %
k2)	7 232	0,44 %
l1)	125 744	7,65 %
l2)	37 752	2,30 %
l3)	10 003	0,61 %
Spolu	1 643 767	100,00 %

Rozdelenie vozidiel podľa jednotlivých kategórií

- a) **jednostopové motorové vozidlo a motorová trojkolka s hmotnosťou do 400 kg, so zdvihovým objemom valcov**
- a1) do 50 cm³ vrátane
- a2) nad 50 cm³ do 350 cm³ vrátane
- a3) nad 350 cm³
- b) **osobný, dodávkový, špeciálny, malý nákladný automobil a pojazdný pracovný stroj s celkovou hmotnosťou do 3 500 kg, motorová trojkolka s celkovou hmotnosťou nad 400 kg, so zdvihovým objemom valcov**
- b1) do 1 300 cm³ vrátane alebo na elektrický pohon
- b2) nad 1 300 cm³ do 1 800 cm³ vrátane
- b3) nad 1 800 cm³ do 2 500 cm³ vrátane
- b4) nad 2 500 cm³
- c) **obytný automobil s celkovou hmotnosťou do 10 000 kg**
- d) **sanitný automobil**
- e) **automobily banskej a vodnej záchranej služby trvale vybavené špeciálnymi prístrojmi na záchranu života a zásahové vozidlá jednotiek požiari. ochrany ťahač návesov**
- f) **ostatné automobily a pojazdný prac. stroj s evid. číslom s celk. hmotnosťou od 3 500 kg do 12 000 kg vrátane**
- g1) **poľnohospodársky alebo lesný traktor, motorové vozidlo používané výlučne na prevoz včelstiev s evidenčným číslom, pojazdný pracovný stroj bez evidenčného čísla alebo vysokozdvížny vozík**
- g2) **motorový ručný vozík, jednonápravový kultivačný traktor alebo traktor, ktorému sa evidenčné číslo neprideluje**
- h) **autobus určený na prevádzku iba v mestskej hromadnej doprave a trolejbus**
- i) **autobus**
- j1) **autobus**
- j2) **trolejbus**
- k) **ostatné autobusy s celkovou hmotnosťou do 5 000 kg vrátane**
- k1) **prípojnú vozidlo určené na ťahanie motorovými vozidlami s výnimkou motorových vozidiel uvedených v písmenách a), f) a i)**
- k2) **s celkovou hmotnosťou nad 5 000 kg**
- l1) **s celkovou hmotnosťou do 750 kg vrátane**
- l2) **s celkovou hmotnosťou nad 750 kg**
- l3) **určené na ťahanie motorovým vozidlom uvedeným v písmene f) - náves**

Tabuľka 18: Porovnanie medziročných zmien v predpísanom poistnom u poisťovní poskytujúcich PZPMV (v tis. Sk)

Poisťovne poskytujúce PZPMV	PP ¹⁾ v NP ²⁾ bez ZPMV ³⁾ k 31. 12. 2001	PP v NP bez PZPMV k 31. 12. 2002	Medziročná zmena v NP bez započítania ZPMV / PZPMV	Medziročná zmena v NP po započítaní ZPMV / PZPMV
Slovenská poisťovňa, a. s.	4 713 867	5 568 684	18,16 %	-19,93 %
Allianz poisťovňa, a. s.	1 976 901	2 317 188	17,21 %	83,61 %
KOOPERATIVA poisťovňa, a. s.	1 750 863	2 039 626	16,49 %	96,12 %
Česká poisťovňa - Slovensko a. s.	875 007	1 376 097	57,27 %	86,95 %
UNIQA poisťovňa, a. s.	727 441	925 428	27,22 %	36,00 %
ERGO poisťovňa, a. s.	275 728	317 371	15,10 %	27,79 %
Komunálna poisťovňa a. s.	209 143	205 141	-1,91 %	40,46 %
Generali Poisťovňa a. s.	180 344	303 772	68,44 %	94,11 %
Celkom	10 709 294	13 053 307	21,87 %	16,01 %

1) PP - predpísané poistné,

2) NP - neživotné poistenie,

3) ZPMV - zákonné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel, ZPMV vykazuje len Slovenská poisťovňa, a. s.

Pozn.: v rámci klasifikácie poistných odvetví podľa jednotlivých poistných druhov patrí PZPMV do poistného odvetvia B10a

(2.1.3) Predpísané poistné podľa poistných odvetví

Sledovanie predpísaného poistného ako ukazovateľa podľa klasifikácie poistných odvetví podľa poistných druhov sa vykonáva od roku 2000, kedy bola zavedená predmetná klasifikácia, t. j. v rokoch 2001 a 2002 je možné vyhodnocovať vykazované údaje medziročne.

V *tabuľke 19* je uvedená štruktúra objemu predpísaného poistného rozdeleného podľa jednotlivých poistných odvetví v životnom a v neživotnom poistení (členenie poistení na poistné odvetvia v zmysle zákona je uvedené v *prílohe 16*).

V životnom poistení bol najvyšší medziročný nárast predpísaného poistného predstavujúci 19,91 % podiel zaznamenaný v poistení A1-poistenie pre prípad dožitia alebo poistenie pre prípad smrti a dožitia. Druhé miesto obsadilo poistné odvetvie A6 - úrazové pripoistenia a pripoistenia pre prípad choroby s 13,6 % nárastom a v poradí na treťom mieste bolo evidované poistenie A4 - poistenie spojené s investičným fondom s 11,61 % nárastom, naopak najvyšší medziročný pokles predpísaného poistného v životnom poistení o 8,74 % bol vykázaný v poistnom odvetví A5 - dôchodkové poistenie.

V neživotnom poistení najvyšší medziročný nárast predpísaného poistného 511,06 % dosiahlo poistné odvetvie B14 - poistenie úveru, v poradí na druhom mieste s medziročným nárastom 154,16 % sa umiestnilo poistné odvetvie B11 - Poistenie zodpovednosti za škodu vyplývajúcu z vlastníctva alebo z používania leteckého dopravného prostriedku vrátane zodpovednosti dopravcu. Tretia najvyššia medziročná zmena bola zaznamenaná v poistení B5 - poistenie škôd na leteckých dopravných prostriedkoch s nárastom 79,86 %. Vysoké medziročné nárasty vo výške predpísaného poistného pri týchto poistných odvetviach boli spôsobené predovšetkým uzatvorením individuálnych poistných zmlúv s vysokým rizikom a teda aj vysokým poistným, resp. v prípade poistenia úveru ide aj o zvýšený záujem o tento druh poistenia, ktorý sa doteraz v podmienkach Slovenska neposkytoval.

Tabuľka 19: Štruktúra predpísaného poistného k 31. 12. 2002 podľa poistných odvetví

Životné poistenie				Neživotné poistenie			
Poistné odvetvia ¹⁾	Predpísané poistné	Podiel na predpise	Medziročná zmena	Poistné odvetvia ¹⁾	Predpísané poistné	Podiel na predpise	Medziročná zmena
A1	8 945 770	56,79 %	19,91 %	B1	540 549	2,59 %	35,09 %
A2	1 987 820	12,62 %	4,67 %	B2	93 008	0,45 %	64,75 %
A3	0	0,00 %	-	B3	6 064 824	29,06 %	5,69 %
A4	2 163 053	13,73 %	11,61 %	B4	0	0,00 %	-
A5	666 938	4,23 %	-8,74 %	B5	71 400	0,34 %	79,86 %
A6	1 989 733	12,63 %	13,60 %	B6	5 351	0,03 %	-42,88 %
Celkom A	15 753 313	100,00 %	14,32 %	B7	199 435	0,96 %	7,24 %
				B8	4 075 337	19,53 %	21,80 %
				B9	1 588 691	7,61 %	3,65 %
				B10a	5 944 579	28,49 %	25,54 %
				B10b	96 039	0,46 %	7,51 %
				B11	78 360	0,38 %	154,16 %
				B12	1 666	0,01 %	37,70 %
				B13	689 454	3,30 %	13,81 %
				B14	196 054	0,94 %	511,06 %
				B15	3 261	0,02 %	-29,13 %
				B16	217 641	1,04 %	61,03 %
				B17	52 256	0,25 %	10,81 %
				B18	495 607	2,37 %	18,49 %
				Celkom B	20 413 514	97,82 %	17,26 %
				ZPÚCH	454 649	2,18 %	-51,12 %
				Celkom B + ZPÚCH	20 868 163	100,00 %	13,80 %

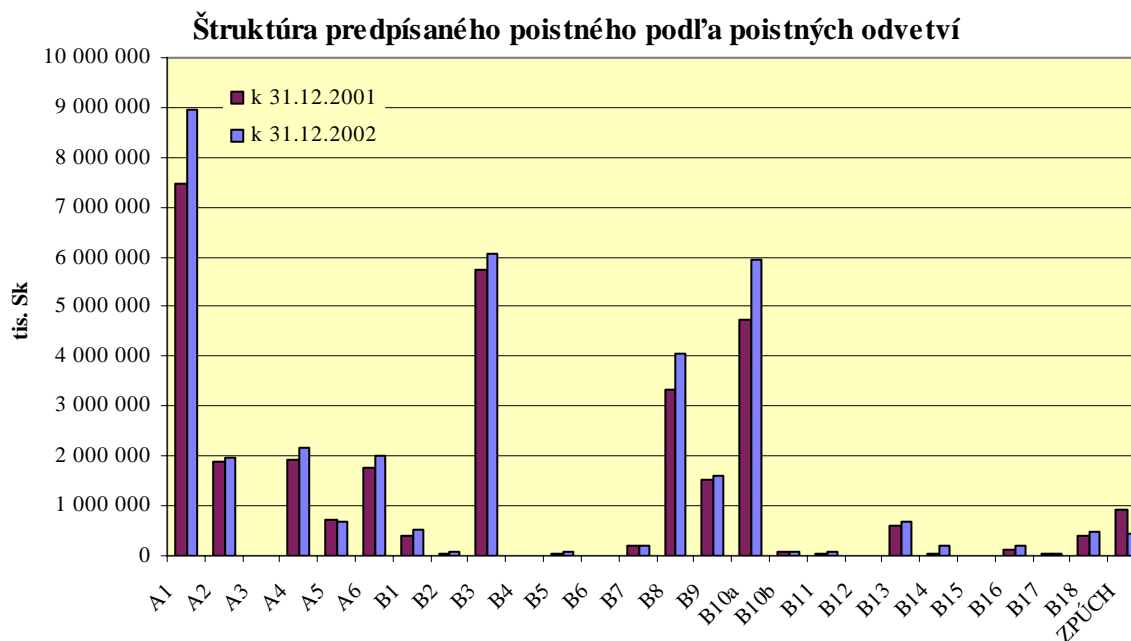
¹⁾ členenie poistných druhov na poistné odvetvia v zmysle zákona o poisťovníctve je uvedené v *prílohe 16*

Výrazný medziročný pokles o 42,88 % bol evidovaný v poistnom odvetví B6 - poistenie škôd na plávajúcich dopravných prostriedkoch.

Hoci tieto zmeny v relatívnych číslach vykazujú veľkú dynamiku, v absolútnych hodnotách nepredstavujú zásadné zmeny v predpísanom poistnom.

Medziročné zmeny v jednotlivých poistných odvetviach zobrazuje pomocou histogramu *graf 8*.

Graf 8:

(2.2) Náklady na poistné plnenia

Z predložených podkladov a z porovnania údajov za predchádzajúce obdobie možno konštatovať, že aj v nákladoch na poistné plnenia v roku 2002 nastali zmeny. V životnom poistení zaznamenali náklady na poistné plnenia medziročný nárast, ktorý je priamo úmerný a korešponduje s nárastom predpísaného poistného v životnom poistení. Podobná situácia je aj v neživotnom poistení.

Celkové náklady na poistné plnenia v roku 2002 medziročne vzrástli o 780 466 tis. Sk, percentuálne o 5,41 %, na hodnotu 15 201 641 tis. Sk.

V životnom poistení náklady na poistné plnenia medziročne vzrástli o 14,75 % na hodnotu 5 520 102 tis. Sk, čo je výrazne vyšší rast ako v neživotnom poistení, pričom v neživotnom poistení náklady na poistné plnenia dosiahli hodnotu 9 681 539 tis. Sk, čo však predstavuje medziročný nárast iba o 0,74 %.

Výrazne sa zvýšili náklady na poistné plnenia v neživotnom poistení v poisťovniach, ktoré poskytujú PZPMV, okrem Slovenskej poisťovne, a. s., kde sa naopak prejavil vysoký medziročný pokles. Tento stav je v súlade s vývojom predpísaného poistného v poisťovniach a dokumentujú to aj ďalšie ukazovatele škodovosti.

Zvýšenie nákladov na poistné plnenia v životnom poistení v relatívnom vyjadrení je spôsobené skutočnosťou, že poisťovne, ktoré poskytujú tento druh poistenia v časovom rozmedzí 3 až 5 rokov, začínajú plniť svoje záväzky voči poisteným.

Prehľad o nákladoch na poistné plnenia za rok 2002 podľa jednotlivých poisťovní je uvedený v *tabuľke 20* na nasledujúcej strane, grafické znázornenie v členení podľa jednotlivých poisťovní je uvedené v *prílohách 9, 10 a 11*.

Tabuľka 20: Náklady na poistné plnenia podľa jednotlivých poisťovní za rok 2002 (v tis. Sk)

Poisťovňa	Náklady na poistné plnenia k 31. 12. 2002 (v tis. Sk)				k 31. 12. 2001		Medziročný nárast/pokles		
	ŽIVOTNÉ poistenie	Podiel na trhu (v %)	NEŽIVOTNÉ poistenie	Podiel na trhu (v %)	SPOLU	Podiel na trhu (v %)			
1 Slovenská poisťovňa, a. s.	3 635 415	65,86	3 460 695	35,75	7 096 110	46,68	9 622 467	66,72	-26,25%
2 KOOPERATÍVA poisťovňa, a. s.	292 008	5,29	1 376 584	14,22	1 668 592	10,98	987 651	6,85	68,95%
3 UNIQA poisťovňa, a. s.	39 128	0,71	518 342	5,35	557 470	3,67	429 030	2,98	29,94%
4 ERGO poisťovňa, a. s.	152 912	2,77	185 261	1,91	338 173	2,22	264 606	1,83	27,80%
5 OBE poisťovňa, a. s.	142 910	2,59	69 407	0,72	212 317	1,40	316 389	2,19	-32,89%
6 UNION poisťovňa, a. s.	17 713	0,32	257 554	2,66	275 267	1,81	344 702	2,39	-20,14%
7 Allianz poisťovňa, a. s.	90 427	1,64	1 123 427	11,60	1 213 854	7,99	886 236	6,15	36,97%
8 Česká poisťovňa - Slovensko a. s.	11 324	0,21	446 340	4,61	457 664	3,01	315 982	2,19	44,84%
9 Komunálna poisťovňa a. s.	52 003	0,94	64 823	0,67	116 826	0,77	72 617	0,50	60,88%
10 POISŤOVŇA GERLING Slovensko, a. s.	-	-	5 238	0,05	5 238	0,03	1 733	0,01	202,27%
11 VZÁJOMNÁ ŽIVOTNÁ POISŤOVŇA a. s.	155	0,00	18 982	0,20	19 137	0,13	16 495	0,11	16,02%
12 Univerzálna banková poisťovňa, a. s.	27 374	0,50	106 637	1,10	134 011	0,882	129 499	0,90	3,48%
13 Prvá česko-slovenská poisťovňa, a. s.	39 045	0,71	-	-	39 045	0,26	23 305	0,16	67,54%
14 Hasičská poisťovňa a. s.	-	-	10 204	0,11	10 204	0,07	49 202	0,34	-79,26%
15 AMSJICO AIG Life poisťovňa a. s.	239 015	4,33	9 322	0,10	248 337	1,63	160 233	1,11	54,98%
16 Dopravná poisťovňa, a. s.	-	-	-	-	-	-	42 561	0,30	-
17 Nationale-Nederlanden poisťovňa a. s.	321 758	5,83	-	-	321 758	2,12	249 602	1,73	28,91%
18 Poisťovňa TATRA a. s.	365	0,01	22 379	0,23	22 744	0,15	16 598	0,12	37,03%
19 Generali Poisťovňa a. s.	3 729	0,07	146 246	1,51	149 975	0,99	137 997	0,96	8,68%
20 KONTINUITA - Slovenská životná poisťovňa, a. s.	422 330	7,65	5 110	0,05	427 440	2,81	248 404	1,72	72,07%
21 D.A.S. poisťovňa právnej ochrany, a. s.	-	-	11 502	0,12	11 502	0,076	8 762	0,061	31,27%
22 Wistemat, životná poisťovňa a. s.	7 917	0,14	-	-	7 917	0,052	3 396	0,02	133,13%
23 R+V Poisťovňa, a. s.	19 525	0,35	77 109	0,80	96 634	0,64	65 202	0,45	48,21%
24 Poisťovňa AIG Slovakia a. s.	-	-	23 791	0,25	23 791	0,16	25 421	0,18	-6,41%
25 Zurich Poisťovňa, a. s.	-	-	-	-	-	-	42	0,00	-
26 VICTORIA - VOLKSBANKEN Poisťovňa, a. s.	543	0,01	3 395	0,04	3 938	0,026	1 581	0,01	149,08%
27 Poisťovňa Cardif Slovakia, a. s.	2 327	0,04	4 269	0,04	6 596	0,043	1 194	0,01	452,43%
28 Poisťovňa DRUKOS a. s.	2 179	0,04	-	-	2 179	0,014	267	0,00	716,10%
29 Česká podnikateľská poisťovňa, a. s.	0	0,00	-	-	0	0,000	-	-	-
30 CREDIT SUISSE LIFE & PENSIONIS POISŤOVŇA, a. s.	0	0,00	-	-	0	0,000	-	-	-
31 Slovenská kancelária poisťovateľov	-	-	1 734 922	17,92	1 734 922	11,41	-	-	-
Celkom	5 520 102	100	9 681 539	100	15 201 641	100	14 421 175	100	5,41%

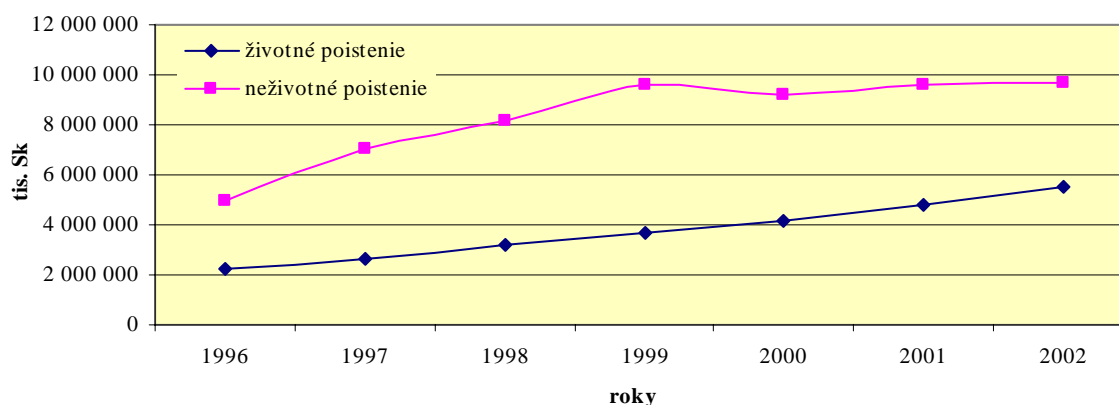
Prehľad o vývoji nákladov na poistné plnenia podľa poistných druhov za obdobie rokov 1996 - 2002 je uvedený v *tabuľke 21* a graficky v *grafe 9*.

Tabuľka 21: Vývoj nákladov na poistné plnenia v životnom a neživotnom poistení za obdobie rokov 1996 - 2002 (v tis. Sk)

Rok	Životné poistenie	Neživotné poistenie	Celkom
1996	2 251 609	4 975 238	7 226 847
1997	2 617 827	7 031 476	9 649 303
1998	3 179 694	8 169 812	11 349 506
1999	3 642 079	9 561 196	13 203 274
2000	4 179 156	9 213 185	13 392 341
2001	4 810 738	9 610 437	14 421 175
2002	5 520 102	9 681 539	15 201 641

Graf 9:

Vývoj nákladov na poistné plnenia v životnom a neživotnom poistení za obdobie rokov 1996 - 2002

Najvyšší objem nákladov na poistné plnenia v roku 2002 vykázala Slovenská poisťovňa, a. s., vo výške 7 096 110 tis. Sk, čo predstavuje medziročný pokles o 26,25 %. Na celkových nákladoch na poistné plnenia sa Slovenská poisťovňa, a. s., podieľala 46,68 % podielom. Podiel nákladov na poistné plnenia Slovenskej poisťovne, a. s., na poistnom trhu medziročne klesol o 20,04 %, z toho v životnom poistení o 6,52 % a v neživotnom poistení o 23,17 %.

Keď nezahrieme do porovnávania Slovenskú kanceláriu poisťovateľov, druhé najvyššie náklady na poistné plnenia vo výške 1 668 592 tis. Sk vykázala KOOOPERATIVA poisťovňa, a. s., čo predstavuje medziročný nárast o 68,95 % a 10,98 % podiel na poistnom trhu. Po nej nasledujú Allianz poisťovňa, a. s. s nákladmi na poistné plnenia vo výške 1 213 854 tis. Sk, medziročným nárastom o 36,97 % a 7,99 % podielom na trhu, UNIQA poisťovňa, a. s. s nákladmi vo výške 557 470 tis. Sk, medziročným nárastom o 29,94 % a 3,67 % podielom na trhu. Prvých päť poisťovní s najväčšími nákladmi na poistné plnenia uzatvára Česká poisťovňa - Slovensko a. s. s nákladmi na poistné plnenia vo výške 457 664 tis. Sk, 3,01 % podielom na poistnom trhu a medziročným nárastom o 44,84 %.

Prehľad o vývoji nákladov na poistné plnenia za obdobie rokov 1996 - 2002 je uvedený v *prílohe 12*. Pre porovnanie sú v *prílohách 13, 14 a 15* uvedené tabuľky, ktoré charakterizujú výšky podielov na poistnom trhu jednotlivých poisťovní podľa predpísaného poistného a nákladov na poistné plnenia za jednotlivé roky 1999 až 2002.

(2.2.1) Náklady na poistné plnenia postúpené zaisťovateľom

Z predložených údajov vyplýva, že z celkových nákladov na poistné plnenia podiel postúpený zaisťovateľom predstavoval 13,45 %, čo je v medziročnom porovnaní o 27,17 % viac ako v predchádzajúcom roku 2001. Zaisťovatelia sa v roku 2002 podieľali na poistnom plnení 1,46 % v životnom poistení a 20,29 % v neživotnom poistení. V *tabuľke 22* je pre jednotlivé poisťovne uvedená výška nákladov na poistné plnenia postúpených zaisťovateľom k 31. 12. 2002.

Tabuľka 22: Náklady na poistné plnenia postúpené zaisťovateľom podľa jednotlivých poisťovní za rok 2002 (v tis. Sk)

	Náklady na poistné plnenia postúpené zaisťovateľom k 31. 12. 2002 (v tis. Sk)										k 31. 12. 2001		Medziročný nárast/pokles		
	Životné poistenie					Neživotné poistenie					Poistenie celkom			Poistenie celkom	
	Postupné náklady na PP	Podiel na tthn (%)	Podiel na nákl. na PP (%)	Postupné náklady na tthn (%)	Podiel na nákl. na PP (%)	Postupné náklady na tthn (%)	Podiel na nákl. na PP (%)	Postupné náklady na tthn (%)	Podiel na nákl. na PP (%)	Postupné náklady na PP	Podiel na tthn (%)	Podiel na nákl. na PP (%)		Postupné náklady na PP	Podiel na tthn (%)
1	Slovenská poisťovňa, a. s.	1 306	1,62	0,04	150 297	7,65	4,34	151 603	7,41	2,14	247 957	15,42	2,58	-38,86%	
2	KOOPERATÍVA poisťovňa, a. s.	39 356	48,74	13,48	665 152	33,86	48,32	706 508	34,45	42,22	444 554	27,64	45,01	58,48%	
3	UNIONA poisťovňa, a. s.	2 999	3,71	7,67	295 434	15,04	57,00	298 433	14,59	53,53	254 348	15,82	59,28	17,33%	
4	ERGO poisťovňa, a. s.	0	0,00	0,00	114 837	5,85	61,99	114 837	5,62	33,96	103 010	6,41	38,93	11,48%	
5	UBE poisťovňa, a. s.	0	0,00	0,00	25 428	1,29	36,64	25 428	1,24	11,98	53 080	3,30	16,78	-52,09%	
6	UNION poisťovňa, a. s.	336	0,42	1,90	110 209	5,61	42,79	110 545	5,41	40,16	145 459	9,05	42,20	-24,00%	
7	Allianz poisťovňa, a. s.	2 743	3,40	3,03	209 221	10,65	18,62	211 964	10,37	17,46	63 992	3,98	7,22	231,24%	
8	Česká poisťovňa - Slovensko, a. s.	1 572	1,95	13,88	145 783	7,42	32,66	147 355	7,21	32,20	15 947	0,99	5,05	824,03%	
9	Komunálna poisťovňa, a. s.	0	0,00	0,00	31 611	1,61	48,77	31 611	1,55	27,06	24 821	1,54	34,18	27,36%	
10	POŠTOVNÁ GERLING Slovensko, a. s.	0	0,00	0,00	3 977	0,20	75,93	3 977	0,19	75,93	1 090	0,07	62,90	264,91%	
11	VZÁJOMNÁ ŽIVOTNÁ POŠTOVNÁ, a. s.	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00	-	
12	Univerzita banková poisťovňa, a. s.	393	0,49	1,44	56 884	2,90	53,34	57 277	2,80	42,74	55 664	3,46	42,98	2,90%	
13	Prvá česko-slovenská poisťovňa, a. s.	0	0,00	0,00	0	0,00	0	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00	-	
14	Histiická poisťovňa, a. s.	0	0,00	0,00	0	0,00	0	0	0,00	0,00	1 383	0,09	2,81	-100,00%	
15	AMSLICO ALG Life poisťovňa, a. s.	17 381	21,53	7,27	4 661	0,24	50,00	22 042	1,08	8,88	19 147	1,19	11,95	15,12%	
16	Dopravná poisťovňa, a. s.	0	0,00	0,00	0	0,00	0	0	0,00	0,00	31 725	1,97	74,54	-	
17	Nationale-Nederlanden poisťovňa, a. s.	1 501	1,86	0,47	0	0,00	0	1 501	0,07	0,47	3 216	0,20	1,29	-53,33%	
18	Poisťovňa TATRA, a. s.	240	0,30	65,75	15 877	0,81	70,95	16 117	0,79	70,86	11 122	0,69	67,01	44,91%	
19	Generall Poistovňa, a. s.	1 595	1,98	42,77	78 022	3,97	53,35	79 617	3,89	53,09	77 016	4,79	55,81	3,38%	
20	KONTINUITA - Slovenská životná poisťovňa, a. s.	8 286	10,26	1,96	3 466	0,18	67,83	11 752	0,57	2,75	6 552	0,41	2,64	79,37%	
21	D.A.S. poisťovňa právnej ochrany, a. s.	0	0,00	0,00	6 901	0,35	60,00	6 901	0,34	60,00	5 257	0,33	60,00	31,27%	
22	Wisentrol životná poisťovňa, a. s.	2 246	2,78	28,37	0	0,00	0	2 246	0,11	28,37	1 059	0,07	31,18	112,09%	
23	R+V Poistovňa, a. s.	0	0,00	0,00	25 676	1,31	33,30	25 676	1,26	26,57	21 508	1,34	32,99	19,38%	
24	Poisťovňa ALG Slovákia, a. s.	0	0,00	0,00	17 454	0,89	73,36	17 454	0,85	73,36	18 608	1,16	73,20	-6,20%	
25	Zurich Poistovňa, a. s.	0	0,00	0,00	0	0,00	0	0	0,00	0,00	32	0,00	76,19	-	
26	VICTORIA - VOLKSBANKEN Poistovňa, a. s.	0	0,00	0,00	3 338	0,17	98,32	3 338	0,16	84,76	1 573	0,10	99,49	112,21%	
27	Poisťovňa Gardi Slovakia, a. s.	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00	-	
28	Poisťovňa DRUKOS, a. s.	793	0,98	36,39	0	0,00	0	793	0,04	36,39	0	0,00	0,00	-	
29	Česká podnikateľská poisťovňa, a. s.	0	0,00	0,00	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0,00	-	
30	CREDIT SUISSE LIFE & PENSIONS POŠTOVNÁ, a. s.	0	0,00	0,00	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0,00	-	
31	Slovenská kancelária poisťovateľov	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00	-	
	Celkom	80 748	100	1,46	1 964 228	100	20,29	2 044 976	100	13,45	1 608 120	100	11,15	27,17%	

(2.2.2) Náklady na poistné plnenia podľa poistných odvetví

V *tabuľke 23* je uvedená štruktúra nákladov na poistné plnenia rozdelených podľa jednotlivých poistných odvetví v životnom a v neživotnom poistení.

Tabuľka 23: Štruktúra nákladov na poistné plnenia k 31. 12. 2002 podľa poistných odvetví

Životné poistenie				Neživotné poistenie			
Poistné odvetvia ¹⁾	Náklady na poistné plnenia	Podiel na nákladoch	Medziročná zmena	Poistné odvetvia ¹⁾	Náklady na poistné plnenia	Podiel na nákladoch	Medziročná zmena
A1	3 454 634	62,58 %	26,78 %	B1	125 379	1,30 %	-0,65 %
A2	1 101 827	19,96 %	-9,90 %	B2	26 354	0,27 %	24,04 %
A3	0	0,00 %	-	B3	4 046 190	41,79 %	20,54 %
A4	329 594	5,97 %	82,56 %	B4	0	0,00 %	-
A5	182 487	3,31 %	9,60 %	B5	13 833	0,14 %	274,62 %
A6	451 559	8,18 %	-12,47 %	B6	710	0,01 %	-70,84 %
Celkom A	5 520 102	100,00 %	14,75 %	B7	36 620	0,38 %	-47,55 %
				B8	1 304 346	13,47 %	22,38 %
				B9	655 277	6,77 %	-24,42 %
				B10a	2 883 388	29,78 %	-11,39 %
				B10b	52 213	0,54 %	-6,28 %
				B11	1 255	0,01 %	-84,23 %
				B12	848	0,01 %	212,22 %
				B13	188 600	1,95 %	24,24 %
				B14	13 513	0,14 %	-23,68 %
				B15	197	0,00 %	929,07 %
				B16	27 900	0,29 %	128,99 %
				B17	11 580	0,12 %	31,59 %
				B18	185 403	1,92 %	14,46 %
				Celkom B	9 573 603	98,89 %	4,25 %
				ZPÚCH	107 937	1,11 %	-74,73 %
				Celkom B + ZPÚCH	9 681 540	100,00 %	0,74 %

¹⁾ Členenie poistných druhov na poistné odvetvia v zmysle zákona o poisťovníctve je uvedené v *prílohe 16*

V životnom poistení najvyšší medziročný nárast nákladov na poistné plnenia predstavujúci 82,56 % podiel bol zaznamenaný v poistení A4 - poistenie spojené s investičným fondom, druhé miesto obsadilo poistné odvetvie A1 - poistenie pre prípad dožitia alebo poistenie pre prípad smrti a dožitia s 26,78 % nárastom a v poradí na treťom mieste bolo evidované poistenie A5 - dôchodkové poistenie s 9,6 % nárastom. Naopak najnižší 12,47 % medziročný pokles nákladov na poistné plnenia v životnom poistení bol vykázaný v poistnom odvetví A6 - úrazové pripoistenia a pripoistenia pre prípad choroby.

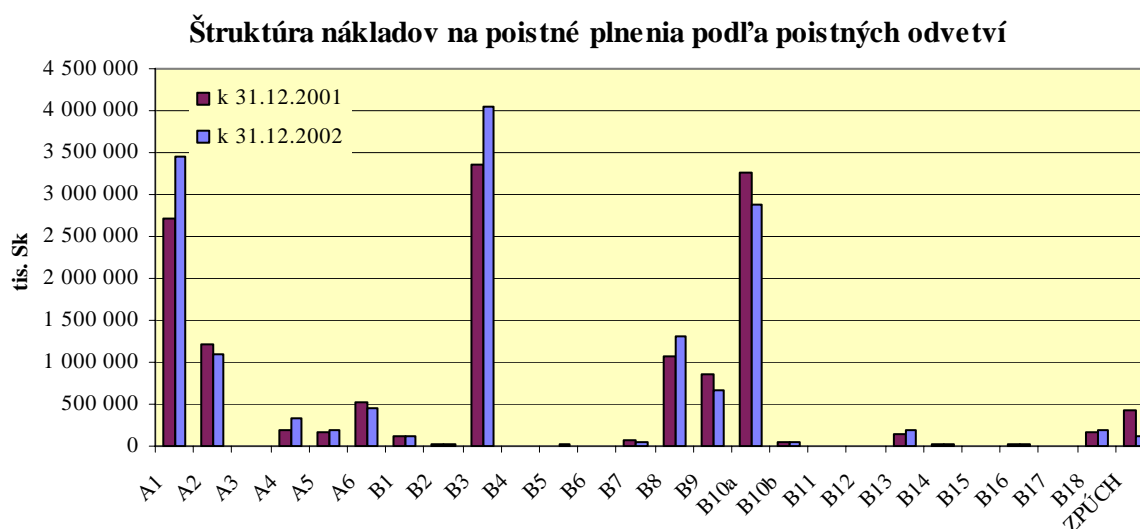
V neživotnom poistení najvyšší medziročný nárast nákladov na poistné plnenia 929,07 % dosiaholo poistenie B15 - poistenie kauce, v poradí na druhom mieste s medzi-ročným nárastom 274,62 % sa umiestnilo poistné odvetvie B5 - poistenie škôd na leteckých dopravných prostriedkoch.

Tretie miesto vykázalo poistenie B12 - poistenie zodpovednosti za škodu vyplývajúcu z vlastníctva alebo z používania riečného, jazerného alebo námorného dopravného prostriedku vrátane zodpovednosti dopravcu s 212,22 % podielom medziročného nárastu. Najvyšší medziročný pokles o 84,23 % bol evidovaný v poistnom odvetví B11 - poistenie zodpovednosti za škodu vyplývajúcu z vlastníctva alebo z používania leteckého dopravného prostriedku vrátane zodpovednosti dopravcu.

Rast nákladov na poistné plnenia v relatívnom vyjadrení v uvedených poistných odvetviach zásadne neovplyvňuje vývoj tohto špecifického ukazovateľa, pretože ide o poistné odvetvia s nízkym podielom na celkovom predpísanom poistnom.

V *grafe 10* sú zobrazené medziročné zmeny nákladov na poistné plnenia podľa jednotlivých poistných odvetví.

Graf 10:

(2.3) Škodovosť

Škodovosť sa sleduje v neživotnom poistení. Rozumie sa ňou podiel nákladov na poistné plnenia k predpísanému poistnému za dané účtovné obdobie. Ide o tzv. jednoduchú škodovosť. Okrem tohto indexu je možné sledovať škodovosť presnejšie, t. j. berúc do úvahy aj tvorbu technickej rezervy na poistné plnenie a tvorbu technickej rezervy na poistné budúcich období. Technická rezerva na poistné plnenie (RPP) ovplyvňuje celkové náklady na poistné plnenie poisťovne vo vzťahu ku všetkým škodám, či už nahláseným a vybaveným alebo nahláseným a ešte nevybaveným, resp. ku škodám, ktoré vznikli, ale neboli ešte nahlásené. Technická rezerva na poistné budúcich období (RPBO) ovplyvňuje výšku predpísaného poistného, nakoľko poisťovňa má k dispozícii v účtovnom období len tú časť predpísaného poistného, ktorá jej prislúcha v danom účtovnom období, t. j. zaslúžené poistné.

V *tabuľke 24* a *grafe 11* je uvedený vývoj jednoduchej škodovosti v neživotnom poistení podľa jednotlivých poisťovní za obdobie rokov 1998 až 2002. Jednoduchá škodovosť k 31. 12. 2002 zahŕňa škody zo zmluvného poistenia motorových vozidiel, ktoré vyplatila Slovenská kancelária poisťovateľov (ďalej len „SKP“) k tomuto dátumu. V prípade, že by škody ZPMV vyplatené SKP

neboli zahrnuté do celkovej škodovosti, táto skutočnosť by bola dôvodom výrazného poklesu tohto ukazovateľa (z 52,41 % k 31. 12. 2001 na 38,08 % k 31. 12. 2002).

Škodovosť poisťovne ovplyvňuje najmä štruktúra poistného kmeňa. Pokiaľ sa poisťovňa orientuje na menej druhov neživotného poistenia s vysokou škodovosťou, je predpoklad, že jej škodovosť bude vysoká.

Vyššiu ako priemernú jednoduchú škodovosť vykazovali najmä:

Hasičská poisťovňa, a. s.: škodovosť 110,48 % bola spôsobená najmä zlou finančnou situáciou poisťovne a následným nariadením dodržiavania opatrení na ochranu oprávnených nárokov poistených (zákaz poskytovania poistných produktov, odkupy, vyplácanie poistných plnení), pričom vo februári 2003 bol na poisťovňu vyhlásený konkurz.

ERGO poisťovňa, a. s.: škodovosť 52,58 % bola spôsobená najmä vysokou škodovosťou 70,79 % v poistnom odvetví B3 - poistenie škôd na pozemných dopravných prostriedkoch iných než koľajových.

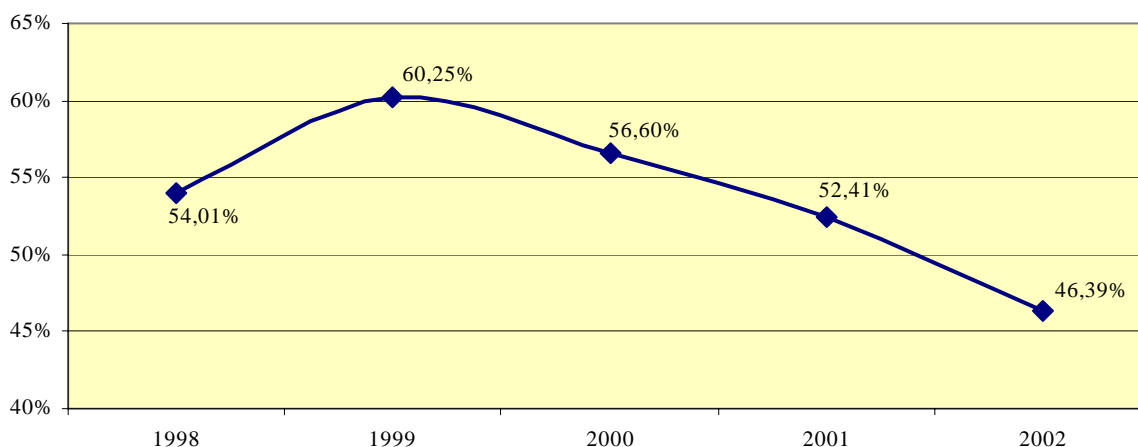
UNIQA poisťovňa a. s.: škodovosť 52,39 % bola spôsobená taktiež najmä vysokou škodovosťou 82,75 % v poistení B3 - poistenie škôd na pozemných dopravných prostriedkoch iných než koľajových.

Tabuľka 24: Vývoj jednoduchej škodovosti v neživotnom poistení za obdobie rokov 1998 – 2002

Poisťovňa		1998	1999	2000	2001	2002
1	Slovenská poisťovňa, a. s.	63,53 %	70,63 %	64,08 %	59,16 %	41,64 %
2	KOOPERATIVA poisťovňa, a. s.	46,67 %	55,15 %	47,74 %	46,54 %	40,09 %
3	UNIQA poisťovňa, a. s.	58,68 %	69,98 %	60,94 %	55,72 %	52,39 %
4	ERGO poisťovňa, a. s.	24,32 %	56,50 %	63,91 %	60,84 %	52,58 %
5	QBE poisťovňa, a. s.	26,00 %	38,89 %	48,75 %	54,14 %	33,90 %
6	UNION poisťovňa, a. s.	37,36 %	51,20 %	56,82 %	54,46 %	46,18 %
7	Allianz poisťovňa, a. s.	47,08 %	49,13 %	43,48 %	40,98 %	30,95 %
8	Česká poisťovňa - Slovensko a. s.	44,60 %	51,73 %	49,37 %	34,65 %	27,28 %
9	Komunálna poisťovňa a. s.	19,62 %	28,67 %	21,40 %	23,86 %	22,07 %
10	POISŤOVŇA GERLING Slovensko, a. s.	8,68 %	2,41 %	26,90 %	1,20 %	2,91 %
11	VZÁJOMNÁ ŽIVOTNÁ POISŤOVŇA a. s.	34,82 %	20,93 %	55,00 %	48,98 %	36,27 %
12	Univerzálna banková poisťovňa, a. s.	27,15 %	27,65 %	35,94 %	37,12 %	45,42 %
13	Hasičská poisťovňa a. s.	17,15 %	37,74 %	33,11 %	83,36 %	110,48 %
14	AMSLICO AIG Life poisťovňa a. s.	3,64 %	5,30 %	14,38 %	16,41 %	13,72 %
15	Dopravná poisťovňa, a. s.	17,07 %	29,45 %	41,25 %	48,15 %	-
16	Poisťovňa TATRA a. s.	13,97 %	29,28 %	41,32 %	25,56 %	44,15 %
17	Generali Poisťovňa a. s.	36,94 %	63,05 %	61,72 %	75,55 %	41,78 %
18	KONTINUITA - Slovenská životná poisťovňa, a. s.	0,00 %	4,94 %	0,67 %	10,14 %	18,72 %
19	D.A.S. poisťovňa právnej ochrany, a. s.	16,95 %	16,58 %	17,45 %	19,17 %	22,83 %
20	R+V Poisťovňa, a. s.	0,00 %	94,45 %	66,81 %	42,60 %	34,44 %
21	Poisťovňa AIG Slovakia a. s.	0,00 %	2,78 %	27,50 %	27,29 %	15,62 %
22	Zurich Poisťovňa, a. s.	-	0,00 %	0,00 %	0,05 %	-
23	VICTORIA - VOLKSBANKEN Poisťovňa, a. s.	-	-	0,00 %	24,61 %	36,69 %
24	Poisťovňa Cardif Slovakia, a. s.	-	-	0,00 %	2,56 %	8,60 %
Celkom (bez SKP)		54,01 %	60,25 %	56,60 %	52,41 %	38,08 %
Celkom (vrátane SKP)		-	-	-	-	46,39 %

Graf 11:

**Vývoj jednoduchej škodovosti v neživotnom poistení
za obdobie rokov 1998 - 2002**

Tabuľka 25: Vývoj škodovosti v neživotnom poistení po zohľadnení zmeny RPP a zmeny RPBO za obdobie rokov 1998 - 2002 ¹⁾

Poisťovňa		1998	1999	2000	2001	2002
1	Slovenská poisťovňa, a. s.	67,93 %	79,95 %	66,71 %	65,90 %	65,56 %
2	KOOPERATIVA poisťovňa, a. s.	58,04 %	66,07 %	47,84 %	56,53 %	65,10 %
3	UNIQA poisťovňa, a. s.	66,06 %	70,73 %	53,08 %	60,11 %	64,61 %
4	ERGO poisťovňa, a. s.	21,56 %	90,10 %	63,26 %	70,10 %	57,82 %
5	QBE poisťovňa, a. s.	45,16 %	41,45 %	46,56 %	48,66 %	23,90 %
6	UNION poisťovňa, a. s.	40,89 %	82,14 %	64,30 %	55,45 %	45,64 %
7	Allianz poisťovňa, a. s.	39,43 %	47,64 %	47,67 %	48,44 %	54,59 %
8	Česká poisťovňa - Slovensko a. s.	42,64 %	59,42 %	42,43 %	47,72 %	68,20 %
9	Komunálna poisťovňa a. s.	15,35 %	26,48 %	31,21 %	30,64 %	37,84 %
10	POISŤOVŇA GERLING Slovensko, a. s.	18,49 %	27,80 %	11,69 %	12,51 %	5,96 %
11	VZÁJOMNÁ ŽIVOTNÁ POISŤOVŇA a. s.	27,14 %	31,71 %	43,62 %	37,66 %	42,13 %
12	Univerzálna banková poisťovňa, a. s.	17,38 %	42,15 %	35,34 %	37,80 %	36,63 %
13	Hasičská poisťovňa a. s.	17,22 %	20,27 %	41,17 %	33,39 %	39,77 %
14	AMSLICO AIG Life poisťovňa a. s.	10,99 %	20,72 %	25,07 %	23,02 %	11,35 %
15	Dopravná poisťovňa, a. s.	18,76 %	5,94 %	70,39 %	99,17 %	-
16	Poisťovňa TATRA a. s.	20,79 %	83,67 %	9,22 %	13,07 %	36,63 %
17	Generali Poisťovňa a. s.	76,74 %	76,47 %	91,07 %	75,22 %	57,49 %
18	KONTINUITA - Slovenská životná poisťovňa, a. s.	0,00 %	2,68 %	5,21 %	9,27 %	40,61 %
19	D.A.S. poisťovňa právnej ochrany, a. s.	33,61 %	43,14 %	52,42 %	41,65 %	42,92 %
20	R+V Poisťovňa, a. s.	7,21 %	129,59 %	82,13 %	49,04 %	49,77 %
21	Poisťovňa AIG Slovakia a. s.	5,06 %	36,46 %	36,25 %	47,33 %	28,48 %
22	Zurich Poisťovňa, a. s.	-	46,72 %	34,08 %	11,86 %	-
23	VICTORIA - VOLKSBANKEN Poisťovňa, a. s.	-	-	0,00 %	32,46 %	32,13 %
24	Poisťovňa Cardif Slovakia, a. s.	-	-	63,59 %	24,01 %	24,73 %
Celkom		41,66 %	53,60 %	58,80 %	59,55 %	60,16 %

¹⁾ ide o škodovosť vrátane podielu zaistenia

UNION poisťovňa, a. s.: škodovosť 46,18 % bola spôsobená najmä vysokou škodovosťou až 404,5 % v poistnom odvetví B3-poistenie škôd na pozemných dopravných prostriedkoch iných než koľajových a 100,5 % škodovosťou v poistení B10b – poistenie zodpovednosti dopravcu.

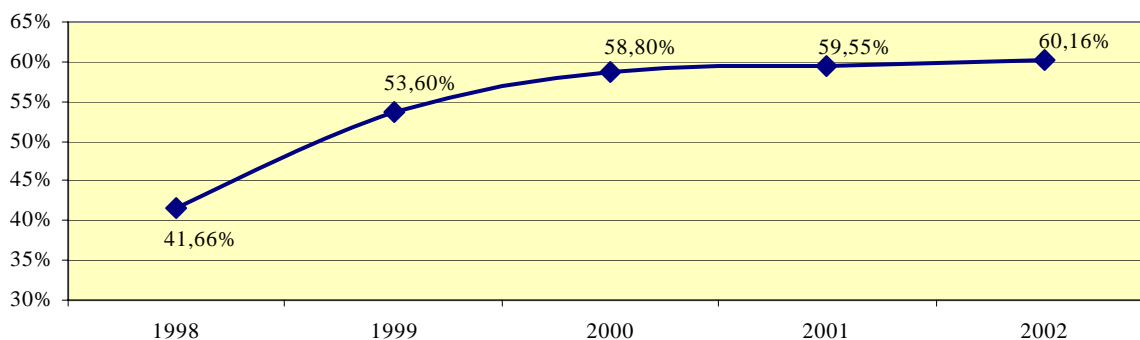
Medzi poisťovne, ktoré vykázali škodovosť vyššiu ako 40 % patria Univerzálna banková poisťovňa, a. s., (45,42 % škodovosť), Poisťovňa TATRA a. s., (44,15 %), Generali Poisťovňa a. s., (41,78 %), Slovenská poisťovňa, a.s. (41,64 %) a KOOOPERATIVA poisťovňa, a. s., (40,09 %).

Nízku škodovosť vykazujú poisťovne pôsobiace na poistnom trhu krátku dobu a univerzálne poisťovne, ktoré sa orientujú hlavne na životné poistenie a v oblasti neživotného poistenia poisťujú len určité druhy rizík - doplnkových k životnému poisteniu. K 31. 12. 2002 najnižšiu jednoduchú škodovosť (menšiu ako 10 %) vykázali Poisťovňa Cardif Slovakia, a. s. (8,6 %) a POISŤOVŇA GERLING Slovensko, a. s. (2,91 %).

Prehľad o vývoji škodovosti vrátane zaistenia po zohľadnení zmeny RPP a zmeny RPBO v neživotnom poistení za obdobie od roku 1998 do roku 2002 je v uvedený v *tabuľke 25* a v *grafe 12*.

Graf 12:

Vývoj škodovosti po zohľadnení RPP a RPBO v neživotnom poistení za obdobie rokov 1998 - 2002

Ako vidno, trend vývoja jednoduchej škodovosti a škodovosti po zohľadnení rezerv na poistné plnenia a rezerv na poistné budúcich období je práve opačný: jednoduchá škodovosť v ostatných piatich rokoch klesá, škodovosť po zohľadnení rezerv stúpa. Tento fakt spôsobuje skutočnosť, že stúpajú technické rezervy poisťovní na poistné plnenia, ktoré budú musieť poisťovne vyplatiť poisteným a poškodeným v budúcnosti. V medzinárodnom meradle sa preto hodnotí iba škodovosť vrátane rezerv.

(2.3.1) Škodovosť podľa poistných odvetví

Pre porovnanie bola k 31. 12. 2002 vyhodnotená škodovosť podľa jednotlivých poistných odvetví poistenia uvedeného pod bodom B - neživotné poistenie v zmysle klasifikácie podľa poistných druhov.

V *tabuľke 26* je uvedená jednoduchá škodovosť rozdelená podľa jednotlivých poistných odvetví v neživotnom poistení.

Tabuľka 26: Vývoj škodovosti v neživotnom poistení podľa poistných odvetví

Poistné odvetvia podľa klasifikácie ¹⁾	Škodovosť k 31. 12. 2002	Škodovosť k 31. 12. 2001	Medziročná zmena
B 1	23,19 %	31,54 %	-8,34 %
B 2	28,34 %	37,63 %	-9,30 %
B 3	66,71 %	58,50 %	8,22 %
B 4	-	-	-
B 5	19,37 %	9,30 %	10,07 %
B 6	13,27 %	25,99 %	-12,72 %
B 7	18,36 %	37,54 %	-19,18 %
B 8	32,01 %	31,85 %	0,15 %
B 9	41,25 %	56,56 %	-15,32 %
B 10a	48,50 %	68,72 %	-20,21 %
B 10b	54,37 %	62,37 %	-8,00 %
B 11	1,60 %	25,81 %	-24,21 %
B 12	50,89 %	22,44 %	28,44 %
B 13	27,36 %	25,06 %	2,30 %
B 14	6,89 %	55,19 %	-48,29 %
B 15	6,03 %	0,42 %	5,61 %
B 16	12,82 %	9,02 %	3,80 %
B 17	22,16 %	18,66 %	3,50 %
B 18	37,41 %	38,73 %	-1,32 %
Celkom B	46,90 %	46,79 %	0,11 %
ZPÚCH	23,74 %	45,92 %	-22,18 %
Celkom B+ZPÚCH	46,39 %	46,73 %	-0,34 %

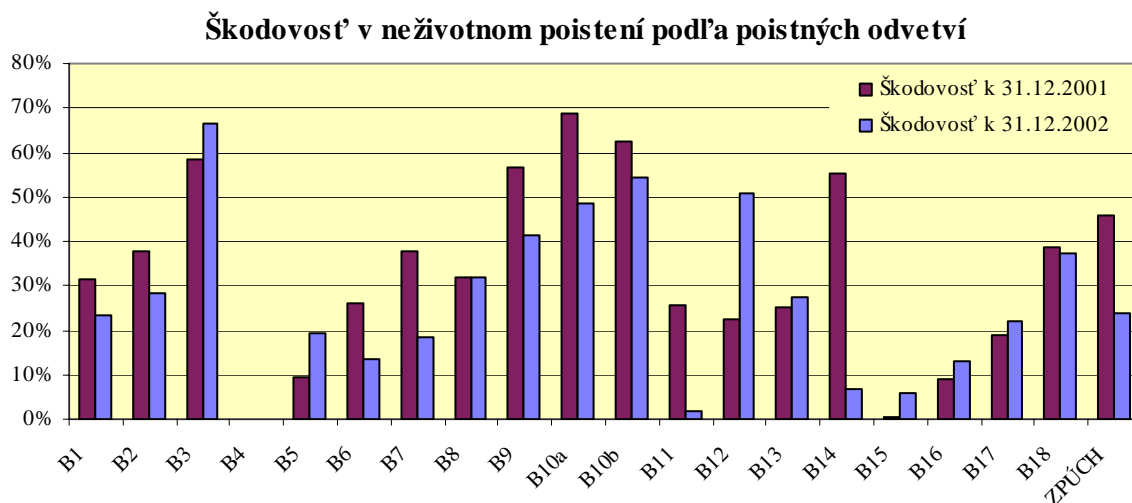
¹⁾ členenie poistných druhov na poistné odvetvia v zmysle zákona o poisťovníctve je uvedené v *prílohe 16*

Individuálne k 31. 12. 2002 bola jednoduchá škodovosť vyššia ako 50 % vykázaná v poistných odvetviach B3 - poistenie škôd na pozemných dopravných prostriedkoch iných než koľajových (66,71 %), v B10b - poistenie zodpovednosti dopravcu (54,37 %) a v B12 - poistenie zodpovednosti za škodu vyplývajúcu z vlastníctva alebo z používania riečného, jazerného alebo námorného dopravného prostriedku vrátane zodpovednosti dopravcu (50,89 %). Dôvodom vysokej škodovosti v poisteniach B10b a B12 je predovšetkým nízka početnosť v kmeňoch niektorých poisťovní, kde jedna väčšia škoda spôsobí nárast škodovosti. Poistné plnenia vyplatené v týchto troch poistných odvetviach tvoria spolu viac ako 42 % zo všetkých vyplatených poistných plnení v rámci neživotných poistení.

V medziročných porovnaní ukazovateľa jednoduchej škodovosti je situácia nasledovná. Oproti roku 2002 škodovosť v neživotnom poistení medziročne klesla o 0,34 %. Najvyšší medziročný nárast škodovosti 28,44 % dosiahlo poistenie B12 - poistenie zodpovednosti za škodu vyplývajúcu z vlastníctva alebo z používania riečného, jazerného alebo námorného dopravného prostriedku vrátane zodpovednosti dopravcu, v poradí na druhom mieste s medziročným nárastom 10,07 % sa umiestnilo poistné odvetvie B5 - poistenie škôd na leteckých dopravných prostriedkoch. Tretie miesto vykázalo poistenie B3 - poistenie škôd na pozemných dopravných prostriedkoch iných než koľajových s 8,22 % podielom medziročného nárastu. Najvyšší medziročný pokles o 48,29 % bol evidovaný v poistnom odvetví B14 poistenie úveru.

Medziročné zmeny v jednotlivých poistných odvetviach zobrazuje *graf 13*.

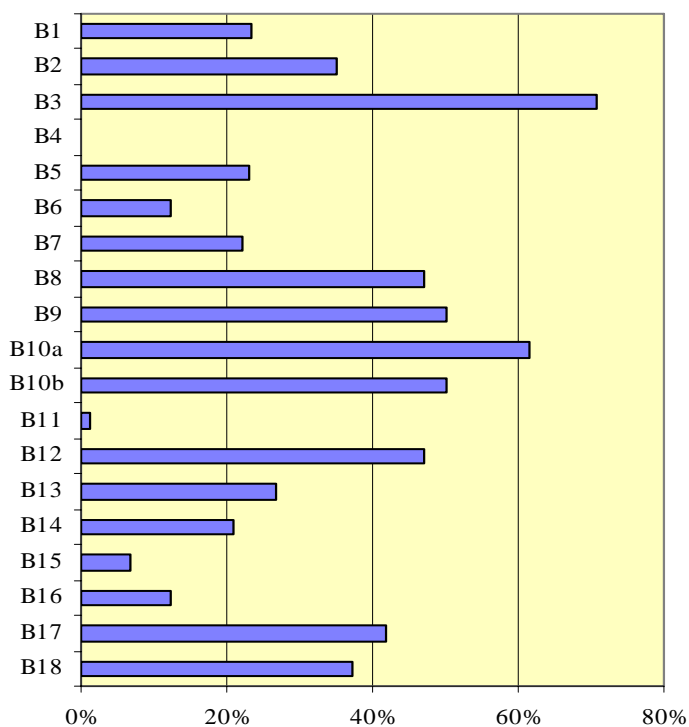
Graf 13:

K vyhodnoteniu škodovosti po zohľadnení zmeny RPP a zmeny RPBO sú potrebné údaje o výške vytvorených technických rezerv podľa poisťných odvetví k 31. 12. 2002 a k 31. 12. 2001. K 31. 12. 2002 boli predložené údaje o výške vytvorených technických rezerv podľa poisťných odvetví, ale vzhľadom k tomu, že k 31. 12. 2001 nie všetky poisťovne vedeli rozčleniť technické rezervy podľa poisťných odvetví, pri chýbajúcich údajoch boli použité odhady.

Tabuľka 27: Škodovosť k 31. 12. 2002 podľa poisťných odvetví po zohľadnení RPP a RPBO

Poisťné odvetvia podľa klasifikácie ¹⁾	Škodovosť k 31. 12. 2002
B1	23,46 %
B2	35,13 %
B3	70,89 %
B4	-
B5	22,98 %
B6	12,39 %
B7	22,31 %
B8	47,16 %
B9	50,09 %
B10a	61,54 %
B10b	50,15 %
B11	1,33 %
B12	47,19 %
B13	26,84 %
B14	20,89 %
B15	6,92 %
B16	12,39 %
B17	41,86 %
B18	37,34 %
Celkom B	69,47 %

¹⁾ členenie poisťných druhov na poisťné odvetvia v zmysle zákona o poisťovníctve je uvedené v prílohe 16

Prehľad o škodovosti v roku 2002 vrátane zaistenia po zohľadnení zmeny RPP a zmeny RPBO v neživotnom poistení podľa poisťných odvetví je v uvedený v **tabuľke 27** na nasledujúcej strane a graficky v grafe vedľa tabuľky.

Osobitnú pozornosť si zasluhuje údaj o škodovosti v poisťnom odvetví B10a - poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla. Podľa štatistických výkazov poisťovní predstavuje škodovosť tohto odvetvia 61,54 %. Napriek tomu, že podľa tohto údaju ide „len“ o druhé najviac škodové poisťné odvetvie v neživotnom poistení, situácia je v tomto odvetví oveľa zložitejšia. Po demonopolizácii zákonného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla previedla Slovenská poisťovňa, a. s. všetky technické rezervy spojené s týmto poisťným odvetvím spolu s aktívami na krytie týchto rezerv na Slovenskú kanceláriu poisťovateľov k 31. 12. 2001. V priebehu roka 2002 sa však podrobnou inventarizáciou týchto rezerv zistilo, že prevedené prostriedky nestačia na pokrytie všetkých záväzkov, ktoré v budúcom období bude mať uhradiť Slovenská kancelária poisťovateľov voči poškodeným z poisťných udalostí v rámci zákonného poistenia. Rozdiel medzi prevedenými prostriedkami rezerv na poisťné plnenia a reálne ocenenou hodnotou záväzkov – tzv. deficit rezerv – predstavuje podľa posledných aktuálnych údajov (k 30. 4. 2003) cca 4,677 mld. Sk (5 011 098 tis. Sk záväzkov, 333 802 tis. Sk aktív k dispozícii). Slovenská kancelária poisťovateľov však podľa zákona o poisťovníctve netvorí technické rezervy, preto sa táto čiastka v údajoch o škodovosti poisťného odvetvia B10a neobjavuje. Ak by sme ju prirátali k výške škôd a rezerv na poisťné plnenia, ktoré vo svojom účtovníctve evidujú poisťovne za rok 2002 zo zmluvného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, predstavovala by škodovosť tohto poisťného odvetvia hodnotu 140,47 %. Je pritom reálne očakávať, že deficit rezerv sa bude ešte zväčšovať.

3. Technické rezervy poisťovní

(3.1) Štruktúra technických rezerv

Orgán dohľadu štvrťročne sleduje štruktúru prostriedkov technických rezerv poisťovne osobitne v životnom a v neživotnom poistení. Vzhľadom na to, že dňa 1. 3. 2002 nadobudol účinnosť zákon o poisťovníctve, ktorý v ustanovení § 70 ods. 1 stanovuje povinnosť zosúladiť právne pomery s ustanoveniami tohto zákona najneskôr do 1. 3. 2003, úrad pri kontrole umiestnenia prostriedkov technických rezerv postupoval nasledovným spôsobom. Úrad skontroloval spôsob umiestnenia prostriedkov technických rezerv podľa vyhlášky MF SR č. 136/1996 Z. z., ktorou sa ustanovuje tvorba, použitie a spôsob umiestnenia prostriedkov technických rezerv poisťovne v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška č. 136“) a vyhlášky MF SR č. 197/2002 Z. z., ktorou sa ustanovujú limity umiestnenia prostriedkov technických rezerv v poisťovníctve (ďalej len „vyhláška č. 197“) v spojení so zákonom o poisťovníctve. V prípade, že umiestnenie prostriedkov technických rezerv nebolo v súlade s vyššie spomenutými právnymi normami, úrad kontroloval jednotlivé kategórie umiestnenia prostriedkov technických rezerv samostatne a porovnával, či boli splnené limity stanovené pre jednotlivé kategórie umiestnenia prostriedkov technických rezerv podľa vyhlášky č. 136 alebo podľa vyhlášky č. 197.

K 31. 12. 2002 poisťovne vytvorili technické rezervy (technické rezervy na vlastný vrub, t. j. bez podielu zaistovateľa) v celkovej výške 51 471 788 tis. Sk, čo predstavuje medziročný nárast o 11,56 %. Z toho technické rezervy v životnom poistení boli vytvorené vo výške 41 428 219 tis. Sk a technické rezervy v neživotnom poistení vo výške 10 043 569 tis. Sk. Technické rezervy v životnom poistení medziročne vzrástli o 13,94 %, v neživotnom poistení technické rezervy medziročne vzrástli o 2,72 %. Prehľad výšky vytvorených technických rezerv za ostatných päť rokov je uvedený v nasledovných *tabuľkách 28 a 29*.

Tabuľka 28: Stav rezerv v životnom poistení (v tis. Sk)

Druh technickej rezervy	31.12.1998	31.12.1999	31.12.2000	31.12.2001	31.12.2002
Rezerva na poistné budúcich období (441)	1 834 670	531 872	787 872	1 088 130	1 252 177
Rezerva na životné poistenie (442)	23 638 900	24 847 867	28 089 682	32 372 433	35 919 055
Rezerva na poistné plnenie (443)	94 727	129 023	238 711	549 302	778 047
Rezerva na poistné prémie a zľavy (444)	-	-	-	-	46 051
Rezerva na krytie záväzkov z finančného umiestnenia v mene poistených (446)	32 981	269 375	1 166 236	2 344 363	3 427 746
Ostatné rezervy poisťovne (449)	7 747	21 198	32 589	4 940	5 144
Celkom	25 609 025	25 799 334	30 315 090	36 359 167	41 428 219

Rezerva na životné poistenie od roku 1997 medziročne rastie v priemere o 9,64 %, hodnotovo o 2 629 670 tis. Sk, čo je spôsobené najmä nárastom predpísaného poistného v životnom poistení. V nasledujúcom *grafe 14* je zobrazený vývoj technickej rezervy na životné poistenie za obdobie rokov 1997 - 2002.

Graf 14:

Tabuľka 29: Stav rezerv v neživotnom poistení (v tis. Sk)

Druh technickej rezervy	31.12.1998	31.12.1999	31.12.2000	31.12.2001	31.12.2002
Reserva na poistné budúcich období (441)	1 278 189	1 861 007	1 871 292	1 877 055	1 991 633
Reserva na poistné plnenie (443)	3 154 477	3 589 428	3 305 349	4 244 715	5 220 291
Reserva na poistné prémie a zľavy (444)	601 030	660 640	616 298	625 396	734 749
Reserva na vyrovnávanie mimoriadnych rizík (445)	2 408 602	2 804 436	2 909 027	3 027 709	2 093 093
Ostatné rezervy poisťovne (449)	2 348	16 144	1 649	2 618	3 803
Celkom	7 444 646	8 931 654	8 703 614	9 777 493	10 043 569

(3.2) Finančné umiestnenie prostriedkov technických rezerv

K 31. 12. 2002 poisťovne vytvorili technické rezervy vo výške 51 471 788 tis. Sk. Reserva na krytie záväzkov z finančného umiestnenia v mene poistených (ďalej len „RKZFUMP“) je technická reserva na krytie rizika z investovania finančných prostriedkov v mene poistených, pričom ekonomické riziko premenlivosti výnosov alebo rastu investovaných prostriedkov poisteného nesie poistník, t. j. osoba, ktorá uzavrela s poisťovňou poistnú zmluvu, z tohto dôvodu úrad sleduje tvorbu a umiestnenie prostriedkov technických rezerv obvykle po odrátaní RKZFUMP. Táto technická reserva sa vytvára v životnom poistení spojenom s investičným fondom v poistnom odvetví A4 (tiež investičné životné poistenie alebo jednotkovo viazané poistenie - Unit-linked). Vytvorené technické rezervy bez RKZFUMP k 31. 12. 2002 boli evidované vo výške 48 044 043 tis. Sk.

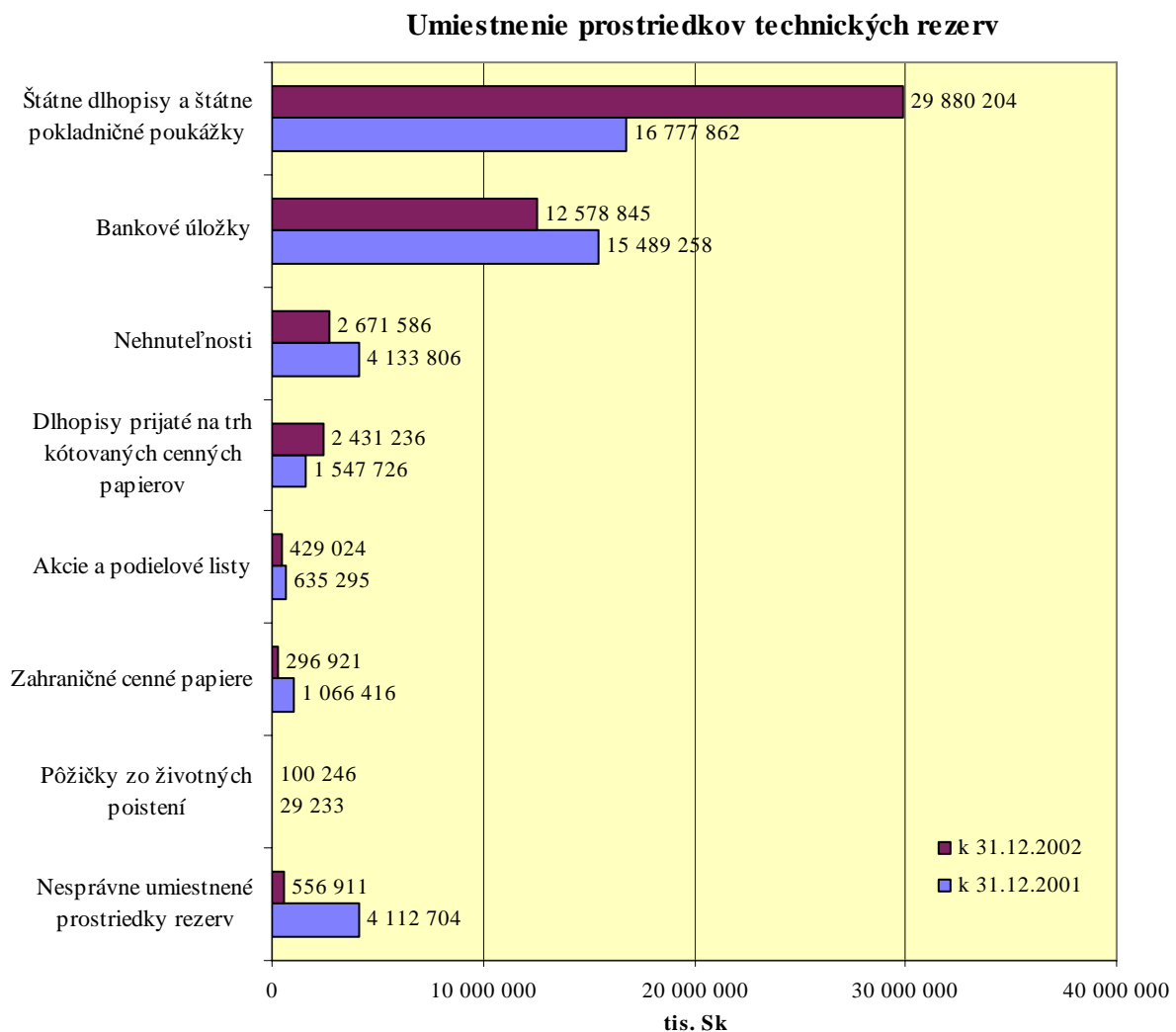
Výška prostriedkov technických rezerv krytých aktívami k 31. 12. 2002 v súlade s platnými právnymi predpismi predstavovala hodnotu 48 388 062 tis. Sk, čo predstavuje 100,72 % z celkovej výšky vytvorených prostriedkov technických rezerv po odpočítaní RKZFUMP. Úrad zistil, že poisťovne vo väčšine prípadov umiestnili prostriedky technických rezerv v súlade s vyhláškou č. 197 a zákonom o poisťovníctve, avšak niektoré poisťovne v rámci prechodného obdobia umiestňovali prostriedky technických rezerv v súlade s vyhláškou č. 136.

Prostriedky technických rezerv v súlade s platnými právnymi predpismi boli umiestnené v štruktúre uvedenej v *tabuľke 30* (grafické znázornenie je uvedené v *grafe 15*):

Tabuľka 30: Štruktúra umiestnenia prostriedkov technických rezerv poisťovní k 31. 12. 2002 v súlade s platnými právnymi predpismi (v tis. Sk)

Spôsob umiestnenia prostriedkov technických rezerv	k 31.12.2001	% podiel z rezerv	k 31.12.2002	% podiel z rezerv
Štátne dlhopisy a štátne pokladničné poukážky	16 777 862	38,31 %	29 880 204	62,19 %
Bankové úložky ¹⁾	15 489 258	35,37 %	12 578 845	26,18 %
Nehnutelnosti	4 133 806	9,44 %	2 671 586	5,56 %
Dlhopisy prijaté na trh kótovaných cenných papierov	1 547 726	3,53 %	2 431 236	5,06 %
Akcie a podielové listy	635 295	1,45 %	429 024	0,89 %
Zahraničné cenné papiere	1 066 416	2,44 %	296 921	0,62 %
Pôžičky zo životných poistení	29 233	0,067 %	100 246	0,21 %
Spolu povolené krytie	39 679 596	90,61 %	48 388 062	100,72 %
Vytvorené rezervy celkom (bez RKZFUUMP)	43 792 300	100,00 %	48 039 450	100,00 %

¹⁾ vrátane dlhopisov vydaných bankou, pokladničných poukážok vydaných bankou, hypotekárnych záložných listov, vkladových listov vydaných bankou, pôžičiek alebo úverov a zmeniek zabezpečených bankovou zárukou

Graf 15:

Tabuľka 31: Štruktúra umiestnenia prostriedkov technických rezerv poisťovní v životnom a v neživotnom poistení v súlade s platnými právnymi predpismi k 31. 12. 2002 (v tis. Sk)

Spôsob umiestnenia prostriedkov technických rezerv	Životné poistenie	% podiel z rezerv v ŽP	Neživotné poistenie	% podiel z rezerv v NP
Štátne dlhopisy a štátne pokladničné poukážky	23 962 823	63,06 %	5 917 380	58,92 %
Bankové úložky ¹⁾	8 575 957	22,57 %	4 002 888	39,86 %
Nehnutelnosti	2 515 286	6,62 %	156 301	1,56 %
Dlhopisy prijaté na trh kótovaných cenných papierov	2 216 927	5,83 %	214 309	2,13 %
Akcie a podielové listy	414 072	1,09 %	14 952	0,15 %
Zahraničné cenné papiere	263 315	0,69 %	33 606	0,33 %
Pôžičky zo životných poistení	100 246	0,26 %	-	-
Spolu povolené krytie	38 048 626	100,13 %	10 339 436	102,95 %
Vytvorené rezervy celkom (bez RKZFUMP)	38 000 473	100,00 %	10 038 976	100,00 %

¹⁾ vrátane dlhopisov vydaných bankou, pokladničných poukážok vydaných bankou, hypotekárnych záložných listov, vkladových listov vydaných bankou, pôžičiek alebo úverov a zmeniek zabezpečených bankovou zárukou

Poisťovne preukázali krytie prostriedkov technických rezerv v celkovej výške 48 944 973 tis. Sk, čo tvorí 101,88 % z celkových vytvorených technických rezerv bez RKZFUMP, pričom z týchto prostriedkov technických rezerv bolo 48 388 062 tis. Sk umiestnených v súlade s platnými právnymi predpismi a 556 911 tis. Sk (čo tvorí 1,16 % z celkových vytvorených technických rezerv bez RKZFUMP), bolo umiestnených v rozpore s platnými právnymi predpismi.

Prostriedky technických rezerv v rozpore s platnými právnymi predpismi boli umiestnené v štruktúre uvedenej v *tabuľke 32*.

Tabuľka 32: Štruktúra umiestnenia prostriedkov technických rezerv poisťovní k 31. 12. 2002 v rozpore s platnými právnymi predpismi (v tis. Sk)

Umiestnenie prostriedkov technických rezerv v rozpore s platnými právnymi predpismi	k 31. 12. 2002	% podiel
Nadlimity umiestnené vo vyhláškou povolených aktívach	543 555	97,60 %
Nepovolené nadlimity (ods. 2 vyhlášky č. 197) ¹⁾	13 356	2,40 %
Spolu	556 911	100,00 %

¹⁾ ide o nadlimit, ktorý sa vzťahuje k jednému subjektu alebo ku skupine subjektov, ktoré sú v postavení osoby ovládanej alebo ovládajúcej

4. Solventnosť poisťovní

Vyhodnocovanie solventnosti komerčných poisťovní sa vykonáva v súlade so smernicami EÚ pre poisťovníctvo, a to Prvou smernicou Rady č. 79/267/EHS o životnom poistení a Prvou smernicou Rady č. 73/239/EHS o neživotnom poistení. Metodika hodnotenia solventnosti poisťovní vychádza z matematicko-poisťných štandardov uplatňovaných v krajinách s rozvinutým poisťným trhom.

V súlade s ustanovením § 31 zákona o poisťovníctve sa solventnosť poisťovní vykazuje každoročne podľa vyhlášky MF SR č. 497/2002 Z. z. o spôsobe výpočtu a preukazovania solventnosti poisťovne a solventnosti pobočky zahraničnej poisťovne (ďalej len „vyhláška č. 497“).

Nový zákon o poisťovníctve upravuje solventnosť poisťovní a zavádza tzv. garančný fond poisťovne v súlade s direktívami EÚ pre poisťovníctvo. Garančným fondom sa znižuje požiadavka na minimálnu mieru solventnosti poisťovne (resp. požadovanú mieru platobnej schopnosti v zmysle predchádzajúcej legislatívy), avšak poisťovne sú povinné preukazovať výšku voľných, ničím nezaťažených aktív predstavujúcich garančný fond. Touto požiadavkou sa odstránil nedostatok pôvodného zákona č. 24/1991 Zb. o poisťovníctve v znení neskorších predpisov, ktorý stanovoval požiadavku na minimálnu výšku časti základného imania, ktorá musí byť splatená v peňažnej forme pred udelením povolenia na vznik poisťovne a podnikanie v poisťovníctve a od tejto sa zároveň odvíjala požiadavka na minimálnu výšku požadovanej miery platobnej schopnosti.

Táto skutočnosť v praxi spôsobovala, že nové poisťovne s minimálnou výškou základného imania obvykle vykázali po jednom roku svojej činnosti nedostatočnú mieru platobnej schopnosti z dôvodu realizovaných strát. Pôvodná legislatíva tiež neupravovala spôsob nakladania s aktívami predstavujúcimi základné imanie, resp. vlastné zdroje poisťovne počas jej činnosti. Zákon o poisťovníctve neurčuje spôsob investovania prostriedkov základného imania, ale z ustanovení vyhlášky č. 497 vyplýva, že aspoň časť prostriedkov základného imania musí byť nepretržite investovaných do voľných, záväzkom nepodliehajúcich aktív, aby bola zabezpečená nízka rizikovosť a likvidita aktív, ktoré reprezentujú minimálnu mieru solventnosti poisťovne, resp. jej garančný fond.

Ako základ pre zisťovanie a preukazovanie solventnosti slúžia údaje zo súvahy poisťovne, z výkazu ziskov a strát overených audítorom a vybrané údaje z analytickej a operatívnej evidencie poisťovne. Samotné zisťovanie a preukazovanie solventnosti poisťovne vykonáva poisťovnía na jednotných formulároch - prílohách k vyhláške č. 497 podľa toho, či vykonáva životné poistenie, neživotné poistenie alebo vykonáva súčasne aj životné aj neživotné poistenie.

Poisťovne vykazujú vlastné zdroje, minimálnu mieru solventnosti a garančný fond. Vlastné zdroje, ktoré predstavujú skutočnú mieru solventnosti, vyjadrujú výšku kapitálu, ktorý má poisťovnía k dispozícii na pokrytie svojich záväzkov. Pre určenie minimálnej miery solventnosti v neživotnom poistení je rozhodujúca vyššia z hodnôt vypočítaných z výšky predpísaného poisťného a objemu poisťných plnení obvykle za 3 roky. Rozhodujúcim ukazovateľom pre určenie minimálnej miery solventnosti v životnom poistení je výška matematických rezerv a hrubý rizikový kapitál poisťovne.

V prípade, že vlastné zdroje poisťovne sú nižšie ako minimálna miera solventnosti poisťovne, orgán dohľadu nariadi poisťovní predložiť na schválenie ozdravný plán. V prípade, že hodnota vlastných zdrojov klesne pod hodnotu garančného fondu, je orgán dohľadu v súlade so zákonom o poisťovníctve povinný zaviesť nútenú správu.

Na základe vyhlášky č. 497 úrad posúdil výpočty solventnosti predložené jednotlivými poisťovňami a v prípade potreby v súčinnosti s predkladateľmi vykonal ich úpravy a korektúry. V dvoch prípadoch bola hodnotená solventnosť poisťovne len na základe účtovnej závierky, ktorá nebola overená audítorom.

Z celkového počtu 28 poisťovní na slovenskom poisťnom trhu 26 poisťovní dosiahlo, resp. presiahlo minimálnu mieru solventnosti k 31. 12. 2002. Skutočná miera solventnosti týchto poisťovní sa pohybovala v rozsahu od 1,0 do 15,6-násobku minimálnej, v niektorých prípadoch presiahla až 100-násobok minimálnej miery solventnosti, čo je spôsobené zmenou metodiky vykazovania solventnosti poisťovní. Na základe skutočných údajov o predpísanom poisťnom, matematických rezervách a nákladoch na poisťné plnenia je u 14 poisťovní vypočítaná miera solventnosti výrazne nižšia ako minimálna hodnota garančného fondu v zmysle § 31 zákona o poisťovníctve, pričom v zmysle zákona o poisťovníctve a vyhlášky č. 497 musia byť vlastné zdroje poisťovne aj v takýchto prípadoch najmenej vo výške minimálnej hodnoty garančného fondu. Jedna poisťovňa splnila minimálnu mieru solventnosti až po započítaní výnosov vybraných položiek do výpočtu solventnosti.

Nedostatočnú solventnosť za rok 2002, t. j. podiel skutočnej a minimálnej miery solventnosti nižší ako 1,00, vykázali dve poisťovne. V prvom prípade to možno pripísať na vrub zmeny metodiky vykazovania solventnosti (rozdelenie vlastných zdrojov osobitne pre životné a osobitne pre neživotné poistenie), pretože pri použití starej metodiky poisťovňa splnila podmienku solventnosti. V druhom prípade úrad komplexne riešil celkové zlé hospodárenie a zistené nedostatky v činnosti poisťovne, pričom vo februári 2003 bol na poisťovňu vyhlásený konkurz.

5. Audítori

Podľa § 32 ods. 1 zákona o poisťovníctve účtovná závierka poisťovne musí byť overená audítorom, pričom podľa ods. 3 toho istého ustanovenia je poisťovňa povinná písomne oznámiť úradu, ktorý audítor bol poverený preskúmaním ročnej účtovnej závierky po schválení dozornou radou poisťovne. Ak má úrad výhrady voči navrhovanému audítorovi, je oprávnený do 30 dní po doručení tohto oznámenia výber audítora odmietnuť. Do 15 dní po nadobudnutí právoplatnosti rozhodnutia o odmietnutí audítora je poisťovňa povinná písomne oznámiť úradu nového audítora schváleného dozornou radou poisťovne. Ak úrad odmietne aj výber ďalšieho audítora, úrad sám určí, ktorý audítor ročnú účtovnú závierku poisťovne vykoná.

Prehľad audítorov, ktorí boli poverení na výkon auditu v poisťovniach za ostatné tri roky je uvedený v nasledovnej *tabuľke 33*.

Tabuľka 33: Menný zoznam audítorov poisťovní za obdobie rokov 2000 – 2002

Poisťovňa	Menný zoznam audítorov za jednotlivé roky		
	2000	2001	2002
Slovenská poisťovňa, a. s.	Arthur Andersen	Arthur Andersen	KPMG
KOOPERATIVA poisťovňa, a. s.	KPMG	KPMG	Ernst & Young
UNIQA poisťovňa, a. s.	KPMG	KPMG	KPMG
ERGO poisťovňa, a. s.	Ernst & Young	Ernst & Young	PWC
QBE poisťovňa, a. s.	PWC	PWC	PWC
UNION poisťovňa, a. s.	PWC	KPMG	KPMG
Allianz poisťovňa, a. s.	KPMG	KPMG	KPMG
Česká poisťovňa - Slovensko a. s.	KPMG	KPMG	KPMG
Komunálna poisťovňa a. s.	BDR Consult	BDR Consult	BDR Consult
POISŤOVŇA GERLING Slovensko, a. s.	KPMG	KPMG	KPMG
VZÁJOMNÁ ŽIVOTNÁ POISŤOVŇA a. s.	Rentabil	Arthur Andersen	Ing. Florián Horváth
Univerzálna banková poisťovňa, a. s.	Ernst & Young	Ernst & Young	Ernst & Young
Prvá česko-slovenská poisťovňa, a. s.	HB Audit	AC AUDIT CASSOVIA	AC AUDIT CASSOVIA
Hasičská poisťovňa a. s. ¹⁾	Ernst & Young	Interaudit Consulting	-
AMSLICO AIG Life poisťovňa a. s. ¹⁾	Coopers & Lybrand	PWC	PWC
Európska cestovná poisťovňa, a. s.	KPMG	-	-
Dopravná poisťovňa, a. s.	Audit Company	Audit Company	-
Nationale-Nederlanden poisťovňa a. s.	Ernst & Young	Ernst & Young	KPMG
Poisťovňa TATRA a. s. ¹⁾	SIGNIA	SIGNIA	SIGNIA
Generali Poisťovňa a. s.	PWC	PWC	PWC
KONTINUITA - Slovenská životná poisťovňa, a. s.	ORSOCONSULT	ORSOCONSULT	KPMG

Poisťovňa	Menný zoznam audítorov za jednotlivé roky		
	2000	2001	2002
Všeobecná ľudová poisťovňa, a. s.	-	-	-
D.A.S. poisťovňa právnej ochrany, a. s.	KPMG	KPMG	KPMG
Wüstenrot, životná poisťovňa a. s.	KPMG	KPMG	KPMG
R+V Poisťovňa, a. s.	KPMG	KPMG	KPMG
Poisťovňa AIG Slovakia a. s.	PWC	PWC	PWC
Zurich Poisťovňa, a. s.	KPMG	KPMG	-
VICTORIA - VOLKSBANKEN Poisťovňa, a. s.	KPMG	KPMG	KPMG
Poisťovňa Cardif Slovakia, a. s.	KPMG	KPMG	KPMG
Poisťovňa DRUKOS a. s.	BDR Consult	BDR Consult	BDR Consult
Česká podnikateľská poisťovňa, a. s.	-	-	PRIMASKA AUDIT
CREDIT SUISSE LIFE & PENSIONS POISŤOVŇA, a. s.	-	-	KPMG

¹⁾ poisťovne, ktoré v čase spracovania správy o stave poisťovníctva predložili účtovné závierky neoverené audítorm

Podľa § 33 ods. 3 zákona o poisťovníctve je audítor, ktorý overuje účtovnú závierku poisťovne povinný informovať úrad o akejkoľvek skutočnosti, ktorá

- svedčí o porušení povinností zákonov a iných všeobecne záväzných právnych predpisov poisťovňou,
- môže ovplyvniť riadne vykonávanie poisťovacej činnosti,
- môže viesť k vyjadreniu výhrad voči účtovnej závierke.

Podľa § 34 ods. 1 zákona o poisťovníctve sú poisťovne povinné najneskôr do troch mesiacov po uplynutí kalendárneho roka predložiť úradu výročnú správu o svojom hospodárení, ktorá obsahuje účtovnú závierku overenú audítorm. Ak nie je v lehote na predloženie výročnej správy účtovná závierka overená audítorm, je poisťovňa povinná predložiť úradu správu audítora bez zbytočného odkladu potom, keď túto správu obdrží.

V čase spracovania správy o stave poisťovníctva z 28 poisťovní 3 poisťovne predložili účtovné závierky neoverené audítorm.

V **prílohe 17** sú uvedené súhrnné účtovné výkazy súvaha Úč POJ 1-01 a výkaz ziskov a strát Úč POJ 2-01 všetkých poisťovní za účtovný rok 2002.

6. Aktuári

Zákonom č. 101/2000 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 24/1991 Zb. o poisťovníctve v znení neskorších predpisov sa do slovenského poisťovníctva prvýkrát zaviedol pojem „aktuár“, resp. „zodpovedný aktuár“. Týmto sa slovenská legislatíva v poisťovníctve významne priblížila k poisťovnej právnej praxi krajín Európskej únie, kde je inštitút aktuára ako nezávislej osoby, ktorá dohliada na správne stanovenie výšky poistného, výšky poistných rezerv a metód používaných poisťovňou pri ich stanovení, podstatnou súčasťou ochrany práv poisteného.

Nový zákon o poisťovníctve novo definoval úlohu zodpovedného aktuára v poisťovni, upresnil ju a podrobnejšie opísal, pričom pri týchto úpravách sa vychádzalo z legislatívy platnej v Európskej únii. Okrem podmienok na dosiahnuté najvyššie vzdelanie, bezúhonnosť a prax v oblasti poisťovnej matematiky, ktoré boli už obsiahnuté v starom zákone o poisťovníctve, nový zákon o poisťovníctve zavádza aj povinnosť zodpovedného aktuára vykonať odbornú skúšku aktuára a splňať podmienku dôveryhodnosti.

Úrad na základe žiadosti a po splnení zákonom o poisťovníctve stanovených podmienok zapíše fyzickú osobu do zoznamu aktuárov. Následne výber zodpovedného aktuára poisťovne schvaľuje dozorná rada poisťovne z fyzických osôb zapísaných do zoznamu aktuárov, ktorý vedie úrad. Fyzická osoba je oprávnená vykonávať činnosť zodpovedného aktuára len v prípade, že je zapísaná do zoznamu aktuárov. Aktuálny zoznam aktuárov, ktorí boli zapísaní do zoznamu aktuárov je uvedený na webovej stránke úradu: www.uft.sk.

Zákon o poisťovníctve rozšíril a upresnil postavenie aktuára v rámci štruktúry poisťovne. Podľa § 37 zákona o poisťovníctve je poisťovňa povinná dať si zodpovedným aktuárom potvrdzovať správnosť:

- a) výpočtu sadzieb poistného a ich primeranosť,
- b) určenia výšky technických rezerv a ich umiestnenia,
- c) výpočtu solventnosti a minimálnej miery solventnosti,
- d) rozdelenia výnosov z investovania finančných prostriedkov v mene poistených v životnom poistení medzi poisťovňou alebo pobočkou zahraničnej poisťovne a poistníkom, poisteným alebo inou oprávnenou osobou,
- e) použitia poistno-matematických metód pri výpočte sadzieb poistného v neživotnom poistení,
- f) použitia poistno-matematických metód pri určovaní výšky technických rezerv v životnom a neživotnom poistení.

Počas vykonávania poisťovacej činnosti je poisťovňa povinná zabezpečiť, aby definovanie, analýzu a riešenie finančných programov v oblasti poisťovníctva s využitím metód matematickej štatistiky, finančnej a poisťovnej matematiky vykonával aktuár, ďalej je poisťovňa povinná zabezpečiť aktuárovi prístup k všetkým údajom súvisiacim s tvorbou rezerv poisťovne, ich umiestnením a kalkuláciou poistného.

Zodpovedný aktuár je v prípade zistenia nedostatkov v hospodárení poisťovne, ktoré súvisia s výkonom jeho činnosti, povinný navrhnúť predstavenstvu poisťovne opatrenia na nápravu týchto nedostatkov. Ak tieto opatrenia nie sú uskutočnené a ďalší vývoj hospodárenia poisťovne ohrozuje schopnosť poisťovne plniť záväzky vyplývajúce z vykonávanej poisťovacej činnosti, je zodpovedný aktuár povinný o tejto skutočnosti bez zbytočného odkladu informovať úrad.

(6.1) Aktuárska správa

Zodpovedný aktuár je povinný do 31. marca nasledujúceho roka predkladať úradu správu o činnosti poisťovne za predchádzajúci kalendárny rok (ďalej len „aktuárska správa“), ktorej náležitosti ustanovuje vyhláška MF SR č. 381/2002 Z. z. o náležitostiach správy aktuára o činnosti poisťovne a správy aktuára o činnosti zaistovne (ďalej len „vyhláška o správe aktuára“). Podľa zákona o poisťovníctve je zodpovedný aktuár povinný svojím podpisom potvrdiť správnosť údajov uvedených v aktuárskej správe.

Vyhláška o správe aktuára vymenúva jednotlivé náležitosti, ktoré musí aktuárska správa obsahovať. Konceptne vychádza z požiadaviek úradu na aktuárske správy, podľa ktorých boli vypracované aktuárske správy za rok 2001. V tejto vyhláške je stanovená najmä základná štruktúra aktuárskej správy ako aj jednotlivých oblastí, ku ktorým sa má zodpovedný aktuár v rámci tejto správy podrobnejšie vyjadriť. Podrobnejšia štruktúra jednotlivých bodov (najmä v jednotlivých prehľadoch uvedených v písmenách d) až i) vyhlášky o správe aktuára) zostala nezmenená ako v prípade správy aktuára za rok 2001.

Aktuárska správa za rok 2002 bola vypracovaná vo všetkých poisťovniach okrem Hasičskej poisťovne, a. s. Ako už bolo spomenuté vyššie, nový zákon o poisťovníctve uložil poisťovniam povinnosť dať si overiť aktuársku správu zodpovedným aktuárom poisťovne. 24 z 26 poisťovní malo aktuársku správu za minulý rok vypracovanú zodpovedným aktuárom, ktorý je v súčasnosti zapísaný do zoznamu aktuárov. Zákon o poisťovníctve stanovil obdobie jedného roka odo dňa nadobudnutia jeho účinnosti na zosúladenie stavu s novým zákonom o poisťovníctve, pričom táto lehota k dátumu vypracovania aktuárskej správy neuplynula, teda ani poisťovne, v ktorých správa nebola vypracovaná zodpovedným aktuárom zapísaným do zoznamu aktuárov, toto ustanovenie zákona o poisťovníctve neporušili.

V rámci prehľadu o poisteniach, ktorý poskytujú poisťovne podľa § 1 písm. d) vyhlášky o správe aktuára, poisťovne uviedli prehľad produktov, ktoré ponúkajú spolu s technickými výpočtami a parametrami, ktoré súvisia s jednotlivými produktmi (napr. odkupná hodnota, technická úroková miera a pod.), zaistením, výškou predpisu a počtom uzatvorených zmlúv. Medzi produkty, ktoré boli v roku 2002 najčastejšie poskytované, patrí poistenie zodpovednosti z prevádzky motorového vozidla, čo je spôsobené demonopolizáciou tohto poistenia. Z ostatných produktov, kde bol zaznamenaný pomerne vysoký nárast, patria poistné produkty zodpovednosti za škodu pri výkone povolania (resp. podnikateľskej činnosti), čo súvisí aj s novými požiadavkami právnych predpisov na poistnú ochranu zodpovednosti z niektorých činností (napr. poistenie cestovných kancelárií, poisťovacích maklérov a pod.). Nadalej pokračuje rast počtu poisťovní poskytujúcich investičné životné poistenie. Pri iných poistných produktoch došlo len k malým zmenám jednotlivých technických parametrov (často úrokovej miery pri životných poisteniach), čo svedčí o pomerne dobrom portfóliu poistných produktov jednotlivých poisťovní.

V rámci ďalších dvoch prehľadov poisťovne uviedli výšku a metódy tvorby rezerv v minulom roku ako aj za ostatné štyri roky, pričom bolo potrebné uviesť aj dôvod zvýšenia alebo zníženia jednotlivých rezerv v prípade, ak bol vyšší ako 20 %. Pri spôsobe výpočtu rezerv nedošlo u jednotlivých poisťovní k výraznejším zmenám. Dôvodom zvýšenej tvorby poistno-technických rezerv je zväčša rast poisťovne a s tým spojený rast rezerv, prípadne nárast rezerv v dôsledku jednej väčšej poistnej udalosti (najmä u poistných produktov/odvetví s menším kmeňom).

V ďalšom prehľade poisťovne uviedli spôsob rozdelenia podielov na prebytkoch v životnom poistení. V súlade s požiadavkou úradu poisťovne tento rok podrobnejšie rozčlenili prírastok životnej technickej rezervy na prírastok z garantovaného plnenia a na prírastok, ktorý je zapríčinený vyšším zhodnotením rezerv, ako je garantované ako aj ich rozčlenenie na jednotlivé druhy plnení. Aktuári opísali metódu zhodnotenia prostriedkov rezerv, preskúmali a uviedli, či jednotlivé metódy rozdelenia

podielov na prebytkoch sú v súlade s právnymi predpismi, poisťnými podmienkami a obchodnými plánmi poisťovne.

Poisťovne taktiež vypracovali prehľad o škodovosti poisťovne za predchádzajúci kalendárny rok a ďalšie tri kalendárne roky, pričom aktuari mali uviesť aj dôvod vysokej škodovosti v prípade, že škodovosť definovaná ako podiel nákladov na poisťné plnenia a zmeny technickej rezervy na poisťné plnenia k predpísanému poisťnému, bola vyššia ako 80 % počas dvoch rokov. Najčastejšie poisťovne uvádzali zvýšenú škodovosť v poisťnom odvetví B/3 ako aj v B/7, B/8 a B/10a. Ako dôvod bola najčastejšie uvádzaná zlá konkurenčná situácia na trhu, prípadne vysoká individuálna škoda v danom odvetví a v danom roku.

Ďalej mali poisťovne vypracovať odhad finančnej situácie na nasledujúci rok aspoň v rozsahu predpokladaného výkazu ziskov a strát, súvahy a predpokladanej miery solventnosti. Poisťovne zväčša nepredpokladali žiadne výrazné zmeny v hospodárení a v rámci toho vypracovávali uvedené finančné odhady približne na úrovni predchádzajúceho roku zvýšenej o infláciu a primeraný rast poisťovne, pochopiteľne pri dodržaní istej konzervatívnej opatrnosti pri odhadoch.

Tabuľka 34: Menný zoznam zodpovedných aktuárov poisťovní k 1. 3. 2003

Poisťovňa	Titul, meno a priezvisko zodpovedného aktuára
Slovenská poisťovňa, a. s.	RNDr. Mária Vrťová
KOOPERATIVA poisťovňa, a. s.	Ing. Rastislav Pavlovský
UNIQA poisťovňa, a. s.	Ing. Martin Zatkalík
ERGO poisťovňa, a. s.	Mgr. Martin Janeček
QBE poisťovňa, a. s.	RNDr. Pavol Huraj
UNION poisťovňa, a. s.	RNDr. Andrej Hoos
Allianz poisťovňa, a. s.	Ing. Katarína Kijacová
Česká poisťovňa - Slovensko a. s.	Ing. Mgr. Michaela Filipková
Komunálna poisťovňa a. s.	Mgr. Marian Hradecký
POISŤOVŇA GERLING Slovensko, a. s.	Doc. RNDr. Rastislav Potocký, CSc.
VZÁJOMNÁ ŽIVOTNÁ POISŤOVŇA a. s.	Ing. Miriam Čizmazia
Univerzálna banková poisťovňa, a. s.	Doc. RNDr. František Lamoš, CSc.
Prvá česko-slovenská poisťovňa, a. s.	Mgr. Rastislav Rúš
Hasičská poisťovňa a. s.	-
AMSLICO AIG Life poisťovňa a. s.	Mgr. Martina Pospíšilová
Nationale-Nederlanden poisťovňa a. s.	Ing. Jelica Kľučovská
Poisťovňa TATRA a. s.	Mgr. Ján Zatkalík
Generali Poisťovňa a. s.	Ing. Natália Voroňáková
KONTINUITA - Slovenská životná poisťovňa, a. s.	Ing. Mgr. Zuzana Matiová
D.A.S. poisťovňa právnej ochrany, a. s.	Ing. Pavel Kočí
Wüstenrot, životná poisťovňa a. s.	Ing. Pavel Kočí
R+V Poisťovňa, a. s.	Ing. Peter Kútik
Poisťovňa AIG Slovakia a. s.	Doc. RNDr. Rastislav Potocký, CSc.
Zurich Poisťovňa, a. s.	-
VICTORIA - VOLKSBANKEN Poisťovňa, a. s.	Doc. RNDr. Rastislav Potocký, CSc.
Poisťovňa Cardif Slovakia, a. s.	Dimitri Lansu
Poisťovňa DRUKOS a. s.	Mgr. Adriana Harmanová
Česká podnikateľská poisťovňa, a. s.	-
CREDIT SUISSE LIFE & PENSIONS POISŤOVŇA, a. s.	RNDr. Tomáš Herbst

V závere sa aktuári mali vyjadriť k jednotlivým oblastiam uvedeným v správe aktuára (k výške technických rezerv a ich umiestnení, k výpočtu solventnosti a pod.). Väčšina aktuárov nevyjadrila žiadne závažné výhrady k pôsobeniu poisťovne. Niektorí aktuári najmä životných poisťovní uviedli ako potenciálny faktor ohrozujúci poisťováciu činnosť poisťovne, klesanie úrokových mier na finančnom trhu a s tým spojenú potenciálnu nedostatočnosť rezerv, ktoré sú zväčša kalkulované s úrokovou mierou na úrovni 4 až 6 %. Pokiaľ sa v jednotlivých prípadoch aktuári vyjadrili negatívne k niektorým aspektom činnosti poisťovne, úrad preveril tieto negatívne stanoviská a bude na ne prihliadať pri ďalšej kontrolnej činnosti v rámci svojich kompetencií.

Podľa doterajších skúseností možno konštatovať, že aktuárske správy prispeli ku skvalitneniu analytickej činnosti úradu. V **tabuľke 34** je uvedený menný zoznam zodpovedných aktuárov jednotlivých poisťovní k 1. 3. 2003, nakoľko podľa § 70 zákona o poisťovníctve boli poisťovne povinné zosúladiť svoje právne pomery s ustanoveniami tohto zákona najneskôr do 1. marca 2003. Jednou z povinností podľa zákona o poisťovníctve je dať si zodpovedným aktuárom potvrdzovať správnosť stanovených skutočností.

7. Sprostredkovanie poistenia

V rámci legislatívnych zmien v oblasti sprostredkovania poistenia došlo k presnejšiemu definovaniu pojmu „sprostredkovanie poistenia“.

Podľa § 13 ods. 1 zákona o poisťovníctve sprostredkovaním poistenia je:

- a) činnosť smerujúca k tomu, aby záujemca o uzavretie poistnej zmluvy alebo zaist'ovacej zmluvy mal príležitosť takúto zmluvu uzavrieť,
- b) poskytovanie služieb súvisiacich s činnosťou podľa písmena a),
- c) spolupráca pri likvidácii poistných udalostí,
- d) zisťovanie a hodnotenie poistného rizika,
- e) poskytovanie odborného poradenstva v oblasti poisťovníctva.

Zákon o poisťovníctve rozlíšil a definoval dva druhy subjektov, ktoré sú oprávnené vykonávať sprostredkovanie poistenia na základe povolenia udeleného úradom, a to:

- a) Poisťovací maklér - ktorý vykonáva sprostredkovanie poistenia na základe zmluvy o sprostredkovaní poistenia s osobou, ktorá má záujem o uzavretie poistnej zmluvy,
- b) Poisťovací agent - ktorý vykonáva činnosti podľa písmen a) až c) v mene viac poisťovní. Pokiaľ poisťovací agent vykonáva činnosť sprostredkovania poistenia len pre jednu poisťovňu nie je povinný požiadať o udelenie povolenia na vykonávanie činnosti poisťovacieho agenta (ide o tzv. „výlučného agenta“).

Základným kritériom na rozlíšenie poisťovacieho makléra a poisťovacieho agenta sa stala skutočnosť, či daný subjekt vykonáva sprostredkovanie v prospech svojho klienta alebo v mene a v prospech poisťovne. Rozdiel je tiež v rozsahu oprávnenia vykonávať sprostredkovateľskú činnosť a v povinnosti poisťovacieho makléra uzavrieť poistenie pre prípad zodpovednosti za škodu spôsobenú pri sprostredkovaní poistenia, a to s limitom poistného plnenia minimálne 5 mil. Sk.

Zákon o poisťovníctve súčasne stanovuje podmienky na udelenie povolenia na vykonávanie činnosti poisťovacieho makléra alebo poisťovacieho agenta, pričom podľa § 71 ods. 1 zákona o poisťovníctve poisťovací maklér, ktorý ku dňu účinnosti tohto zákona vykonával činnosť podľa doterajších predpisov je povinný do 12 mesiacov odo dňa účinnosti tohto zákona podať úradu žiadosť o udelenie povolenia podľa §13.

K 31. 12. 2002 pôsobilo na poistnom trhu 432 sprostredkovateľov v poisťovníctve (nárast oproti 31. 12. 2001 o 77 subjektov), z toho 157 fyzických osôb a 275 právnických osôb.

Odo dňa účinnosti zákona o poisťovníctve do 31. 12. 2002 bolo vydaných 14 povolení pre poisťovacích agentov fyzických osôb, 10 povolení pre poisťovacích agentov právnických osôb, 28 povolení pre poisťovacích maklérov fyzických osôb a 50 povolení pre poisťovacích maklérov právnických osôb. K 31. 12. 2002 nebolo podľa zákona o poisťovníctve prelicencovaných 115 sprostredkovateľov fyzických osôb a 215 sprostredkovateľov právnických osôb.

Aktuálny zoznam osôb, ktorým bolo vydané povolenie na vykonávanie sprostredkovateľskej činnosti v poisťovníctve je uvedený na webovej stránke úradu: www.uft.sk.

8. Odborné skúšky

Úrad pre finančný trh v súlade s § 13 ods. 16 a § 37 ods. 13 zákona o poisťovníctve a v súlade s vyhláškou MF SR č. 144/2002 Z. z. o odbornej skúške poisťovacieho makléra, poisťovacieho agenta a aktuára a o poplatku za jej vykonanie organizuje odbornú skúšku poisťovacieho makléra, odbornú skúšku poisťovacieho agenta, ktorý vykonáva sprostredkovanie poistenia pre viac ako jednu poisťovňu a odbornú skúšku aktuára.

Na prípravu skúšok boli zostavené prípravné komisie. Členmi prípravných komisií boli na návrh Slovenskej asociácie maklérov v poisťovníctve a Slovenskej spoločnosti aktuárov odborníci z poistného trhu, zástupcovia akademickej obce, ako aj predstaviteľ MF SR a predstavitelia úradu. Prípravné komisie vypracovali pravidlá, sylaby, zoznam odporúčanej literatúry, zoznam právnych predpisov a otázky k písomnej a ústnej časti odbornej skúšky.

Odborné skúšky sa konajú pred päťčlennou skúšobnou komisiou, ktorú menuje generálny riaditeľ úradu. V komisiách je spravidla jeden zástupca úradu.

V roku 2002 boli vyhlásené dva termíny odbornej skúšky aktuára:

- na odbornú skúšku konanú v dňoch 8. - 9. októbra 2002 sa prihlásilo a bolo pozvaných 23 záujemcov, odbornej skúšky sa zúčastnilo 22 účastníkov, podmienkam písomnej aj ústnej časti vyhovel a osvedčenie o vykonaní odbornej skúšky obdržalo 15 účastníkov,
- na odbornú skúšku konanú v dňoch 3. - 4. decembra 2002 sa prihlásilo a bolo pozvaných 17 záujemcov, odbornej skúšky sa zúčastnilo 15 účastníkov, podmienkam písomnej aj ústnej časti vyhovel a osvedčenie o vykonaní odbornej skúšky obdržalo 10 účastníkov.

V roku 2002 bol vyhlásený jeden termín odbornej skúšky skúška poisťovacieho makléra a poisťovacieho agenta, ktorý vykonáva sprostredkovanie poistenia pre viac ako jednu poisťovňu:

- na odbornú skúšku konanú dňa 30. októbra 2002 sa prihlásilo, bolo pozvaných a zúčastnilo sa 5 záujemcov, podmienkam písomnej aj ústnej časti vyhovel 1 účastník, ktorý obdržal osvedčenie o vykonaní odbornej skúšky poisťovacieho makléra.

9. Prehľad legislatívneho vývoja

Ekonomický a právny vývoj spoločne s postupujúcim procesom integrácie Slovenskej republiky do európskych štruktúr si vyžiadal zásadné legislatívne zmeny v oblasti právnej úpravy poisťovníctva a výkonu dohľadu nad poisťovníctvom.

Zákon č. 24/1991 Zb. o poisťovníctve v znení neskorších predpisov bol zrušený a nahradený zákonom o poisťovníctve (zákon č. 95/2002 Z. z. o poisťovníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov), ktorý nadobudol účinnosť 1. 3. 2002 s výnimkou niektorých ustanovení, ktoré nadobudnú účinnosť dňom nadobudnutia platnosti zmluvy o pristúpení Slovenskej republiky k Európskym spoločenstvám. Predmetný zákon vychádza z Koncepcie rozvoja poisťovníctva v Slovenskej republike schválenej vládou Slovenskej republiky.

Zákon o poisťovníctve novo upravuje podmienky povolovacích konaní pre poisťovne, zaist'ovne, subjekty vykonávajúce sprostredkovanie poistenia, ako aj pôsobenie pobočiek zahraničných poisťovní a zahraničných zaist'ovní na území Slovenskej republiky.

Sprísnenie podmienok na udelenie povolenia pre poisťovne a zaist'ovne spočíva najmä v doplnení nasledovných podmienok:

- prehľadný a dôveryhodný pôvod základného imania a ďalších finančných zdrojov poisťovne,
- vhodnosť osôb s kvalifikovanou účasťou na poisťovni a prehľadnosť vzťahov týchto osôb s inými osobami, najmä prehľadnosť podielov na základnom imaní a na hlasovacích právach,
- dôveryhodnosť osôb, ktoré sú navrhované za členov predstavenstva, prokuristov, za vedúcich zamestnancov a osôb zodpovedných za výkon vnútornej kontroly,
- prehľadnosť skupiny s úzkymi väzbami, ku ktorej patrí aj akcionár s kvalifikovanou účasťou na poisťovni,
- výkonu dohľadu neprekážajú úzke väzby v rámci skupiny,
- výkonu dohľadu neprekážajú právny poriadok a spôsob jeho uplatnenia v štáte, na ktorého území má skupina úzke väzby,
- technická a organizačná pripravenosť na vykonávanie poisťovacej činnosti.

Zákon o poisťovníctve taktiež novo definuje prípady udeľovania predchádzajúcich súhlasov úradu pre poisťovne a zaist'ovne. Ide o nasledovné prípady:

- nadobudnutie alebo prekročenie podielu na základnom imaní poisťovne alebo zaist'ovne alebo na hlasovacích právach poisťovne alebo zaist'ovne vo výške 10 %, 20 %, 33 %, 50 % a 66 % v jednej alebo v niekoľkých operáciách priamo alebo konaním v zhode,
- zníženie základného imania poisťovne alebo zaist'ovne, ak nejde o zníženie z dôvodov straty,
- voľbu osôb, navrhovaných za členov predstavenstva a prokuristu poisťovne alebo zaist'ovne, vedúceho pobočky zahraničnej poisťovne alebo zaist'ovne,

- zlúčenie, splynutie alebo rozdelenie poisťovne alebo zaistovne, vrátane zlúčenia inej právnickej osoby s poisťovňou alebo zaistovňou,
- vrátenie povolenia na vykonávanie poisťovacej činnosti alebo zaistovacej činnosti,
- predaj poisťovne alebo zaistovne, pobočky zahraničnej poisťovne alebo zaistovne.

Novými úpravami nedošlo len k rozširovaniu právomocí úradu, ale aj k zníženiu právomocí - úrad neschvaľuje poisťné podmienky. Uvedeným postupom dochádza k zvýšeniu zodpovednosti ako poisťovní (zabezpečiť súlad s Občianskym zákonníkom a inými právnymi predpismi), tak aj klientov a presunutiu dôrazu na zmluvnú voľnosť oboch strán.

Nový zákon o poisťovníctve taktiež posilňuje právomoci úradu ako orgánu dohľadu a jeho vybavenie nástrojmi, prostredníctvom ktorých môže účinne ovplyvniť vývoj na poisťnom trhu, monitorovať ho a účinne zasahovať v prípade nedostatkov.

Poisťovne, ktoré získali povolenie na vznik a podnikanie v poisťovníctve sú povinné počas celej doby svojho pôsobenia spolupracovať s orgánom dohľadu. Zahŕňa to najmä povinnosť predkladania účtovných závierok a správ, výkazov ziskov a strát s komentárom, súvah poisťovne, audítorských správ, rozborov hospodárskych výsledkov, zoznamov výšky a umiestnenia prostriedkov technických rezerv za uplynulý kalendárny rok.

Podstatná zmena sa dotkla určenia minimálnej miery solventnosti poisťovne, resp. pobočky zahraničnej poisťovne, ktorá vychádza z právnych noriem Európskej únie, a to Prvej smernice Rady 73/239/EHS o neživotnom poistení a Prvej smernice Rady 79/267/EHS o životnom poistení. Uplatňovanie nového postupu v praxi umožní prehľadnenie a zrealnenie stavu hospodárenia poisťovne.

Ďalšou významnou zmenou pri výkone dohľadu je zavedenie dohľadu na konsolidovanom základe. Konsolidovaný dohľad úrad vykonáva nad obchodnými a finančnými vzťahmi poisťovne alebo zaistovne v rámci poisťovacích konsolidovaných celkov a finančných konsolidovaných celkov, za účelom obmedzenia rizík, ktorým je poisťovňa alebo zaistovňa vystavená z dôvodu jej účasti v poisťovacom konsolidovanom celku alebo finančnom konsolidovanom celku. Hlavným cieľom konsolidovaného dohľadu je výkon dohľadu aj nad subjektmi, ktoré priamo nepôsobia na poisťnom trhu, ale svojou finančnou nestabilitou môžu ohroziť činnosť poisťovne.

Nový zákon o poisťovníctve sa výraznou mierou dotkol rozšírenia oprávnení orgánu dohľadu pri ukladaní sankcií, a to vo vzťahu:

- k subjektom, ktorým môže uložiť sankciu:
 - a) osobám, ktoré vykonávajú činnosti, na ktoré je potrebné povolenie podľa zákona o poisťovníctve bez povolenia,
 - b) poisťovacím maklérom alebo agentom,
 - c) Slovenskej kancelárii poisťovateľov,
 - d) právnickej osobe, ktorá je zahrnutá do konsolidovaného celku,
 - e) členom štatutárneho orgánu alebo členovia dozornej rady poisťovne alebo zaistovne, vedúci pobočky zahraničnej poisťovne alebo pobočky zahraničnej zaistovne, zodpovedný aktuár, prokurista, zamestnanec zodpovedný za výkon vnútornej kontroly alebo vedúci zamestnanec poisťovne alebo zaistovne,
 - f) osoby, ktoré vykonávajú činnosti, na ktoré je podľa zákona potrebné povolenie úradu, bez takéhoto povolenia,
- k druhu sankcií, ktoré môže

- a) uložiť poisťovni, zaist'ovni, pobočke zahraničnej poisťovne alebo pobočke zahraničnej zaist'ovne vypracovať ozdravný plán,
- b) uložiť poisťovni, zaist'ovni, pobočke zahraničnej poisťovne alebo pobočke zahraničnej zaist'ovne predkladať osobitné výkazy, hlásenia a správy,
- c) uložiť poisťovni, zaist'ovni, pobočke zahraničnej poisťovne alebo pobočke zahraničnej zaist'ovne skončiť nepovolenú činnosť,
- d) obmedziť alebo pozastaviť poisťovni, zaist'ovni, pobočke zahraničnej poisťovne alebo pobočke zahraničnej zaist'ovne oprávnenie na uzatváranie poisťných zmlúv alebo zaist'ných zmlúv a rozširovanie záväzkov,
- e) odňať poisťovni, zaist'ovni, pobočke zahraničnej poisťovne alebo pobočke zahraničnej zaist'ovne povolenie na výkon niektorej poisťovacej alebo zaist'ovacej činnosti,
- f) uložiť opravu účtovnej alebo inej evidencie podľa zistení úradu alebo audítora,
- g) uložiť uverejnenie opravy neúplnej, nesprávnej alebo nepravdivej informácie, ktorú poisťovňa, zaist'ovňa, pobočka zahraničnej poisťovne alebo pobočka zahraničnej zaist'ovne uverejnila na základe zákonom uložennej povinnosti,
- h) uložiť zúčtovanie strát z hospodárenia so základným imanom po zúčtovaní strát s nerozdeleným ziskom z minulých rokov a s fondmi tvorenými zo zisku.

V záujme zabezpečenia ochrany hospodárskeho a služobného tajomstva, ako aj ochrany práv jednotlivých klientov sa v zákone o poisťovníctve upresnila povinnosť mlčanlivosti, týkajúcej sa dôverných dokumentov a informácií o poisťovni a poistených, všetkými osobami a inštitúciami, ktoré s takými informáciami prichádzajú do styku.

V rámci ďalšej liberalizácie poisťovacích služieb v zmysle príslušných ustanovení smerníc EÚ zameraných na princíp voľnosti poskytovania finančných služieb zákon o poisťovníctve v porovnaní s predchádzajúcou právnou úpravou už neobsahuje ustanovenie, podľa ktorého životné poistenie osôb, ktoré majú trvalé bydlisko v Slovenskej republike, poistenie majetku na území Slovenskej republiky a poistenie zodpovednosti za škodu vyplývajúcu z činnosti fyzických a právnických osôb na území Slovenskej republiky, bolo možné uzatvoriť iba v poisťovni, ktorá mala povolenie na vznik a podnikanie v poisťovníctve na území Slovenskej republiky.

Zákon o poisťovníctve vytvára štandardné, medzinárodne akceptované legislatívne prostredie poisťného trhu zodpovedajúce požiadavkám OECD a EÚ. Implementáciou smerníc EÚ I., II. a III. generácie týkajúcich sa komerčného poisťovníctva sa zabezpečuje kompatibilita poisťného práva SR s právom krajín EÚ.

Zákon o poisťovníctve dopĺňajú a upresňujú nasledovné všeobecne záväzné právne predpisy:

- vyhláška MF SR č. 144/2002 Z. z. o odbornej skúške poisťovacieho makléra, poisťovacieho agenta a aktuára a o poplatku za jej vykonanie (účinná od 1. 4. 2002),
- vyhláška MF SR č. 155/2002 Z. z., ktorou sa ustanovuje spôsob preukazovania splnenia podmienok na udelenie povolenia na vykonávanie poisťovacej činnosti a na udelenie povolenia na vykonávanie zaist'ovacej činnosti (účinná od 1. 4. 2002),
- vyhláška MF SR č. 171/2002 Z. z., ktorou sa ustanovujú náležitosti žiadosti o udelenie predchádzajúceho súhlasu podľa § 36 ods. 1 zákona č. 95/2002 Z. z. o poisťovníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov (účinná od 25. 3. 2002),
- vyhláška MF SR č. 197/2002 Z. z., ktorou sa ustanovujú limity umiestnenia prostriedkov technických rezerv v poisťovníctve (účinná od 1. 5. 2002),

- vyhláška MF SR č. 380/2002 Z. z., ktorou sa ustanovuje spôsob určenia hodnoty cenných papierov a nehnuteľností, v ktorých sú umiestnené prostriedky technických rezerv v poisťovníctve (účinná od 15. 7. 2002),
- vyhláška MF SR č. 381/2002 Z. z. o náležitostiach správy aktúára o činnosti poisťovne a správy aktúára o činnosti zaist'ovne (účinná od 15. 7. 2002),
- vyhláška MF SR č. 497/2002 Z. z. o spôsobe výpočtu a preukazovania solventnosti poisťovne a solventnosti pobočky zahraničnej poisťovne (účinná od 1. 9. 2002),
- vyhláška MF SR č. 550/2002 Z. z. o predkladaní výkazov, hlásení a iných správ poisťovne, zaist'ovne, pobočky zahraničnej poisťovne a pobočky zahraničnej zaist'ovne (účinná od 1. 10. 2002),
- vyhláška č. 621/2002 Z. z. MF SR o predkladaní výkazov, hlásení a iných správ poisťovacieho konsolidovaného celku alebo finančného konsolidovaného celku (účinná od 1. 12. 2002).

Postavenie úradu ako orgánu dohľadu výrazne zmenil zákon o dohľade (zákon č. 96/2002 Z. z. o dohľade nad finančným trhom a o zmene a doplnení niektorých zákonov), ktorým bol zrušený čl. I zákona č. 329/2002 Z. z. o Úrade pre finančný trh a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Zákon o dohľade bol vypracovaný v súlade s Plánom legislatívnych úloh vlády Slovenskej republiky na rok 2001 a nadobudol účinnosť dňa 1. 4. 2002.

Zákonom o dohľade sa zriaďuje úrad ako nestranný a nezávislý orgán, ktorému sa v oblasti verejnej správy zveruje vykonávanie dohľadu nad kapitálovým trhom a poisťovníctvom. Orgánmi úradu sú rada úradu ako štatutárny a výkonný orgán úradu, ďalej generálny riaditeľ úradu, ktorý je príslušný na konanie v prvom stupni a dozorný výbor úradu ako kontrolný orgán. Z dôvodu, že úrad už nie je orgánom štátnej správy, na konanie úradu sa nevzťahuje zákon č. 71/1967 Zb. o správnom konaní a konanie je osobitne upravené v zákone o dohľade.

Príjmami úradu sú podľa zákona o dohľade príspevky dohliadaných subjektov, poplatky za úkony v konaní na úrade, ako aj zisk z predchádzajúcich účtovných období. Prostriedky zo štátneho rozpočtu môžu byť príjmom úradu v prípade, ak tak ustanoví zákon o štátnom rozpočte na príslušný rozpočtový rok. Hospodárenie úradu kontroluje dozorný výbor, ktorý tiež schvaľuje rozpočet úradu a výšku príspevkov dohliadaných subjektov.

Cieľom zákona o dohľade je vytvoriť podmienky pre efektívnejšie vykonávanie činností orgánu dohľadu v záujme zabezpečenia ochrany oprávnených záujmov poistených a súčasne upraviť výkon dohľadu tak, aby spĺňal princípy regulácie požadované medzinárodnými organizáciami združujúcimi regulačné orgány.

Ďalšou legislatívnou zmenou súvisiacou s aproximáciou práva Slovenskej republiky s právom krajín EÚ je novelizácia zákona č. 40/1964 Zb. v znení neskorších predpisov (Občiansky zákonník) zákonom č. 526/2002 Z. z. (ďalej len „novela“), ktorý bol schválený dňa 19. 8. 2002. Okrem niektorých ustanovení, ktoré nadobudnú účinnosť až dňom nadobudnutia platnosti zmluvy o pristúpení Slovenskej republiky k Európskym spoločenstvám a k EÚ, novela nadobudne účinnosť dňa 1. 1. 2003. Novela obsahuje najmä základné náležitosti poisťnej zmluvy, ustanovenia týkajúce sa poistenia právnej ochrany, ako aj voľbu práva platného pre poisťnú zmluvu.

Prílohy

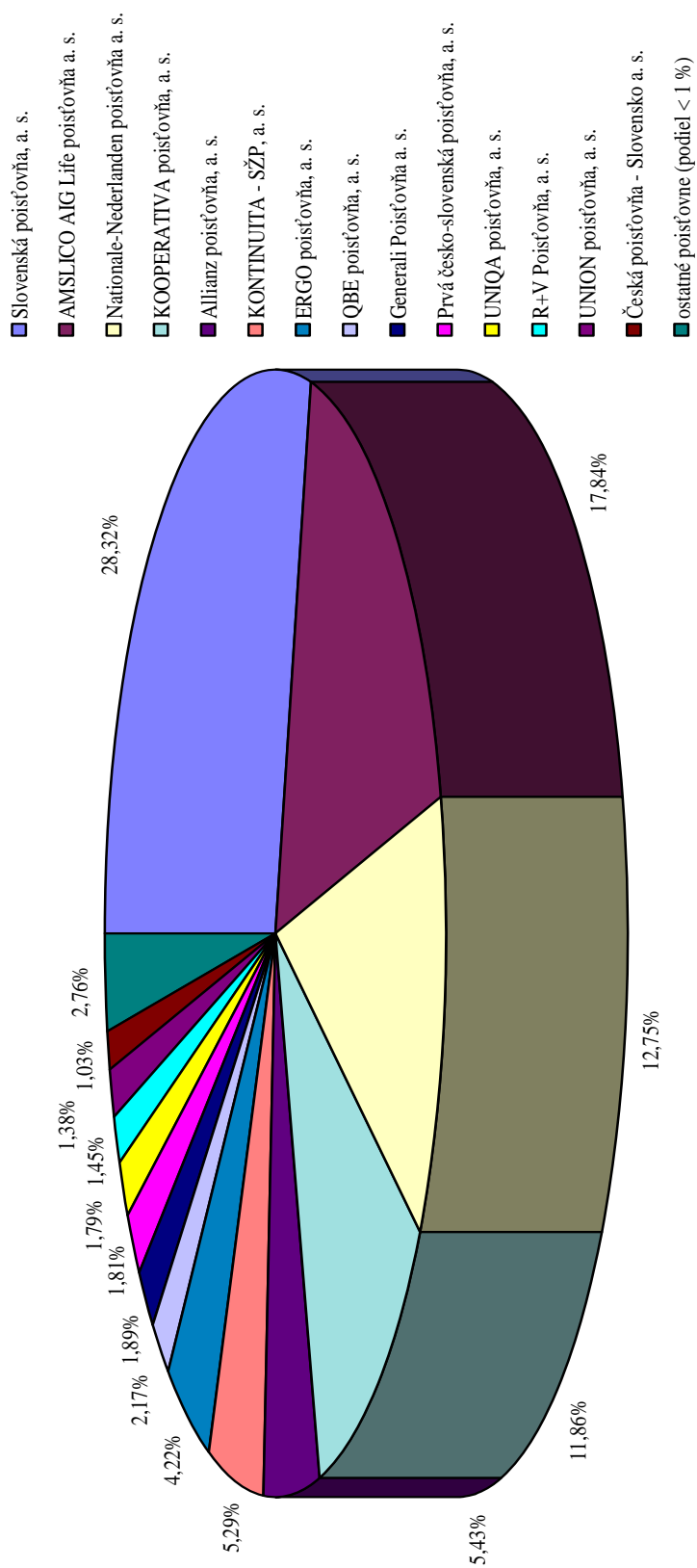
- Príloha 1** Prevádzkové náklady k predpísanému poistnému k 31. 12. 2002
- Príloha 2** Predpísané poistné v životnom poistení k 31. 12. 2002
- Príloha 3** Predpísané poistné v neživotnom poistení k 31. 12. 2002
- Príloha 4** Celkové predpísané poistné k 31. 12. 2002
- Príloha 5** Celkové predpísané poistné za obdobie rokov 1993 - 2002
- Príloha 6** Vývoj predpísaného poistného v životnom poistení za obdobie rokov 1997 – 2002
- Príloha 7** Vývoj predpísaného poistného v neživotnom poistení za obdobie rokov 1997 – 2002
- Príloha 8** Medziročné nárasty celkového predpísaného poistného za obdobie rokov 1994 - 2002
- Príloha 9** Náklady na poistné plnenia v životnom poistení k 31. 12. 2002
- Príloha 10** Náklady na poistné plnenia v neživotnom poistení k 31. 12. 2002
- Príloha 11** Celkové náklady na poistné plnenia k 31. 12. 2002
- Príloha 12** Náklady na poistné plnenia za obdobie rokov 1996 - 2002
- Príloha 13** Porovnanie podielov na poistnom trhu podľa predpísaného poistného a nákladov na poistné plnenia v životnom poistení za jednotlivé roky 1999 - 2002
- Príloha 14** Porovnanie podielov na poistnom trhu podľa predpísaného poistného a nákladov na poistné plnenia v neživotnom poistení za jednotlivé roky 1999 – 2002
- Príloha 15** Porovnanie podielov na poistnom trhu podľa celkového predpísaného poistného a nákladov na poistné plnenia za jednotlivé roky 1999 – 2002
- Príloha 16** Klasifikácia poistných odvetví podľa poistných druhov
- Príloha 17** Súvaha poisťovní (sumár) k 31. 12. 2002
Výkaz ziskov a strát poisťovní (sumár) k 31. 12. 2002

Príloha 1

Poišťovníka	Životné poistenie						Neživotné poistenie					
	Prispísané hrubé poisťné	Obstarávacie náklady na poisťné zmluvy	Podiel na poisťnom	Čistá výška prevádzkových nákladov	Podiel na poisťnom	Obstarávacie náklady na poisťné zmluvy	Prispísané hrubé poisťné	Podiel na poisťnom	Čistá výška prevádzkových nákladov	Podiel na poisťnom	Obstarávacie náklady na poisťné zmluvy	
	(tis. Sk)	(tis. Sk)	(%)	(tis. Sk)	(%)	(tis. Sk)	(tis. Sk)	(%)	(tis. Sk)	(%)	(tis. Sk)	
1	Slovenská poisťovňa, a. s.	4 461 585	478 021	10,71%	1 282 056	28,74%	8 311 166	1 117 133	13,44%	2 510 866	30,21%	
2	KOOPERATIVA poisťovňa, a. s.	1 867 634	769 480	41,20%	728 695	39,02%	3 433 820	647 906	18,87%	547 393	15,94%	
3	UNIQA poisťovňa, a. s.	281 718	70 517	25,03%	102 211	36,28%	989 337	143 081	14,46%	147 468	14,91%	
4	ERGO poisťovňa, a. s.	665 577	87 273	13,11%	239 852	36,04%	352 347	33 463	9,50%	82 860	23,52%	
5	QBE poisťovňa, a. s.	341 463	33 826	9,91%	96 155	28,16%	204 746	30 504	14,90%	45 951	22,44%	
6	UNION poisťovňa, a. s.	217 932	69 763	32,01%	139 768	64,13%	557 690	104 562	18,75%	164 870	29,56%	
7	Allianz poisťovňa, a. s.	854 705	205 984	24,10%	222 585	26,04%	3 629 787	462 965	12,75%	804 174	22,15%	
8	Česká poisťovňa - Slovensko a. s.	162 260	136 793	84,30%	72 991	44,98%	1 635 867	157 092	9,60%	202 195	12,36%	
9	Komunálna poisťovňa a. s.	107 567	12 112	11,26%	18 521	17,22%	293 773	66 878	22,77%	43 216	14,71%	
10	POISŤOVŇA GERLING Slovensko, a. s.	-	-	-	-	-	180 113	15 842	8,80%	5 859	3,25%	
11	VZÁJOMNÁ ŽIVOTNÁ POISŤOVŇA a. s.	680	23	3,38%	223	32,79%	52 334	1 218	2,33%	16 845	32,19%	
12	Univerzálna banková poisťovňa, a. s.	104 073	18 199	17,49%	52 890	50,82%	234 771	40 468	17,24%	101 366	43,18%	
13	Prvá česko-slovenská poisťovňa, a. s.	285 643	45 711	16,00%	111 404	39,00%	-	-	-	-	-	
14	Hasičská poisťovňa a. s.	-	-	-	-	-	9 236	64	0,69%	32 980	357,08%	
15	AMSLICO AIG Life poisťovňa a. s.	2 809 615	411 236	14,64%	862 059	30,68%	67 965	5 763	8,48%	7 572	11,14%	
16	Nationale-Nederlander poisťovňa a. s.	2 009 145	335 255	16,69%	609 630	30,34%	-	-	-	-	-	
17	Poišťovňa TATRA a. s.	11 239	1 214	10,80%	7 563	67,29%	50 685	7 144	14,09%	21 553	42,52%	
18	Generali Poišťovňa a. s.	298 412	164 013	54,96%	89 058	29,84%	350 068	81 872	23,39%	74 945	21,41%	
19	KONTINUITA - Slovenská životná poisťovňa, a. s.	833 191	97 496	11,70%	65 148	7,82%	27 295	9 719	35,61%	15 380	56,35%	
20	D.A.S. poisťovňa právnej ochrany, a. s.	-	-	-	-	-	50 388	29 889	59,32%	15 843	31,44%	
21	Wüstenrot, životná poisťovňa a. s.	118 846	73 403	61,76%	54 832	46,14%	-	-	-	-	-	
22	R+V Poišťovňa, a. s.	229 157	119 712	52,24%	140 412	61,27%	223 898	75 751	33,83%	127 339	56,87%	
23	Poišťovňa AIG Slovakia a. s.	-	-	-	-	-	152 266	17 909	11,76%	20 290	13,33%	
24	VICTORIA - VOLKSBANKEN Poišťovňa, a. s.	14 168	3 178	22,43%	10 976	77,47%	9 253	53	0,57%	3 650	39,45%	
25	Poišťovňa Cardif Slovakia, a. s.	7 471	55	0,74%	3 269	43,76%	49 637	369	0,74%	21 620	43,56%	
26	Poišťovňa DRUKOS a. s.	71 231	4 241	5,95%	46 674	65,52%	-	-	-	-	-	
27	Česká podnikateľská poisťovňa, a. s.	0	0	-	3 331	-	-	-	-	-	-	
28	CREDIT SUISSE LIFE & PENSIONS POISŤOVŇA, a. s.	0	0	-	112	-	-	-	-	-	-	
Celkom		15 753 313	3 137 505	19,92%	4 960 415	31,49%	20 866 442	3 049 645	14,62%	5 014 235	24,03%	

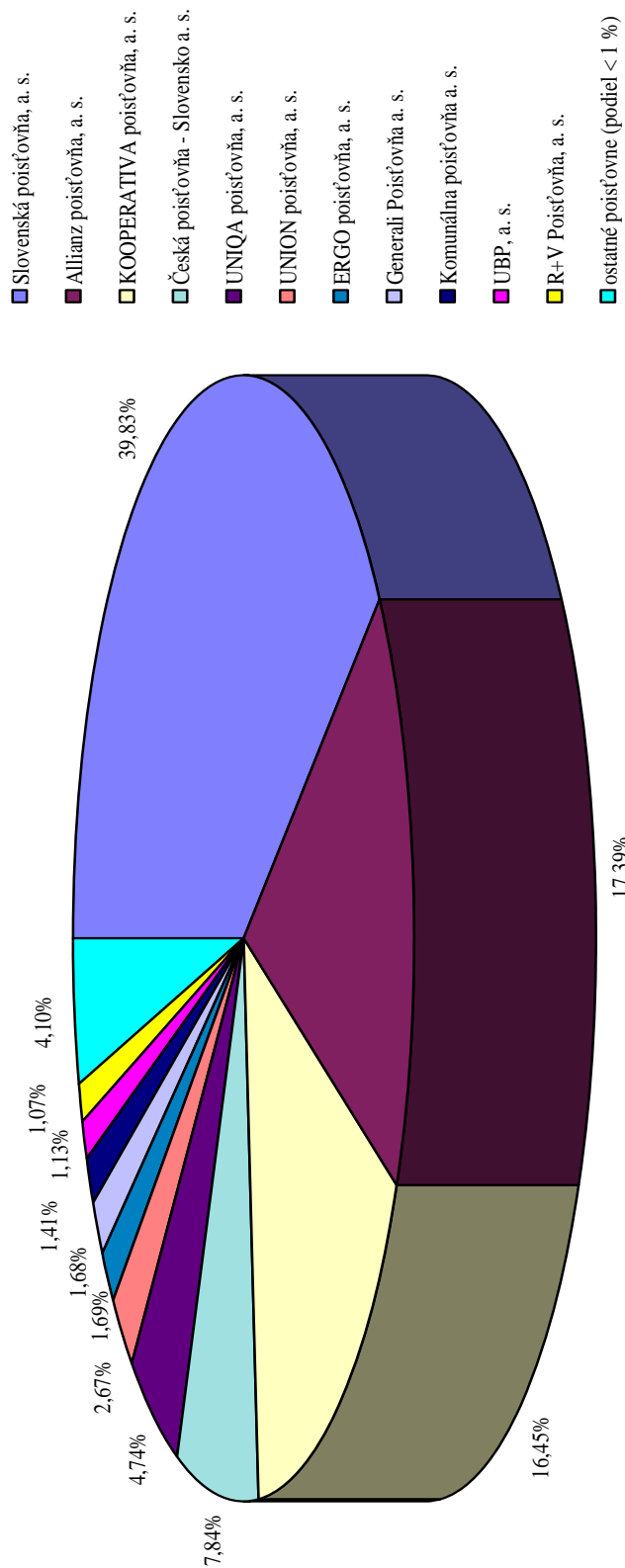
Príloha 2

Predpísané poistné v životnom poistení k 31. 12. 2002

Príloha 3

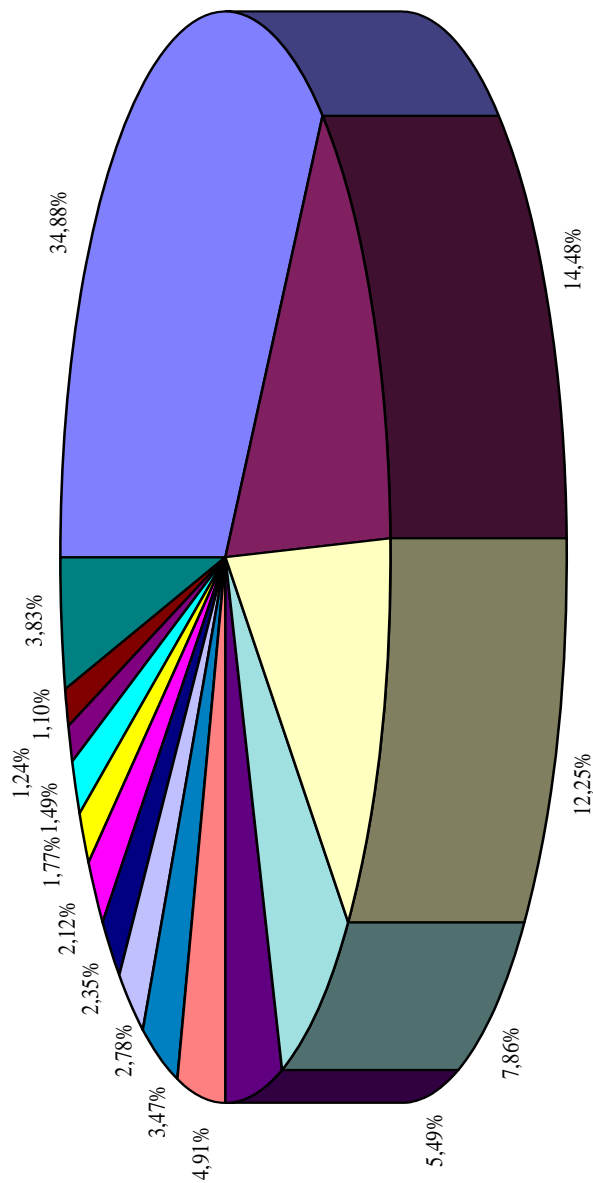
Predpísané poisťné v neživotnom poistení k 31. 12. 2002

Príloha 4

Celkové predpísané poistné k 31. 12. 2002

- Slovenská poisťovňa, a. s.
- KOOPERATIVA poisťovňa, a. s.
- Allianz poisťovňa, a. s.
- AMSLICO AIG Life poisťovňa a. s.
- Nationale-Nederlanden poisťovňa a. s.
- Česká poisťovňa - Slovensko a. s.
- UNIQA poisťovňa, a. s.
- ERGO poisťovňa, a. s.
- KONTINUITA - SŽP, a. s.
- UNION poisťovňa, a. s.
- Generali Poisťovňa a. s.
- QBE poisťovňa, a. s.
- R+V Poisťovňa, a. s.
- Komunálna poisťovňa a. s.
- ostatné poisťovne (podiel < 1 %)

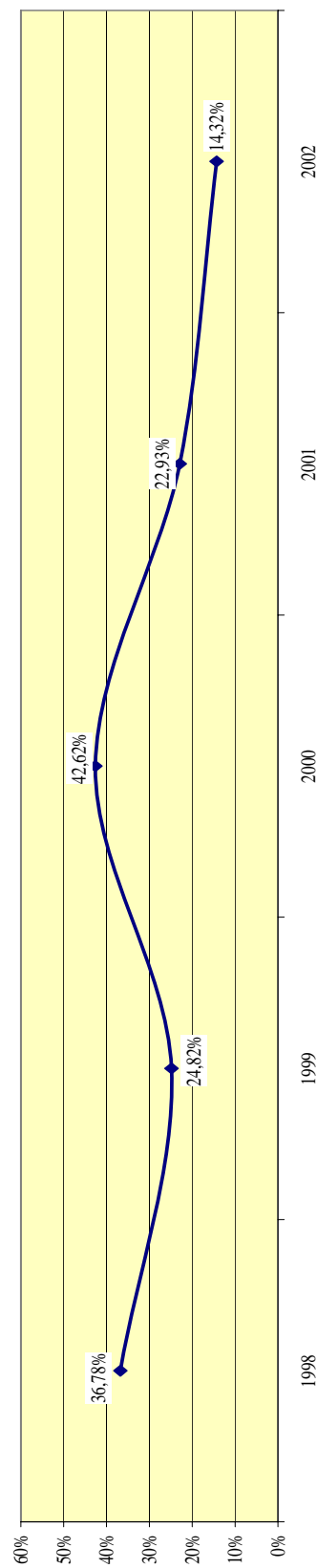
Príloha 5

Celkové predpísané poisťné za obdobie rokov 1993 - 2002 (v mil. SK)																				
Poisťovňa	1993		1994		1995		1996		1997		1998		1999		2000		2001		2002	
	Predpis poisťného	Podiel na trhu	Predpis poisťného	Podiel na trhu	Predpis poisťného	Podiel na trhu	Predpis poisťného	Podiel na trhu	Predpis poisťného	Podiel na trhu	Predpis poisťného	Podiel na trhu	Predpis poisťného	Podiel na trhu	Predpis poisťného	Podiel na trhu	Predpis poisťného	Podiel na trhu	Predpis poisťného	Podiel na trhu
1 Slovenská poisťovňa, a. s.	7 110	84,65%	7 639	83,10%	8 449	78,78%	9 522	67,82%	10 645	62,30%	12 553	58,59%	12 477	52,59%	13 171	47,92%	14 809	46,11%	12 773	34,88%
2 KOOPERATIVA poisťovňa, a. s.	744	8,86%	577	6,28%	780	7,27%	1 051	7,49%	1 385	8,11%	1 680	7,84%	2 032	8,56%	2 506	9,12%	3 071	9,56%	5 301	14,48%
3 UNIQA poisťovňa, a. s.	429	5,11%	574	6,24%	488	4,55%	558	3,97%	666	3,90%	798	3,72%	821	3,46%	849	3,09%	978	3,04%	1 271	3,47%
4 ERGO poisťovňa, a. s.	6	0,07%	8	0,09%	6	0,06%	51	0,36%	125	0,73%	267	1,25%	476	2,01%	655	2,38%	841	2,62%	1 018	2,78%
5 QBE poisťovňa, a. s.	33	0,39%	102	1,11%	196	1,83%	406	2,89%	556	3,25%	592	2,76%	603	2,54%	592	2,15%	549	1,71%	546	1,49%
6 UNION poisťovňa, a. s.	75	0,89%	144	1,57%	212	1,98%	265	1,89%	335	1,96%	386	1,80%	470	1,98%	657	2,39%	800	2,49%	776	2,12%
7 Spol. pre posietenie exportných úverov	1	0,01%	4	0,04%	9	0,08%	9	0,06%	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
8 Allianz poisťovňa, a. s.	1	0,01%	22	0,24%	229	2,14%	1 009	7,19%	1 350	7,90%	1 548	7,23%	1 793	7,56%	2 021	7,35%	2 678	8,34%	4 484	12,25%
9 Česká poisťovňa - Slovensko a. s.	-	-	117	1,27%	315	2,94%	434	3,09%	493	2,89%	566	2,64%	732	3,09%	815	2,96%	960	2,99%	1 798	4,91%
10 Komárňanská poisťovňa a. s.	-	-	6	0,07%	33	0,31%	105	0,75%	154	0,90%	211	0,98%	226	0,95%	265	0,96%	306	0,95%	401	1,10%
11 POISŤOVŇA ŽIVOTNÁ POISŤOVŇA a. s.	-	-	-	-	3	0,03%	21	0,15%	40	0,23%	63	0,29%	81	0,34%	99	0,36%	144	0,45%	180	0,49%
12 VZAJOMNÁ ŽIVOTNÁ POISŤOVŇA a. s.	-	-	-	-	3	0,03%	6	0,04%	9	0,05%	15	0,07%	42	0,18%	34	0,13%	34	0,11%	53	0,14%
13 Univerzálna banková poisťovňa, a. s.	-	-	-	-	1,32	0,01%	198	1,41%	165	0,97%	237	1,11%	290	1,22%	342	1,25%	421	1,31%	339	0,93%
14 Prvá česko-slovenská poisťovňa, a. s.	-	-	-	-	0,08	0,001%	9	0,06%	50	0,29%	101	0,47%	174	0,73%	193	0,70%	230	0,72%	286	0,78%
15 Hasičská poisťovňa a. s.	-	-	-	-	0,08	0,001%	161	1,15%	183	1,07%	444	2,07%	260	1,10%	169	0,61%	59	0,18%	9	0,03%
16 AMSLICO AIG Life poisťovňa a. s.	-	-	-	-	0,12	0,001%	157	1,12%	497	2,91%	893	4,17%	1 421	5,99%	2 182	7,94%	2 637	8,21%	2 878	7,86%
17 Európska Cestovná poisťovňa, a. s.	-	-	-	-	-	-	4	0,03%	4	0,02%	13	0,06%	33	0,14%	19	0,07%	-	-	-	-
18 Dopravná poisťovňa, a. s.	-	-	-	-	-	-	53	0,38%	80	0,47%	89	0,42%	101	0,43%	116	0,42%	88	0,28%	-	-
19 Nationale-Nederlanden poisťovňa a. s.	-	-	-	-	-	-	19	0,14%	285	1,67%	694	3,24%	1 063	4,48%	1 643	5,98%	1 878	5,85%	2 009	5,49%
20 Poisťovňa FATRA a. s.	-	-	-	-	-	-	3	0,02%	24	0,14%	58	0,27%	84	0,35%	59	0,21%	68	0,21%	62	0,17%
21 Generali Poisťovňa a. s.	-	-	-	-	-	-	-	-	18	0,11%	70	0,33%	100	0,42%	192	0,70%	371	1,16%	648	1,77%
22 KONTINUITA - Slovenská životná poisťovňa, a. s.	-	-	-	-	-	-	-	-	23	0,13%	125	0,58%	274	1,15%	558	2,03%	578	1,80%	860	2,35%
23 Všeobecná ľudová poisťovňa, a. s.	-	-	-	-	-	-	-	-	0,10	0,001%	8	0,04%	-	-	-	-	-	-	-	-
24 D.A.S. poisťovňa právej ochrany, a. s.	-	-	-	-	-	-	-	-	0,04	0,0002%	8	0,04%	18	0,08%	32	0,12%	46	0,14%	50	0,14%
25 Wüstenrot životná poisťovňa a. s.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0,80	0,004%	16	0,07%	40	0,15%	72	0,23%	119	0,32%
26 R+V Poisťovňa, a. s.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5,00	0,02%	71	0,30%	112	0,41%	228	0,71%	453	1,24%
27 Poisťovňa AIG Slovakia a. s.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0,20	0,001%	68	0,29%	124	0,45%	93	0,29%	152	0,42%
28 Zurich Poisťovňa, a. s.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0,90	0,004%	37	0,13%	91	0,28%	-	-
29 VICTORIA - VOLKSBANKEN Poisťovňa, a. s.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0	0%	3,74	0,01%	11	0,04%	23	0,06%
30 Poisťovňa Čarifik Slovakia, a. s.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0,225	0,001%	23	0,07%	57	0,16%	
31 Poisťovňa DRUKOS a. s.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0	0%	0	0%	53	0,17%	
32 Česká podnikateľská poisťovňa, a. s.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0	0%
33 CREDIT SUISSE LIFE & PENSIONS POISŤOVŇA, a. s.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0
34 Slovenská kancelária poisťovneľov	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2
Celkom	8 399	100%	9 193	100%	10 725	100%	14 041	100%	17 087	100%	21 425	100%	23 727	100%	27 487	100%	32 118	100%	36 621	100%

Príloha 6

Poisťovňa	Vývoj predpísaného poistného v životnom poistení za obdobie rokov 1997 - 2002																	
	1997			1998			1999			2000			2001			2002		
	Predpísané poistné (v tis. SK)	Podiel na trhu (%)	Medziročné zmena (%)	Predpísané poistné (v tis. SK)	Podiel na trhu (%)	Medziročné zmena (%)	Predpísané poistné (v tis. SK)	Podiel na trhu (%)	Medziročné zmena (%)	Predpísané poistné (v tis. SK)	Podiel na trhu (%)	Medziročné zmena (%)	Predpísané poistné (v tis. SK)	Podiel na trhu (%)	Medziročné zmena (%)	Predpísané poistné (v tis. SK)	Podiel na trhu (%)	Medziročné zmena (%)
1 Slovenská poisťovňa, a. s.	2 936 877	63,80	3 397 652	53,96	15 669	46,98	3 692 664	46,98	8 668	4 130 484	36,85	11,86	4 429 865	32,14	7,24	4 461 585	28,32	0,73
2 KOOPERATÍVA poisťovňa, a. s.	254 247	5,52	345 865	5,49	36 004	443 418	5,64	28 21	28 21	620 737	5,54	39,99	1 320 025	9,58	112,65	1 867 634	11,86	41,48
3 UNIQA poisťovňa, a. s.	31 525	0,68	130 447	2,07	313 79	121 586	1,55	-6,79	167 785	1,50	38,00	250 459	1,82	49,27	281 718	1,79	12,48	
4 ERGO poisťovňa, a. s.	50 488	1,10	126 205	2,00	149 97	216 596	2,76	71,62	403 837	3,60	86,45	565 483	4,10	40,03	665 577	4,22	17,70	
5 QBE poisťovňa, a. s.	330 152	7,17	335 748	5,33	1 69	344 339	4,38	2,56	373 756	3,33	8,54	366 981	2,66	-1,81	341 463	2,17	-6,95	
6 UNION poisťovňa, a. s.	-	-	3 537	0,06	-	35 991	0,46	917,56	102 559	0,91	184,96	182 010	1,32	77,47	217 932	1,38	19,74	
7 Allianz poisťovňa, a. s.	161 015	3,50	233 928	3,72	45 28	331 928	4,22	41,89	551 021	4,92	66,01	700 951	5,09	27,21	854 705	5,43	21,94	
8 Česká poisťovňa - Slovensko a. s.	8 381	0,18	18 262	0,29	117,90	22 576	0,29	23,62	45 001	0,40	99,33	84 723	0,61	88,27	162 260	1,03	91,52	
9 Komerčná poisťovňa, a. s.	9 772	0,21	27 139	0,43	177,72	37 495	0,48	38,16	73 179	0,65	95,17	97 320	0,71	32,99	107 567	0,68	10,53	
10 VZAJOMNÁ ŽIVOTNÁ POISŤOVŇA a. s.	0	0,00	0	0,00	0,00	476	0,01	-	796	0,01	67,23	712	0,01	-10,55	680	0,00	-4,49	
11 Univerzitná banková poisťovňa, a. s.	32 283	0,70	34 958	0,56	8,29	40 492	0,52	15,83	68 707	0,61	69,68	123 469	0,90	79,70	104 073	0,66	-15,71	
12 Prvá česko-slovenská poisťovňa, a. s.	49 584	1,08	100 090	1,59	101,86	174 046	2,21	73,89	192 800	1,72	10,78	230 026	1,67	19,31	285 643	1,81	24,18	
13 Hasičská poisťovňa, a. s.	12 888	0,28	32 400	0,51	151,40	30 585	0,39	-5,60	34 065	0,30	11,38	-	-	-	-	-	-	
14 AMSIČO AIG Life poisťovňa, a. s.	442 979	9,62	746 122	11,85	68,43	1 104 804	14,06	48,07	2 141 468	19,10	93,83	2 578 082	18,71	20,39	2 809 615	17,84	8,98	
15 Nationale-Nederlanden poisťovňa, a. s.	254 255	5,52	629 577	10,00	147,62	975 260	12,41	54,91	1 643 031	14,66	68,47	1 878 334	13,63	14,32	2 009 145	12,75	6,96	
16 Poisťovňa TATRA a. s.	2 606	0,06	4 129	0,07	58,44	7 394	0,09	79,07	8 279	0,07	11,97	10 044	0,07	21,32	11 239	0,07	11,90	
17 Generali Poisťovňa, a. s.	4 940	0,11	17 997	0,29	264,31	24 314	0,31	35,10	62 838	0,56	158,44	190 873	1,39	203,75	298 412	1,89	56,34	
18 KONTINUITA - Slovenská životná poisťovňa, a. s.	21 412	0,47	111 787	1,78	422,08	239 849	3,05	114,56	543 825	4,85	126,74	560 762	4,07	3,11	833 191	5,29	48,58	
19 Wiseman, životná poisťovňa, a. s.	-	-	810	0,01	-	15 210	0,19	1 777,75	40 304	0,36	164,99	72 343	0,52	79,49	118 846	0,75	64,28	
20 R-V Poisťovňa, a. s.	-	-	36	0,00	-	556	0,01	1 443,15	3 902	0,03	602,39	76 731	0,56	1 866,45	229 157	1,45	198,65	
21 VICTORIA - VOLKSBANKEN Poisťovňa, a. s.	-	-	-	-	-	1 307	0,01	-	1 307	0,01	-	5 062	0,04	287,30	14 168	0,09	179,89	
22 Poisťovňa Candi Slovakia, a. s.	-	-	-	-	-	41	0,0004	-	41	0,0004	-	2 855	0,02	6 863,41	7 471	0,05	161,68	
23 Poisťovňa DRUKOS a. s.	-	-	-	-	-	0	0,00	-	0	0,00	-	53 048	0,38	-	71 231	0,45	34,28	
24 Česká podnikateľská poisťovňa, a. s.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0	0,00	-	
25 CREDIT SUISSE LIFE & PENSIONS POISŤOVŇA, a. s.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0	0,00	-
Celkom	4 603 404	100	6 296 689	100	36,78	7 859 578	100	24,82	11 209 722	100	42,62	13 779 658	100	22,93	15 753 313	100	14,32	-

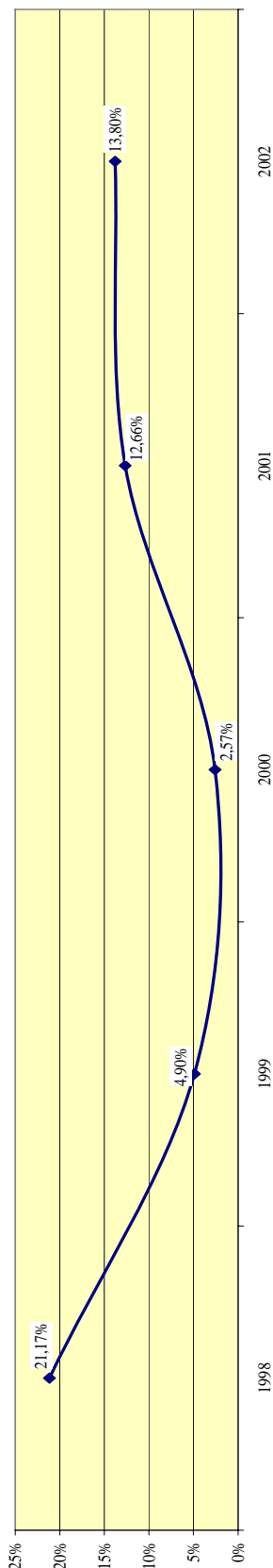
Medziročný nárast predpísaného poistného v životnom poistení za obdobie rokov 1998 - 2002

Príloha 7

Poisťovňa	Vývoj predpísaného poistného v neživom poistení za obdobie rokov 1997 - 2002																	
	1997			1998			1999			2000			2001			2002		
	Predpísané poistné na trhu (v tis. Sk)	Podiel na trhu (%)	Medziročná zmena (%)	Predpísané poistné (v tis. Sk)	Podiel na trhu (%)	Medziročná zmena (%)	Predpísané poistné (v tis. Sk)	Podiel na trhu (%)	Medziročná zmena (%)	Predpísané poistné (v tis. Sk)	Podiel na trhu (%)	Medziročná zmena (%)	Predpísané poistné (v tis. Sk)	Podiel na trhu (%)	Medziročná zmena (%)	Predpísané poistné (v tis. Sk)	Podiel na trhu (%)	Medziročná zmena (%)
1 Slovenská poisťovňa, a. s.	5 157 698	41,31	5 624 081	37,18	9 044	-6,86	4 886 190	30,02	-6,72	4 718 867	25,71	-3,53	8 311 166	39,83	76,31			
Slovenská poisťovňa, a. s. - zámlévané poistenie	2 550 405	20,43	3 530 948	23,34	38,45	0,43	4 154 230	25,52	17,15	5 665 467	30,89	36,38	-	-	-			
2 KOOPERATIVA poisťovňa, a. s.	1 130 677	9,06	1 333 992	8,82	17,98	10,01	1 885 716	11,59	18,68	1 750 863	9,55	-7,15	3 433 820	16,45	96,12			
3 UNIQA poisťovňa, a. s.	634 294	5,08	668 015	4,42	5,32	699 336	4,41	-4,69	681 356	4,19	-2,57	727 441	3,97	6,76				
4 ERGO poisťovňa, a. s.	74 162	0,59	141 459	0,94	90,74	1,63	259 204	1,63	83,24	250 955	1,34	-3,18	278 728	1,30	9,87			
5 OBE poisťovňa, a. s.	226 274	1,81	255 907	1,69	13,10	1,23	259 044	1,63	1,23	218 252	1,09	-15,75	204 746	0,98	-16,50			
6 UNION poisťovňa, a. s.	335 362	2,69	382 563	2,53	14,07	433 969	2,73	13,44	554 675	3,41	27,81	617 944	3,37	11,41				
7 Allianz poisťovňa, a. s.	1 188 993	9,52	1 314 148	8,69	10,53	1 460 888	9,21	11,16	1 469 716	9,03	0,61	1 976 901	10,78	34,51				
8 Česká poisťovňa - Slovensko, a. s.	484 769	3,88	547 325	3,62	12,90	709 631	4,47	29,65	769 945	4,73	8,50	875 007	4,77	13,65				
9 Komunitná poisťovňa, a. s.	144 388	1,16	184 103	1,22	27,51	189 067	1,19	2,70	191 369	1,18	1,22	209 143	1,14	9,29				
10 POISTOVŇA GERLING Slovensko, a. s.	40 490	0,32	63 449	0,42	56,70	80 705	0,51	27,20	99 093	0,61	22,78	143 906	0,78	45,22				
11 VZAJOMNÁ ŽIVOTNÁ POISTOVŇA, a. s.	9 319	0,07	14 897	0,10	59,86	41 238	0,26	176,82	33 627	0,21	-18,46	33 478	0,18	-0,44				
12 Univerzitná banková poisťovňa, a. s.	132 668	1,06	201 981	1,34	52,25	250 143	1,58	23,84	273 699	1,68	9,42	297 288	1,62	8,62				
13 Prvá česko-slovenská poisťovňa, a. s.	549	0,00	991	0,01	80,51	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
14 Husitská poisťovňa, a. s.	170 179	1,36	411 413	2,72	141,75	229 871	1,45	-44,13	134 606	0,83	-41,44	59 025	0,32	-56,15				
15 AMSLICO AG Life poisťovňa, a. s.	53 867	0,43	146 480	0,97	171,93	316 713	2,00	116,22	40 281	0,25	-87,28	59 064	0,32	46,63				
16 Eurojská Cestovní Poisťovňa, a. s.	3 674	0,03	13 199	0,09	259,25	32 797	0,21	148,48	19 432	0,12	-40,75	-	-	-	-	-	-	
17 Dopravná poisťovňa, a. s.	80 373	0,64	88 896	0,59	10,60	100 583	0,63	13,15	116 098	0,71	15,43	88 391	0,48	-23,87				
18 Nationale-Niederlande poisťovňa, a. s.	30 800	0,24	64 235	0,42	112,00	87 262	0,55	35,85	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
19 Poisťovňa TATRA, a. s.	21 593	0,17	53 637	0,35	148,40	76 982	0,48	43,47	50 441	0,31	-34,45	57 961	0,32	14,91				
20 Generali Poisťovňa, a. s.	12 734	0,10	52 172	0,34	309,71	75 731	0,48	45,16	129 418	0,80	70,89	180 344	0,98	39,35				
21 KONCONTIA - Slovenská životná poisťovňa, a. s.	1 123	0,01	11 605	0,08	933,39	33 812	0,21	191,36	14 026	0,09	-58,52	16 833	0,09	20,01				
22 Všeobecná ľudová poisťovňa, a. s.	105	0,00	8 331	0,06	7 834,29	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
23 D.A.S. poisťovňa rafinnej ochrany, a. s.	38	0,00	7 992	0,05	20 931,58	17 987	0,11	124,69	32 216	0,20	79,41	45 715	0,25	41,90				
24 Waiseman, životná poisťovňa, a. s.	-	-	30	0,00	-	935	0,01	3 016,33	0	0,00	-100,00	-	-	-	-	-	-	
25 R-V Poisťovňa, a. s.	-	-	4 771	0,03	-	70 493	0,44	1 377,53	107 926	0,66	53,10	151 567	0,83	40,44				
26 Poisťovňa AG Slovakia, a. s.	-	-	247	0,00	-	68 315	0,43	27 557,89	123 932	0,76	81,41	93 164	0,51	-24,83				
27 Zürich Poisťovňa, a. s.	-	-	-	-	-	890	0,01	-	37 024	0,23	4 060,00	90 652	0,49	144,85				
28 VICTORIA - VOIKSBANKEN Poisťovňa, a. s.	-	-	-	-	-	-	-	-	2 430	0,01	-	6 424	0,04	164,36				
29 Poisťovňa Cardiff Slovakia, a. s.	-	-	-	-	-	-	-	-	184	0,00	-	19 866	0,11	10 696,74				
30 Slovenská kancelária poisťovateľov	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1 721	0,01	-	
Celkom	12 484 034	100	15 126 866	100	21,17	15 868 548	100	4,90	16 276 837	100	2,57	18 338 276	100	12,66	20 868 163	100	13,80	

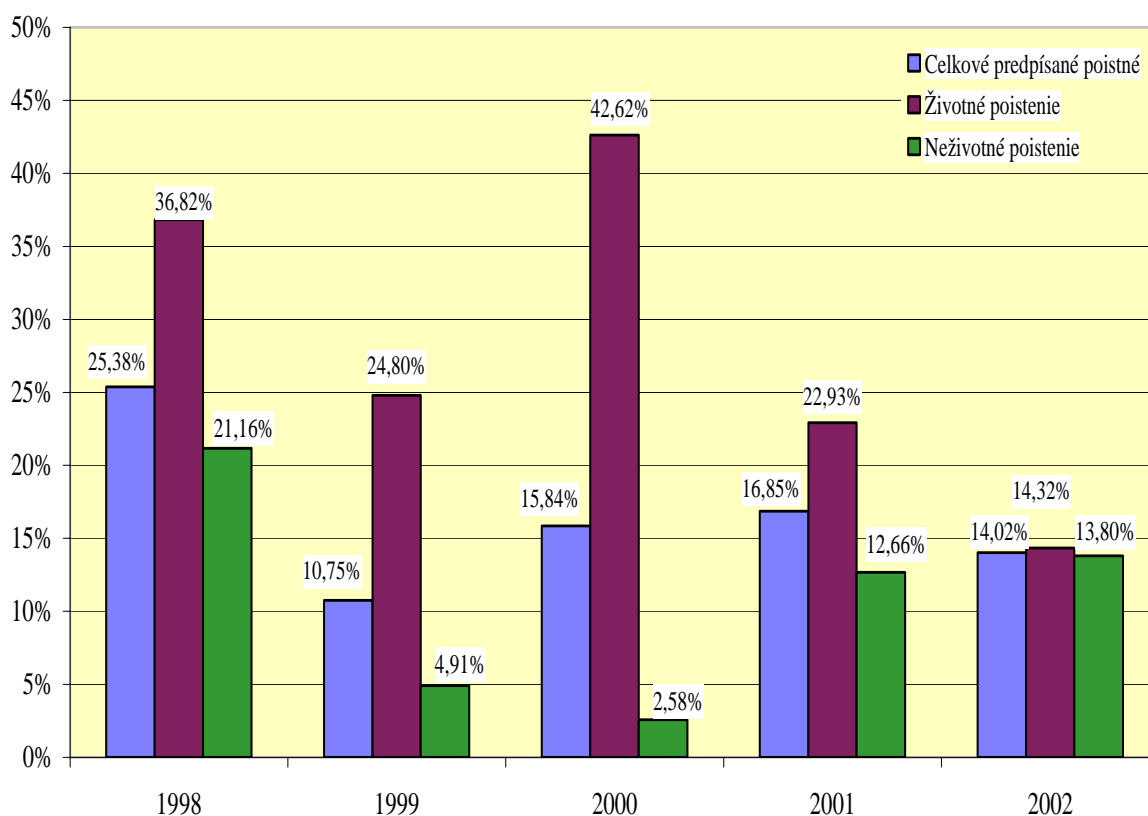
Medziročný nárast predpísaného poistného v neživom poistení za obdobie rokov 1998 - 2002

Príloha 8

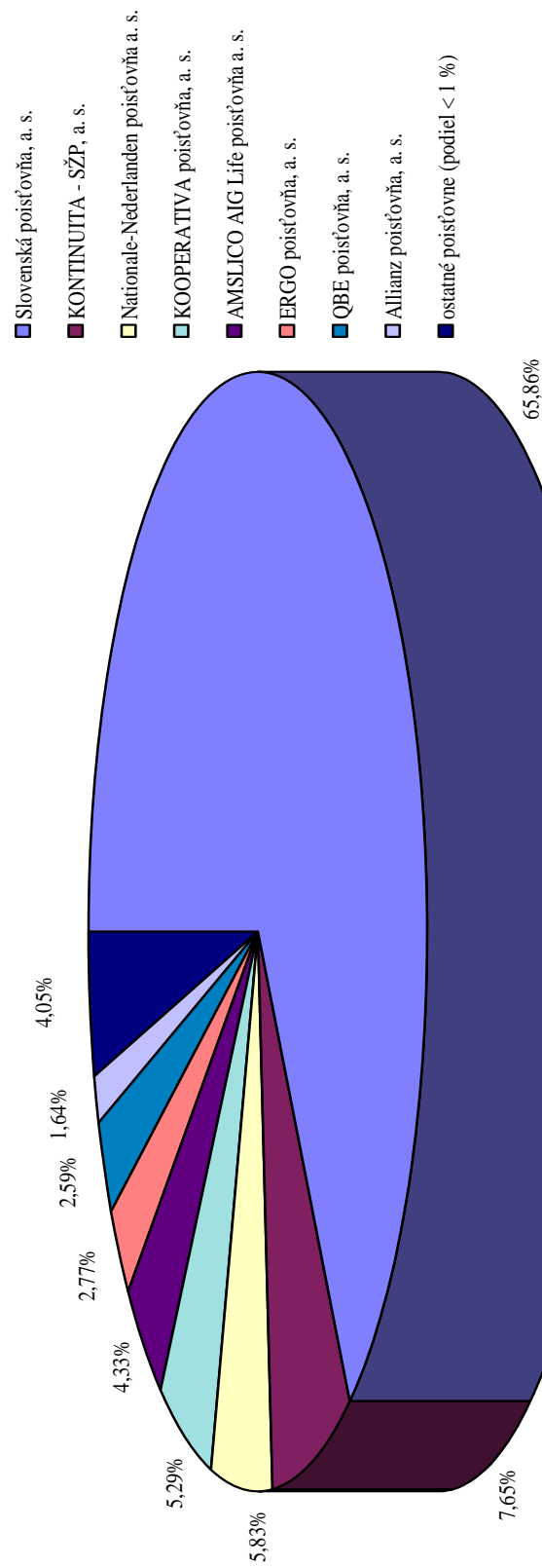
Medziročné nárasty predpísaného poistného za obdobie rokov 1998 - 2002					
	1998	1999	2000	2001	2002
ŽP+NP	25,38%	10,75%	15,84%	16,85%	14,02%
ŽP	36,82%	24,80%	42,62%	22,93%	14,32%
NP	21,16%	4,91%	2,58%	12,66%	13,80%

Medziročné nárasty predpísaného poistného za obdobie rokov 1998 - 2002

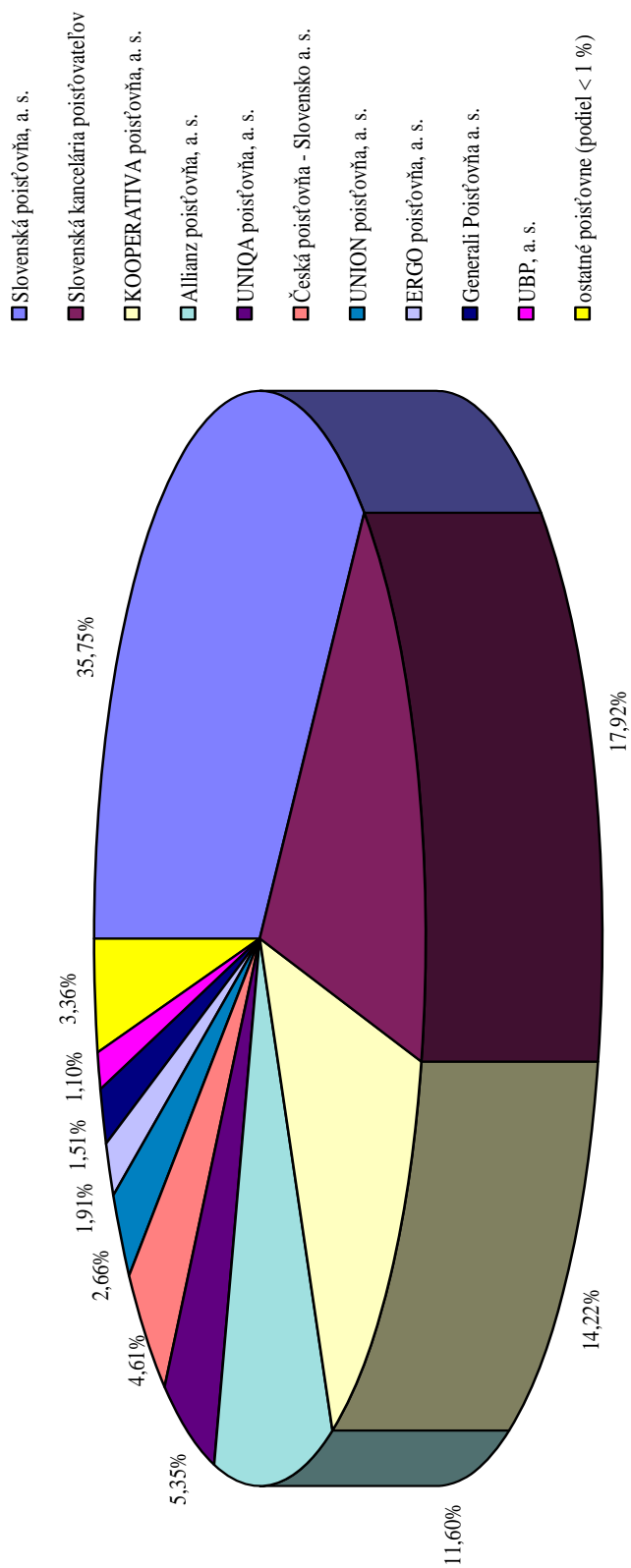
Príloha 9

Náklady na poisťné plnenia v životnom poistení k 31. 12. 2002

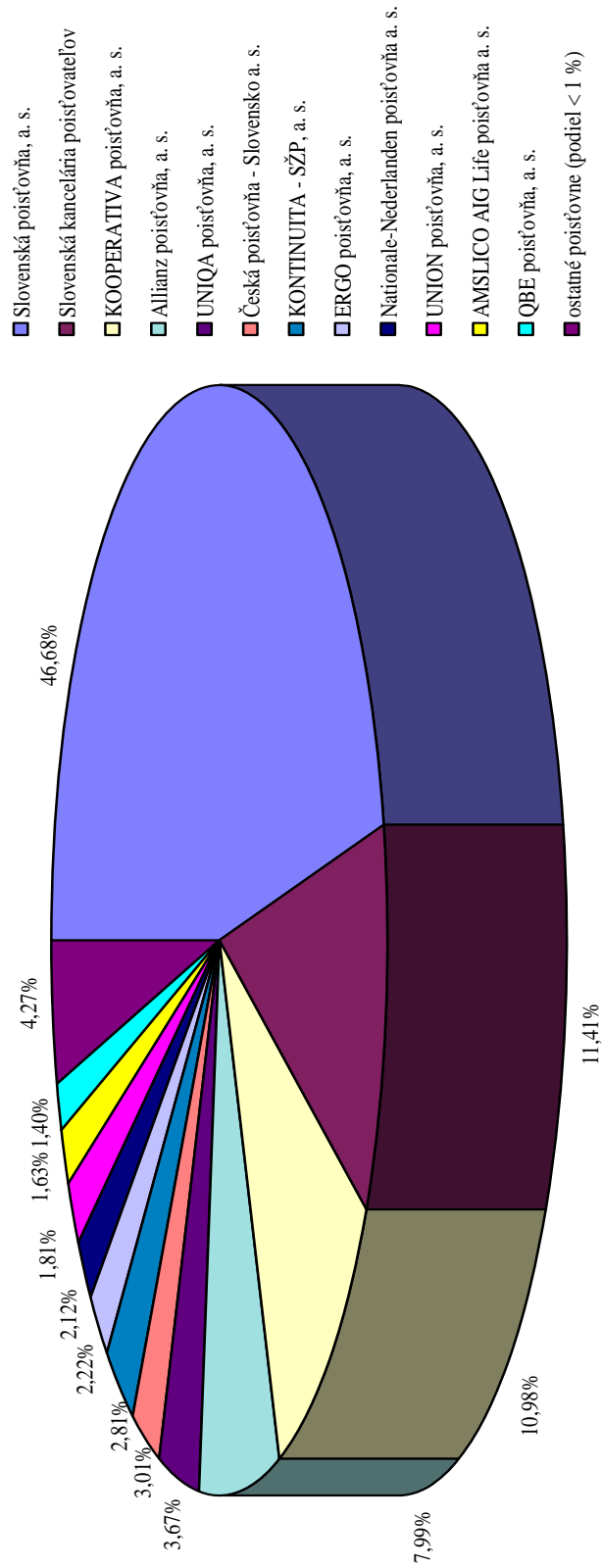
Príloha 10

Náklady na poistné plnenia v neživotnom poistení k 31. 12. 2002

Príloha 11

Celkové náklady na poistné plnenia k 31. 12. 2002

Príloha 12

Poistovňa	Náklady na poistné plnenia za obdobie rokov 1996 - 2002 (v tis. Sk)											
	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	Podiel na trhu (v %)	2000	2001	2002	Podiel na trhu (v %)
1 Slovenská poisťovňa, a. s.	6 273 570	7 875 541	8 668 751	9 320 013	9 199 508	9 622 467	7 096 110	66,72	9 199 508	9 622 467	7 096 110	66,72
2 KOOPERATIVA poisťovňa, a. s.	267 279	572 471	647 503	933 298	973 235	987 651	1 668 592	6,85	973 235	987 651	1 668 592	6,85
3 UNIQA poisťovňa, a. s.	248 607	295 372	404 389	515 524	438 436	429 030	557 470	2,98	438 436	429 030	557 470	2,98
4 ERGO poisťovňa, a. s.	1 625	28 127	38 117	162 821	216 197	264 606	338 173	2,22	216 197	264 606	338 173	2,22
5 OBE poisťovňa, a. s.	48 279	89 017	199 668	297 874	369 207	316 389	212 317	1,40	369 207	316 389	212 317	1,40
6 UNION poisťovňa, a. s.	83 378	94 038	142 999	222 611	317 485	344 702	275 267	1,81	317 485	344 702	275 267	1,81
7 Spol. pre poistenie export, úverov	1 266	0,02	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
8 Allianz poisťovňa, a. s.	182 718	2,53	638 849	761 304	704 262	886 236	1 213 854	7,99	704 262	886 236	1 213 854	7,99
9 Česká poisťovňa - Slovensko a. s.	98 219	1,36	224 226	371 059	393 900	315 982	457 664	3,01	393 900	315 982	457 664	3,01
10 Komunálna poisťovňa a. s.	12 660	0,18	36 725	57 732	52 666	72 617	116 826	0,77	52 666	72 617	116 826	0,77
11 POISŤOVŇA GERLING Slovensko, a. s.	1 027	0,01	5 510	1 942	26 660	1 733	5 238	0,03	26 660	1 733	5 238	0,03
12 VZÁJOMNÁ ŽIVOTNÁ POISŤOVŇA a. s.	1 299	0,02	5 187	8 630	18 494	16 495	19 137	0,13	18 494	16 495	19 137	0,13
13 Univerzálna banková poisťovňa, a. s.	4 562	0,06	165 933	151 021	119 474	129 499	134 011	0,88	119 474	129 499	134 011	0,88
14 Prvá česko-slovenská poisťovňa, a. s.	40	0,00	1 579	5 661	11 611	23 305	39 045	0,26	11 611	23 305	39 045	0,26
15 Hasičská poisťovňa a. s.	645	0,01	15 669	71 408	68 632	89 632	10 204	0,07	68 632	89 632	10 204	0,07
16 AMSJICO AIG Life poisťovňa a. s.	303	0,00	3 407	13 733	35 126	69 250	248 337	1,63	35 126	69 250	248 337	1,63
17 Európska Cestovná Poisťovňa, a. s.	1 168	0,02	3 875	13 747	7 984	0,06	-	-	7 984	0,06	-	-
18 Dopravná poisťovňa, a. s.	123	0,00	3 901	15 172	47 887	42 561	30	-	47 887	42 561	30	-
19 Nationale-Nederlanden poisťovňa a. s.	0	0	4 690	80 482	150 250	249 602	321 758	2,12	150 250	249 602	321 758	2,12
20 Poisťovňa TATRA a. s.	79	0,00	4 913	22 566	20 994	16 598	22 744	0,15	20 994	16 598	22 744	0,15
21 Generali Poisťovňa a. s.	-	-	232	48 037	80 163	137 997	149 975	0,99	80 163	137 997	149 975	0,99
22 KONFINUTA - Slovenská živoná poisťovňa, a. s.	-	-	2	2 913	11 703	248 404	427 440	2,81	11 703	248 404	427 440	2,81
23 Všeobecná ľudová poisťovňa, a. s.	-	-	510	0,005	-	-	-	-	-	-	-	-
24 D.A.S. poisťovňa právnej ochrany, a. s.	-	-	1 355	2 978	5 623	8 762	11 502	0,08	5 623	8 762	11 502	0,08
25 Wüstenrot, živoná poisťovňa a. s.	-	-	0	0	920	3 396	7 917	0,05	920	3 396	7 917	0,05
26 R+V Poisťovňa, a. s.	-	-	0	66 781	72 105	65 202	96 634	0,64	72 105	65 202	96 634	0,64
27 Poisťovňa AIG Slovakia a. s.	-	-	0	1 898	34 084	25 421	23 791	0,16	34 084	25 421	23 791	0,16
28 Zürich Poisťovňa, a. s.	-	-	0	0	0	42	0,0003	-	0	42	0,0003	-
29 VICTORIA - VOLKSBANKEN Poisťovňa, a. s.	-	-	0	0	100	1 581	3 938	0,03	100	1 581	3 938	0,03
30 Poisťovňa Carif Slovakia, a. s.	-	-	0	0	0	1 194	6 596	0,04	0	1 194	6 596	0,04
31 Poisťovňa DRUKOS a. s.	-	-	0	0	0	267	2 179	0,01	0	267	2 179	0,01
32 Česká podnikateľská poisťovňa, a. s.	-	-	0	0	0	0	0	0,00	0	0	0	0,00
33 CREDIT SUISSE LIFE & PENSIONS POISŤOVŇA, a. s.	-	-	0	0	0	0	0	0,00	0	0	0	0,00
34 Slovenská kancelária poisťovateľov	-	-	0	0	0	0	11 41	0,00	0	0	11 41	0,00
Čelkom	7 226 847	100	9 649 303	13 203 274	13 392 341	14 421 175	15 201 641	100	13 392 341	14 421 175	15 201 641	100

Príloha 14

Poist'ovňa	Porovnanie podielov na poisťnom trhu podľa predpísaného poisťného (PP) a nákladov na poisťné plnenia (NPP) v neživotnom poistení za jednotlivé roky											
	1999			2000			2001			2002		
	PP	NPP		PP	NPP		PP	NPP		PP	NPP	
1 Slovenská poisťovňa, a. s.	33,01%	33,21%		30,02%	30,42%		25,71%	25,59%		39,83%	35,75%	
2 Slovenská poisťovňa, a.s. - zákonné poistenie	22,35%	31,67%		25,52%	32,46%		30,89%	38,30%		-	-	
3 KOOPERATIVA poisťovňa, a. s.	10,01%	9,16%		11,59%	9,77%		9,55%	8,48%		16,45%	14,22%	
4 UNIQA poisťovňa, a. s.	4,41%	5,12%		4,19%	4,51%		3,97%	4,22%		4,74%	5,35%	
5 ERGO poisťovňa, a. s.	1,63%	1,53%		1,54%	1,74%		1,50%	1,75%		1,69%	1,91%	
6 QBE poisťovňa, a. s.	1,63%	1,05%		1,34%	1,15%		0,99%	1,03%		0,98%	0,72%	
7 UNION poisťovňa, a. s.	2,73%	2,32%		3,41%	3,42%		3,37%	3,50%		2,67%	2,66%	
8 Allianz poisťovňa, a. s.	9,21%	7,51%		9,03%	6,94%		10,78%	8,43%		17,39%	11,60%	
9 Česká poisťovňa - Slovensko a. s.	4,47%	3,84%		4,73%	4,13%		4,77%	3,16%		7,84%	4,61%	
10 Komunálna poisťovňa a. s.	1,19%	0,57%		1,18%	0,44%		1,14%	0,52%		1,41%	0,67%	
11 POISŤOVŇA GERLING Slovensko, a. s.	0,51%	0,02%		0,61%	0,29%		0,78%	0,02%		0,86%	0,05%	
12 VZÁJOMNÁ ŽIVOTNÁ POISŤOVŇA a. s.	0,26%	0,09%		0,21%	0,20%		0,18%	0,17%		0,25%	0,20%	
13 Univerzálna banková poisťovňa, a. s.	1,58%	0,72%		1,68%	1,07%		1,62%	1,15%		1,13%	1,10%	
14 Hasičská poisťovňa a. s.	1,45%	0,91%		0,83%	0,48%		0,32%	0,51%		0,04%	0,10%	
15 AMSLICO AIG Life poisťovňa a. s.	2,00%	0,18%		0,25%	0,06%		0,32%	0,10%		0,33%	0,10%	
16 Európska Cestovná Poisťovňa, a.s.	0,21%	0,14%		0,12%	0,09%		-	-		-	-	
17 Dopravná poisťovňa, a.s.	0,63%	0,31%		0,71%	0,52%		0,48%	0,44%		-	-	
18 Nationale-Nederlanden poisťovňa a. s.	0,55%	0,14%		-	-		-	-		-	-	
19 Poist'ovňa TATRA a. s.	0,48%	0,24%		0,31%	0,23%		0,32%	0,15%		0,24%	0,23%	
20 Generali Poisťovňa a. s.	0,48%	0,50%		0,80%	0,87%		0,98%	1,42%		1,68%	1,51%	
21 KONTINUITA - Slovenská životná poisťovňa, a. s.	0,21%	0,02%		0,09%	0,00%		0,09%	0,02%		0,13%	0,05%	
22 D.A.S. poisťovňa právnej ochrany, a. s.	0,11%	0,03%		0,20%	0,06%		0,25%	0,09%		0,24%	0,12%	
23 Wüstenrot, životná poisťovňa a. s.	0,01%	0,00%		0,00%	0,00%		-	-		-	-	
24 R+V Poisťovňa, a. s.	0,44%	0,70%		0,66%	0,78%		0,83%	0,67%		1,07%	0,80%	
25 Poist'ovňa AIG Slovakia a. s.	0,43%	0,02%		0,76%	0,37%		0,51%	0,26%		0,73%	0,25%	
26 Zurich Poisťovňa, a. s.	0,01%	0,00%		0,23%	0,00%		0,49%	0,00%		-	-	
27 VICTORIA - VOLKSBANKEN Poisťovňa, a. s.	-	-		0,01%	0,00%		0,04%	0,02%		0,04%	0,04%	
28 Poist'ovňa Cardif Slovakia, a. s.	-	-		0,00%	0,00%		0,11%	0,01%		0,24%	0,04%	
29 Slovenská kancelária poisťovateľov	-	-		-	-		-	-		0,01%	17,92%	
Celkom	100%	100%		100%	100%		100%	100%		100%	100%	

Príloha 15

Poisťovňa	Porovnanie podielov na poistnom trhu podľa celkového predpísaného poistného (PP) a nákladov na poistné plnenia (NPP) za jednotlivé roky											
	1999			2000			2001			2002		
	PP	NPP	PP	NPP	PP	NPP	PP	NPP	PP	NPP	PP	NPP
1 Slovenská poisťovňa, a. s.	37,64%	47,65%	32,80%	46,36%	28,47%	41,20%	34,88%	46,68%				
2 Slovenská poisťovňa, a.s. - zákonné poistenie	14,94%	22,94%	15,11%	22,33%	17,64%	25,53%	-	-				
3 KOOPERATIVA poisťovňa, a. s.	8,57%	7,07%	9,12%	7,27%	9,56%	6,85%	14,48%	10,98%				
4 UNIQA poisťovňa, a. s.	3,46%	3,90%	3,09%	3,27%	3,04%	2,98%	3,47%	3,67%				
5 ERGO poisťovňa, a. s.	2,01%	1,23%	2,38%	1,61%	2,62%	1,83%	2,78%	2,22%				
6 QBE poisťovňa, a. s.	2,54%	2,26%	2,15%	2,76%	1,71%	2,19%	1,49%	1,40%				
7 UNION poisťovňa, a. s.	1,98%	1,69%	2,39%	2,37%	2,49%	2,39%	2,12%	1,81%				
8 Allianz poisťovňa, a. s.	7,56%	5,77%	7,35%	5,26%	8,34%	6,15%	12,25%	7,99%				
9 Česká poisťovňa - Slovensko a. s.	3,09%	2,81%	2,96%	2,94%	2,99%	2,19%	4,91%	3,01%				
10 Komunálna poisťovňa a. s.	0,95%	0,44%	0,96%	0,39%	0,95%	0,50%	1,10%	0,77%				
11 POISŤOVŇA GERLING Slovensko, a. s.	0,34%	0,01%	0,36%	0,20%	0,45%	0,01%	0,49%	0,03%				
12 VZÁJOMNÁ ŽIVOTNÁ POISŤOVŇA a. s.	0,18%	0,07%	0,13%	0,14%	0,11%	0,11%	0,14%	0,13%				
13 Univerzálna banková poisťovňa, a. s.	1,22%	1,14%	1,25%	0,89%	1,31%	0,90%	0,93%	0,88%				
14 Prvá česko-slovenská poisťovňa, a. s.	0,73%	0,04%	0,70%	0,09%	0,72%	0,16%	0,78%	0,26%				
15 Hasičská poisťovňa a. s.	1,10%	0,68%	0,61%	0,37%	0,18%	0,34%	0,03%	0,07%				
16 AMSLICO AIG Life poisťovňa a. s.	5,99%	0,27%	7,94%	0,52%	8,21%	1,11%	7,86%	1,63%				
17 Európska Cestovná Poisťovňa, a.s.	0,14%	0,10%	0,07%	0,06%	-	-	-	-				
18 Dopravná poisťovňa, a.s.	0,42%	0,22%	0,42%	0,36%	0,28%	0,30%	-	-				
19 Nationale-Nederlanden poisťovňa a. s.	4,48%	0,61%	5,98%	1,12%	5,85%	1,73%	5,49%	2,12%				
20 Poisťovňa TATRA a. s.	0,36%	0,17%	0,21%	0,16%	0,21%	0,12%	0,17%	0,15%				
21 Generali Poisťovňa a. s.	0,42%	0,36%	0,70%	0,60%	1,16%	0,96%	1,77%	0,99%				
22 KONTINUITA - Slovenská životná poisťovňa, a. s.	1,15%	0,02%	2,03%	0,09%	1,80%	1,72%	2,35%	2,81%				
23 D.A.S. poisťovňa právnej ochrany, a. s.	0,08%	0,02%	0,12%	0,04%	0,14%	0,06%	0,14%	0,08%				
24 Wüstenrot, životná poisťovňa a. s.	0,07%	0,00%	0,15%	0,01%	0,23%	0,02%	0,32%	0,05%				
25 R+V Poisťovňa, a. s.	0,30%	0,51%	0,41%	0,54%	0,71%	0,45%	1,24%	0,64%				
26 Poisťovňa AIG Slovakia a. s.	0,29%	0,01%	0,45%	0,25%	0,29%	0,18%	0,42%	0,16%				
27 Zurich Poisťovňa, a. s.	0,00%	0,00%	0,13%	0,00%	0,28%	0,00%	-	-				
28 VICTORIA - VOLKSBANKEN Poisťovňa, a. s.	-	-	0,01%	0,00%	0,04%	0,01%	0,06%	0,03%				
29 Poisťovňa Cardif Slovakia, a. s.	-	-	0,00%	0,00%	0,07%	0,01%	0,16%	0,04%				
30 Poisťovňa DRUKOS a. s.	-	-	0,00%	0,00%	0,17%	0,00%	0,19%	0,01%				
31 Česká podnikateľská poisťovňa, a. s.	-	-	-	-	-	-	0,00%	0,00%				
32 CREDIT SUISSE LIFE & PENSIONS POISŤOVŇA, a. s.	-	-	-	-	-	-	0,00%	0,00%				
33 Slovenská kancelária poisťovateľov	-	-	-	-	-	-	0,00%	11,41%				
Celkom	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%				

Príloha 16**KLASIFIKÁCIA POISTNÝCH ODVETVÍ PODĽA POISTNÝCH DRUHOV****A - životné poistenie**

Poistné odvetvie

1. Poistenie pre prípad smrti, poistenie pre prípad dožitia alebo poistenie pre prípad smrti alebo dožitia (A1)
2. Poistenie vena alebo prostriedkov na výživu detí (A2)
3. Poistenie spojené s kapitalizačnými zmluvami (A3)
4. Poistenie podľa bodov 1 a 3 spojené s investičným fondom (A4)
5. Dôchodkové poistenie (A5)
6. Poistenie pre prípad úrazu alebo choroby, ak je pripoistením podľa tohto druhu uvedenom v bodoch 1 až 4 (A6)

B - neživotné poistenie

Poistné odvetvie

1. Poistenie úrazu (B1)
2. Poistenie choroby (B2)
3. Poistenie škôd na pozemných dopravných prostriedkoch iných než koľajových (B3)
4. Poistenie škôd na koľajových dopravných prostriedkoch (B4)
5. Poistenie škôd na leteckých dopravných prostriedkoch (B5)
6. Poistenie škôd na plávajúcich dopravných prostriedkoch (B6)
7. Poistenie dopravy tovaru počas prepravy vrátane batožín a iného majetku bez ohľadu na použitý dopravný prostriedok (B7)
8. Poistenie škôd na majetku inom, ako je uvedené v bodoch 3 až 7, spôsobených požiarom, výbuchom, víchricou, prírodnými živlami inými ako víchrica, jadrovou energiou, zosuvom alebo zosadaním pôdy (B8)
9. Poistenie iných škôd na majetku inom, ako je uvedené v bodoch 3 až 7, vzniknutých krupobitím alebo mrazom, alebo inými príčinami (napr. krádežou), ak nie sú tieto príčiny zahrnuté v bode 8 (B9)
10. Poistenie zodpovednosti
 - a) za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla (B10a)
 - b) dopravcu (B10b)
11. Poistenie zodpovednosti za škodu vyplývajúcu z vlastníctva alebo z používania leteckého dopravného prostriedku vrátane zodpovednosti dopravcu (B11)
12. Poistenie zodpovednosti za škodu vyplývajúcu z vlastníctva alebo z používania riečneho, jazerného alebo námorného dopravného prostriedku vrátane zodpovednosti dopravcu (B12)
13. Všeobecné poistenie zodpovednosti za škodu iné, ako je uvedené v bodoch 10 až 12 (B13)
14. Poistenie úveru (B14)
15. Poistenie kaucie (B15)
16. Poistenie rôznych finančných strát vyplývajúcich z výkonu povolania, z nedostatočného príjmu, zo zlých poveternostných podmienok, zo straty zisku, z trvalých všeobecných nákladov, z neočakávaných obchodných výdajov, zo straty trhovej hodnoty, zo straty pravidelného zdroja príjmov, z inej nepriamej obchodnej finančnej straty a z ostatných finančných strát (B16)
17. Poistenie právnej ochrany (B17)
18. Poistenie pomoci osobám v núdzi počas cestovania alebo pobytu mimo miesta svojho trvalého pobytu (B18)

Príloha 17

Súvaha poisťovní k 31. 12. 2002

Sumár (v tis. Sk) ^{1) 2)}

Legend a	Čís. riad.	Predchádzajúce úč. obd.	Bežné účtovné obdobie		
			Brutto	Korekcia	Netto
a	b	1	2	3	4
I. AKTÍVA	x				
Nehmotný majetok (20) (208, 209 AE)	11	892 250	2 658 060	1 834 363	823 697
Zriaďovacie výdavky (201)	12	418	16 329	15 042	1 287
Ocenenie účtovnej jednotky pri jej kúpe (202)	13	0	10 000	0	10 000
Priemyslové a podobné práva (203)	14	11 141	29 079	5 717	23 362
Programové produkty (software) (204)	15	839 605	2 584 475	1 796 579	787 896
Výsledky výskumnej a vývojovej činnosti (205 AE)	16	0	0	0	0
Ostatný nehmotný majetok (205 AE)	17	41 086	18 175	17 024	1 151
Finančné umiestnenie (investície) (10 až 14)	18	54 990 113	65 428 177	3 245 767	62 182 411
Pozemky a stavby (10) (108, 109 AE)	19	5 055 036	5 893 959	824 278	5 069 682
z toho z vlastných zdrojov (101, 102 AE)	20	2 073 343	3 320 156	495 038	2 825 119
z rezerv poisťovne (101, 102AE)	21	2 983 327	2 573 803	329 240	2 244 563
Finančné umiestnenie v podnikoch tretích osôb a	22	3 258 925	3 244 820	1 523 524	1 721 296
Podiel. cenné papiere a vklady v podnikoch s rozhodujúcim vplyvom (111)	23	2 555 296	1 856 640	883 445	973 195
z toho vlastných zdrojov (111AE)	24	999 419	1 808 295	854 945	953 350
Podiel. cenné papiere a vklady v podnikoch s podstatným vplyvom (112)	25	537 806	608 901	204 094	404 807
z toho z vlastných zdrojov (112 AE)	26	161 908	408 901	104 094	304 807
Obligácie a ostatné dlhopisy vydané podnikmi s rozhodujúcim vplyvom (113)	27	82 777	0	0	0
z toho z vlastných zdrojov (113 AE)	28	0	0	0	0
Obligácie a ostatné dlhopisy vydané podnikmi s podstatným vplyvom (115)	29	0	0	0	0
z toho z vlastných zdrojov (115AE)	30	0	0	0	0
Ostatné podielové CP a vklady (117)	31	83 046	779 279	435 985	343 294
z toho z vlastných zdrojov (117AE)	32	14 950	287 510	189 678	97 832
Ostatné finančné umiestnenie (12) (129AE)	33	44 309 407	52 840 747	897 966	51 942 781
Cenné papiere s premenlivým výnosom (121)	34	477 526	80 209	14 530	65 679
z toho vlastných zdrojov (121AE)	35	275 252	41 430	14 530	26 900
Cenné papiere s pevným výnosom (122)	36	20 286 145	34 699 827	581 433	34 118 394
z toho vlastných zdrojov (122AE)	37	1 374 130	2 356 418	408 203	1 948 215
Finančné umiestnenie v IS, IF a v združeníach (123)	38	250 268	707 742	190 760	516 982
z toho z vlastných zdrojov (123AE)	39	162 213	155 262	16 032	139 230
Hypotekárne záložné listy (124)	40	673 000	2 029 827	153	2 029 674
z toho z vlastných zdrojov (124AE)	41	200 000	224 522	39	224 483
Ostatné pôžičky (125)	42	141 381	214 240	33 352	180 888
z toho z vlastných zdrojov (125AE)	43	85 087	114 180	33 352	80 828
Vklady v bankách (126)	44	22 468 966	15 099 646	77 737	15 021 909
z toho z vlastných zdrojov (126AE)	45	5 369 058	4 395 784	77 738	4 318 046
Iné finančné umiestnenie (127)	46	12 121	9 257	0	9 257
z toho z vlastných zdrojov (127AE)	47	0	9 071	0	9 071
Vklady pri aktívnom zaistení (131) (139)	48	0	0	0	0
Finančné umiestnenie v mene poistených (141) (149)	49	2 366 724	3 448 651	0	3 448 651
Pohľadávky (30, 31, 32, z 35, z 37) (309, 329, 359 AE)	50	3 634 785	6 440 823	2 638 268	3 802 555
Pohľadávky z priameho poistenia a zaistenia (30)	51	2 149 958	4 329 656	1 808 200	2 521 456
Pohľadávky voči poistencom (301, 308AE)	52	1 746 941	3 919 660	1 755 096	2 164 564
Pohľadávky voči sprostredkovateľom (302, 308AE)	53	35 981	80 754	52 351	28 403
Pohľadávky pri operáciách zaistenia (303, 308AE)	54	351 920	322 595	753	321 842
Pohľadávky z upísaného základného imania (311)	55	553 272	1 054	0	1 054
Ostatné pohľadávky (z 31, 32, z 35, z 37) (329, 359AE)	56	931 375	2 110 113	829 656	1 280 045

Príloha 17 – pokr.

Legenda	Čís. riad.	Predchádzajúce úč. obd.	Bežné účtovné obdobie		
			Brutto	Korekcia	Netto
a	b	1	2	3	4
Ostatné aktíva (21 až 26) (218, 219, 229, 269AE)	57	2 959 038	5 826 902	2 534 986	3 291 916
Hmotný hnuťelný majetok (21) (218, 219 AE)	58	958 573	3 456 301	2 519 911	936 390
Prevádzkový hnuťelný majetok odpisovaný (211AE)	59	929 746	3 411 606	2 504 902	906 703
Neprevádzkový hnuťelný majetok odpisovaný (211AE)	60	50	92	55	37
Ostatný hmotný hnuťelný majetok odpisovaný (212)	61	7 415	22 388	14 953	7 435
Hmotný hnuťelný majetok neodpisovaný (213)	62	21 362	22 215	0	22 215
Opravná položka k odplatne nadobudnutému majetku (214) (215)	63	0	0	0	0
Obstaranie majetku (22) (229AE)	64	266 426	425 014	15 000	410 014
Poskytnuté preddavky na nehmotný a hmotný majetok (222)	65	33 115	93 218	15 000	78 218
Zásoby (25)	66	53 550	44 306	0	44 306
Pokladničné hodnoty a ostatný finančný majetok	67	1 680 487	1 901 281	75	1 901 206
Účty v bankách (242)	68	1 551 585	1 858 504	75	1 858 429
Pokladnica a iné pokladničné hodnoty (231, 232)	69	51 603	24 955	0	24 955
z toho Šeky (232 AE)	70	154	148	0	148
Vlastné akcie (261)	71	0	0	0	0
Účty časového rozlíšenia a prechodné účty aktívne (z 39)	72	3 665 511	3 883 776	0	3 883 776
Úroky a nájomné (391 AE)	73	168 068	161 258	0	161 258
Obstarávacie náklady na poisťné zmluvy (391 AE)	74	1 610 184	1 677 415	0	1 677 415
Kurzové rozdiely aktívne (395)	75	14 565	118 108	0	118 108
Dohadné účty aktívne (397)	76	764 769	570 902	0	570 902
Ostatné časové rozlíšenie aktívne (z 391, 394)	77	1 107 924	1 356 092	0	1 356 092
AKTÍVA CELKOM	78	66 141 697	84 237 738	10 253 385	73 984 354
II. PASÍVA	x				
Základné imanie a fondy (40, z 41)	79	9 899 362			12 278 206
Základné imanie (401)	80	10 097 960			10 437 686
Emisné ážio (402)	81	309 482			364 482
Ostatné kapitálové fondy (403)	82	335 668			441 378
Oceňovacie rozdiely z podielových CP a vkladov (404)	83	-1 988 166			-250 957
Zákonný rezervný fond (411)	84	192 414			356 833
Ostatné fondy (412)	85	952 014			928 783
Rezervy poisťovne (44 okrem 446)	86	43 685 213	52 456 885	4 412 843	48 044 043
Rezerva na poisťné budúcich období (441)	87	2 944 993	4 318 147	1 074 339	3 243 809
Rezerva na životné poistenie (442)	88	32 372 433	36 048 501	129 447	35 919 054
Rezerva na poisťné plnenie (443)	89	4 707 123	9 074 096	3 075 757	5 998 339
Rezerva na poisťné prémie a zľavy (444)	90	625 398	909 691	128 891	780 800
Rezerva na vyrovnávanie mimoriadnych rizík (445)	91	3 027 710	2 093 094	0	2 093 094
Ostatné rezervy poisťovne (449)	92	7 557	13 356	4 409	8 947
Rezerva na krytie záväzkov z finančného umiestnenia v	93	2 344 363	3 427 746	0	3 427 746
Rezerva na ostatné riziká a straty (45)	94	752 627			564 056
Rezerva na opravy hmotného majetku (451)	95	9 841			11 992
Rezerva na kurzové straty (453)	96	14 563			127 553
Rezerva na pohľadávky voči dlžníkom v konkurznom a	97	3 378			3 202
Ostatné rezervy (459)	98	724 845			421 309
Vklady pri pasívnom zaistení (46)	99	155 592			260 774
Podriadené pasíva (z 36, z 48)	100	0			0
Záväzky (33, 34, z 35, 36, z 37, 47, 48)	101	7 256 946			7 971 510
Záväzky z priameho poistenia a zaistenia (33)	102	5 238 479			6 255 703
Záväzky voči poisťovcom (331, 338 AE)	103	4 181 226			4 605 344
Záväzky voči sprostredkovateľom (332, 338AE)	104	297 293			389 308

Príloha 17 – pokr.

Legenda	Čís. riad.	Predchádzajúce úč. obd.	Bežné účtovné obdobie		
			Brutto	Korekcia	Netto
a	b	1	2	3	4
Závazky pri operáciách zaistenia (333, 338AE)	105	756 940			1 259 535
Pôžičky zaručené dlhopisom (367, 487)	106	0			0
Pôžičky zaručené dlhopisom v konvertibilnej mene (367, 487AE)	107	0			0
Bankové úvery (363, 364, 365, 471)	108	305 369			143 352
Ostatné záväzky (34, z 35, z 36, z 37, 431, 472, z 48)	109	1 713 099			1 572 454
Účty časového rozlíšenia a prechodné účty pasívne (z 39)	110	1 561 138			2 098 212
Kurzové rozdiely pasívne (396)	111	16 687			24 422
Dohadné účty pasívne (398)	112	1 111 703			1 150 899
Hospodársky výsledok minulých rokov	113	-612 949			193 409
Neuhradená strata min. rokov (414)	114	-706 153			-932 006
Nerozdelený zisk z minulých rokov (413)	115	264 828			1 125 415
Hospodársky výsledok bežného úč. Obdobia +/- (711)	116	1 103 988			-853 598
PASÍVA CELKOM	117	66 141 697			73 984 355
Kontrolné číslo	999	200 612 561	107 360 796	8 433 197	225 478 125
PODSÚVAHOVÉ ÚČTY	118	5 571	0	0	3 540
Hodnoty dané ako záruky (721)	119	118 492			79 546
Hodnoty prijaté ako záruky (722)	120	-4 289 569			-3 154 676
Zmenky k inkasu (723)	121	1 448			100 133
Iné hodnoty v evidencii (724)	122	301 740	18 427	0	150 242
Záväzky z finančného prenájmu (725)	123	220 334	4 322	0	96 336
Pohľadávky z finančného prenájmu (726)	124	0	0	0	0
Evidenčné účty (729)	125	3 995 073	143 513	0	-815 469

¹⁾ výkaz Súvahy Hasičskej poisťovne, a. s. zahrnutý do sumáru je podľa predbežnej účtovnej závierky k 30. 11. 2002, nakoľko poisťovňa k 31. 12. 2002 nepredložila žiadnu účtovnú závierku

²⁾ v celkovom výkaze Súvahy poisťovní nie je zahrnutý výkaz Súvahy k 31. 12. 2002 Slovenskej kancelárie poisťovateľov

Príloha 17 – pokr.

Výkaz ziskov a strát poisťovní k 31. 12. 2002
Sumár (v tis. Sk) ^{1) 2)}

Legenda	Čís. riad.	Základňa	Medzisúčet	Výsledok
a	b	1	2	3
I. TECHNICKÝ ÚČET K NEŽIVOTNÉMU POISTENIU	x	x	x	x
1. Zaslúžené poistné, očistené:	11	x	x	x
Predpísané hrubé poistné (601)	12	20 925 011	x	x
Predpísané hrubé poistné postúpené zaisťovateľom (602)	13	-7 043 570	13 881 441	x
Zmena stavu rezervy na poistné budúcich období (505-605)	14	419 907	x	x
Podiel zaisťovateľov na tvorbe a použití rezervy na poistné budúcich období (506-606)	15	-279 434	-140 472	13 740 969
2. Prevedený výsledok z finančného umiestnenia z netechnického účtu (611-513)	16	x	x	685 178
3. Ostatné technické výnosy, očistené (618-619)	17	x	x	697 989
4. Náklady na poistné plnenia, očistené:	18	x	x	x
Náklady na poistné plnenie (501)	19	7 937 574	x	x
Náklady na poistné plnenia postupúpené zaisťovateľom (502)	20	-1 965 362	5 972 212	x
Zmena stavu rezervy na poistné plnenia (503-603)	21	4 399 296	x	x
Podiel zaisťovateľov na tvorbe a použití rezervy na poistné plnenia (504-604)	22	-1 372 420	3 026 876	-8 999 087
5. Zmena stavu ostatných rezerv poisťovne [(507-607) - (508-608)]	23	x	x	-130 695
6. Prémie a zľavy, očistené (514-515)	24	x	x	-694 498
7. Čistá výška prevádzkových nákladov:	25	x	x	x
Obstarávacie náklady na poistné zmluvy (511)	26	x	3 049 645	x
Zmena stavu výšky prevedených obstarávacích nákladov na poistné zmluvy (511 AE)	27	x	202 528	x
Správna réžia (512)	28	x	3 558 627	x
Provízie od zaisťovateľov (613) a podiely na ziskoch, očistené (616-617) (-)	29	x	-1 796 564	-5 014 235
8. Ostatné technické náklady, očistené (518-519)	30	x	x	-1 365 488
9. Zmena stavu rezervy na vyrovnanie mimoriadnych rizík (509-609)	31	x	x	934 614
10. VÝSLEDOK technického účtu k neživotnému poisteniu (=712)	32	x	x	-145 254
II. TECHNICKÝ ÚČET K ŽIVOTNÉMU POISTENIU	x	x	x	x
1. Zaslúžené poistné, očistené:	33	x	x	x
Predpísané hrubé poistné (621)	34	x	15 694 743	x
Predpísané hrubé poistné postúpené zaisťovateľom (622)	35	x	-687 068	x
Zmena stavu rezervy na poistné budúcich období, očistená [(523-623)-(524-624)]	36	x	-142 635	14 865 040

Príloha 17 – pokr.

Legend a		Čís. riad.	Základňa	Medzisúčet	Výsledok
a		b	1	2	3
2. Výnosy z finančného umiestnenia:		37	x	x	x
	Výnosy z podielových CP a vkladov (634) v tom: a v tom rozhodujúci vplyv (634 AE)	38	x	7 741	x
	Výnosy z ostatných finančných umiestnení v tom: a v tom rozhodujúci vplyv	39	x	x	x
	Výnosy z pozemkov a stavieb (635)	40	44 373	x	x
	Výnosy z ostatných zložiek finančného umiestnenia (636)	41	2 391 970	2 436 343	x
	Použitie opravných položiek k finančnému umiestneniu (637)	42	x	642 248	x
	Výnosy z realizácie finančného umiestnenia (638)	43	x	15 811 002	18 897 334
3. Nerealizované prírastky hodnoty finančného umiestnenia v mene poistených (639)		44	x	x	176 638
4. Ostatné technické výnosy, očistené (647-648)		45	x	x	55 756
5. Náklady na poistné plnenia, očistené:		46	x	x	x
	Náklady na poistné plnenia (521)	47	5 529 145	x	x
	Podiel zaistovateľov na nákladoch na poistné plnenia (522)	48	-79 613	5 449 531	x
	Zmena stavu rezervy na poistné plnenia (525-625)	49	308 988	x	x
	Podiel zaistovateľov na tvorbe a použití rezervy na poistné plnenia (526-626)	50	-55 738	253 250	-5 702 781
6. Zmena stavu ostatných rezerv poisťovne:		51	x	x	x
	Zmena stavu rezervy na životné poistenie (527-627)	52	5 155 790	x	x
	Podiel zaistovateľov na tvorbe a použití rezervy na životné poistenie (528-628)	53	-29 735	5 126 055	x
	Zmena stavu ostatných rezerv poisťovne, očistená [(529-629)-(531-631)]	54	x	844 286	-5 970 341
7. Prémie a zľavy, očistené (536-541)		55	x	x	-12 973
8. Čistá výška prevádzkových nákladov:		56	x	x	x
	Obstarávacie náklady na poistné zmluvy (532)	57	x	3 137 505	x
	Zmena stavu výšky prevedených obstarávacích nákladov na poistné zmluvy (532 AE)	58	x	-412 648	x
	Správna réžia (533)	59	x	2 630 902	x
	Provízie od zaistovateľov (643) a podiely na ziskoch, očistené (641-642) (-)	60	x	-395 344	-4 960 415
9. Náklady na finančné umiestnenie:		61	x	x	x
	Náklady na finančné umiestnenie (535)	62	x	2 102 565	x
	Tvorba opravných položiek k finančnému umiestneniu (537)	63	x	498 561	x
	Náklady na realizáciu finančného umiestnenia (538)	64	x	15 330 446	-17 931 572
10. Nerealizované úbytky hodnôt finančného umiestnenia v mene poistených (539)		65	x	x	-227 716
11. Ostatné technické náklady, očistené (547-548)		66	x	x	-249 056

Príloha 17 – pokr.

Legend a	Čís. riad.	Základňa	Medzisúčet	Výsledok
a	b	1	2	3
12. Prevedené výnosy z finančného umiestnenia na netechnický účet (649)	67	x	x	-15 522
13. VÝSLEDOK technického účtu k životnému poisteniu (=713)	68	x	x	-1 075 608
III. NETECHNICKÝ ÚČET	x	x	x	x
1. Výsledok technického účtu k neživotnému poisteniu (výsledok r.32)	69	x	x	-145 254
2. Výsledok technického účtu k životnému poisteniu (výsledok r.68)	70	x	x	-1 075 608
3. Výnosy z finančného umiestnenia	71	x	x	x
Výnosy z podielových CP a vkladov (651) v tom: a v tom rozhadujúci vplyv (651 AE)	72	x	16 757	x
Výnosy z ostatných finančných umiestnení v tom: a v tom rozhodujúci vplyv	73	x	x	x
Výnosy z pozemkov a stavieb (652)	74	4 094	x	x
Výnosy z ostatných zložiek finančného umiestnenia (653)	75	855 322	859 416	x
Použitie opravných položiek k finančnému umiestneniu (654)	76	x	886 963	x
Výnosy z realizácie finančného umiestnenia (655)	77	x	6 020 302	7 783 438
4. Prevedené výnosy z finančného umiestnenia (656)	78	x	x	-2 760
5. Náklady na finančné umiestnenie:	79	x	x	x
Náklady na finančné umiestnenie (551)	80	x	11 946	x
Tvorba opravných položiek k finančnému umiestneniu (554)	81	x	185 271	x
Náklady na realizáciu finančného umiestnenia (555)	82	x	6 537 472	-6 734 689
6. Prevedený výsledok z finančného umiestnenia (657-557)	83	x	x	-531 633
7. Ostatné výnosy (658, 659, 661)	84	x	x	1 799 406
8. Ostatné náklady (558, 559, 561)	85	x	x	-1 453 344
9. Ostatné dane a poplatky (562)	86	x	x	-89 974
10. Daň z príjmu z bežnej činnosti (571, 572, 575)	87	x	x	-98 150
11. Hospodársky výsledok z bežnej činnosti po zdanení (711 AE)	88	x	x	-548 568
12. Mimoriadne výnosy (663)	89	x	x	64 655
13. Mimoriadne náklady (553)	90	x	x	-368 161
14. Mimoriadny hospodársky výsledok (711AE)	91	x	x	-303 506
15. Daň z príjmov z mimoriadnej činnosti (573, 574)	92	x	x	-1 526
16. HOSPODÁRSKY VÝSLEDOK za účtovné obdobie (711)	93	x	x	-853 598
Kontrolné číslo	999	49 263 293	113 657 620	90 507 649

¹⁾ VZaS Hasičskej poisťovne, a. s. zahrnutý do sumáru je podľa predbežnej účtovnej závierky k 30. 11. 2002, nakoľko poisťovňa k 31. 12. 2002 nepredložila žiadnu účtovnú závierku

²⁾ v celkovom VZaS poisťovní nie je zahrnutý VZaS k 31. 12. 2002 Slovenskej kancelárie poisťovateľov